Maica Domnului de la Sfânta Mănăstire din Nicula

Maica Domnului dela Nicula

Evlavia răsăritenilor şi osebit a românilor către Născătoarea de Dumnezeu. În ce stă această evlavie şi însemnătatea ei. Arătări, vedenii şi minuni de ale Preasfintei Fecioare Maria - Icoane lăcrămătoare şi plângătoare. Mănăstirea de la Nicula. Istoria Icoanei plângătoare şi făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Nicula.

Publicare de Dr. Victor Bojor canonic
preşedintele Comisiei administratoare a Sfintei
Mănăstiri de la Nicula.
Gherla 1930.

Tiparul Tipografiei Diecezane.
Editura Sfintei Mănăstiri de la Nicula.

Index

Introducere 5
1. Evlavia răsăritenilor către Maica Domnului 5
2. Icoanele Născătoarei de Dumnezeu.....6
3. Scrierile Sfinţilor Părinţi.....7
4. Maica Domnului în cărţile bisericeşti 8
5. Pricina marii evlavii a răsăritenilor către Maica Domnului 8
6. Evlavia românilor către Maica Domnului.....10
Capitolul I - În ce stă evlavia către Maica Domnului.....12
Art. I. - Pentru ce trebuie să iubim pe Maica Domnului? 12
1. Fără de Maria nu putem nimic 12
2. Cu Maria toate le putem 13
Art. II. - Însemnătatea evlaviei către Maica Domnului 15
1. Evlavia cea mai trebuitoare.....15
2. Evlavie îndatoritoare.....15
3. Evlavia cea mai sfântă 16
4. Evlavia cea mai temeinică 17
5. Evlavia cea mai mângâietoare 17
6. Evlavia cea mai mântuitoare 17
Evlavie de obşte (universală) 17
Cap.II – Arătări, vedenii şi minuni de ale Maicii Domnului 20
I. Douăsprezece arătări, minuni 20
II. Arătările Maicii Domnului în Franţa 24
1. Preasfânta Fecioară Maria s-a arătat la doi copii - păstori - pe muntele Salette, în dieceza de Grenoble în Alpi - (Franţa) 24
2. Arătarea Maicii Domnului la Lourdes 26
Cap. III. - Icoane lăcrămătoare şi plângătoare ale Maicii Domnului.....29
Cap IV - Nicula, Mănăstirea şi împrejurimile 33
1. De la Gherla spre Nicula 33
2. Comuna Nicula.....33

3. Pe deal către Mănăstire 36
4. Mănăstirea cea mare 37
5. Mănăstirea cea veche 40
6. Casele din jurul Mănăstirilor 41
7. Pavilonul de scut al pelerinilor 42
8. Altarul din afara Mănăstirii 42
9. Averea imobilă a Sfintei Mănăstiri 44
Cap V - Istoria Icoanei Maicii Domnului de la Nicula 45
I. Marea comoară a Mănăstirii 45
2. Obârşia Icoanei 46
3. Descrierea Icoanei 46
4. Icoana în biserica parohială din Nicula 48
5. Plângerea Icoanei 48
6. Mutarea Icoanei la Benediug 50
7. Dovedirea oficială a minunii 51
8. Readucerea Icoanei la Nicula 52
9. Adeverirea minunei 53
Cap VI - Tradiţia despre Mănăstirea, şcoala de lângă ea şi despre icoană 56
1. Mănăstirea 56
2. Şcoala călugărilor de la Mănăstire 57
3.Tradiţia poporală despre Sfânta Icoană 57
Cap VII - Neîntrerupte minuni ale Maicii Domnului la Nicula 60
Cap VIII - Administratorii Sfintei Mănăstiri 71
Cap IX. - Indulgenţă plenară la Mănăstirea de la Nicula 77
Încheiere 79

Nr. 1814-1930.
Nihil obstat
Imprimatur
Dr. George Vidican
canonie-cenzor diecezan.

Cărţi folosite la această lucrare:

1. Bessavione, periodic de studii Orientale. Roma An I. Nr. 2- 1896.
2. Nicolae Nilles S. I. Symbolae voi. I. Insbruck 1885.
3. M. Hamon, Meditaţiuni tom III. Ed. II Torino.
4. I. Riva Filotea... Ed. 33. Milano 1895.
5. Ioan Hodorean. Istoria Icoanei P. C. V. Maria de la Nicula, Gherla 1898.
6 Kâdâr J6zsef, Szolnok-Doboka vârmegye Mono- grâphiâja Tom. V Dej 1901.

7. Kovâcs Gyârfâs. A mikolai... csodatevo Szent Szuz kep^nek torteneti vizlata. Gherla /898.
8. G- Mânzat: Originea şi Istoria Icoanei P V. Maria de la Nicula. Cluj 1921.
9. Însemnări tradiţionale culese de Vasile Cutean învăţător în Bonţ, Vasile Cosma, cantorul de acum de la Mănăstire şi de alţii.
10. HistoriaThaumaturgae Virginis Claudiopolitanae. Cluj, 1736

Introducere

1. Evlavia răsăritenilor către Maica Domnului

Este lucru, bine cunoscut, că credincioşii din Biserica grecească şi peste tot creştinii răsăriteni nutresc o mare evlavie către Preasfânta Marie, Maica lui Dumnezeu. Pe vremea ereziei lui Nestorie, un anumit Doroteu episcop din Marcianopol, în faţa Iui Nestoriu, şi la îndemnul lui, a cutezat să spună în o predică înaintea unei mulţimi de popor, că „de va zice cineva că Maria e Maica lui Dumnezeu, să fie afurisit". Atunci tot poporul, scârbindu-se, şi strigând cu tărie împotriva acelui episcop, a fugit îngrozit din biserică, şi cu mare amărăciune în suflet. Durerea, şi amărăciunea poporului a crescut şi mai mult, când aceea înfricoşată sudalmă drăcească a început a se răspândi...

Sfinţii Episcopi şi preoţi din Răsărit, cu inima de fii iubitori, şi cu mintea, prea luminaţilor învăţători, s-au ridicat cu toţii ca să combată şi să ruşineze pe ereticii nestoriani.

S-a hotărît ţinerea unui Sabor a toată lumea în Efez, alegându-se o biserică închinată Preasfintei Maria, Maica lui Dumnezeu. Aci Sfântul Ciril, Patriarhul Alexadriei, încredinţatul Papei de la Roma Sfântul Celestin 1, ca Urmaş al Verhornicului Apostolilor Sf. Petru, ca episcop al tuturor episcopilor, a rostit înfricoşata hotărîre: „Iisus Hristos, muieri, şi ce mare evlavie au nutrit ei cătră Maica Domnului!

Nefericitul Nestoriu a avut un sfârşit înfricoşat al vieţii sale... A fost cuprins de o boală îngrozitoare, în care toţi adevăraţii creştini au văzut mânia şi răzbunarea Ceriului. A murit cu limba putrezită şi roasă de viermi... dreaptă pedeapsă pentru că prin limba lui a suduit pe Preasfânta Maria, Maica lui Dumnezeu.

Sfârşit înfricoşat al vieţii lor vor avea şi pocăiţii de astăzi, care nu, numai nu cinstesc pe Maica lui Dumnezeu, ci o batjocoresc, şi o suduie şi ei în tot chipul lăpădându-se de sfintele sale Icoane, şi propovăduind, că sunt închinători de idoli cei ce cinstesc icoanele Mântuitorului, ale Maicii Preacurate, şi ale Sfinţilor. Nefericiţii de pocăiţi spun că ei cred numai ceea ce se cuprinde în Sfânta Scriptură. Dar în Scriptură Maica Domnului spune limpede, că de acuma înainte o vor ferici toate neamurile, toate popoarele...

Într-adevăr cei ce cinstesc cu adevărat pe Mântuitorul şi Răscumpărătorul lumii Iisus Hristos, cinstesc şi pe Preasfânta sa Maică, o laudă, şi o binecuvânta, precum a lăudat-o şi Arhangelul Gavril în numele lui Dumnezeu însuş...

Aşadar nu pot fi adevăraţi creştini cei ce nu cinstesc, nu laudă, nu fericesc pe Maica Domnului, şi aceştia sunt luteranii, calvinii, reformaţii, unitarii, şi pe urmele lor pocăiţii de astăzi, sâmbătarii, nazarenii, mileniştii şi alţii cu alte numiri.

2. Icoanele Născătoarei de Dumnezeu

Evlavia credincioşilor răsăriteni faţă de Maica Domnului o dovedesc multele, şi aproape nenumăratele Icoane ale Preasfintei Fecioare, care erau foarte răspândite în tot Răsăritul grec Din acele icoane apoi au moştenit şi apusenii o mare parte, mai ales după ce au năvălit turcii.

Aşa a fost Icoana Maicii Demnului din Sfânta Casă din Nazaret, cari s-au mutat din partea îngerilor în chip minunat în Loreto de azi (Italia); tot aşa o altă icoană din Scutari, sosită prin aer în Genazzano lângă Roma. Despre aceste două mari minuni, grăim mai pe larg în Cap II. la punctele 7 şi 8.

Oraşul Ţărigrad (Constantinopol), pus de însuşi Constantin cel mare, cel dintâi împărat creştin, sub scutul Preasfintei Fecioare Maria, a fost fericit, câtă vreme a cinstit pe Maica Domnului. De mai multe ori a fost mântuit de puternici duşmani, purtându-se Icoana Maicii Domnului în procesiuni prin oraş, şi în jurul zidurilor cetăţii.

Aşa împăratul Heracliu de trei ori a biruit pe păgânul împărat al Persiei Cosroe. împăratul Iustinian pentru biruinţele câştigate asupra vrăjmaşilor, de asemenea a purtat în procesiune aceeaşi icoană a Maicii Domnului. Tot aşa au făcut împăraţii comneni; Ioan, Emanuil şi Alexiu.

Prin mijlocirea şi Rugăciunile Maicii Domnului s-a nimicit şi stins erezia lui Arie, s-au alungat goţii şi hunii din Italia. De aceea numai în Roma din vremuri vechi se cinsteau vreo 400 (patru sute) Icoane ale Preacuratei Fecioare.

Tot această evlavie o arată în chip strălucit, lupta îndelungată şi crâncenă, pe care poporul credincios din Răsărit a purtat-o împotriva iconoclaştilor (sfârmătorii sau zdrobitorii de Icoane). Aceştia sub podoima ce a împedica închinarea la idoli, au voit, să lipsească pe credincioşi de icoanele Maicii lor preasfinte şi preabine-cuvântate, şi de alte icoane ale Sfinţilor, întocmai aşa fac şi pocăiţii de astăzi.

Învăţătura greşită şi rătăcită a iconoclaştilor a fost osândită în Saborul al şeptelea a toată lumea din Nicea, la anul 787.

Aşadar pocăiţii de astăzi de mult sunt osândiţi şi afurişiţi din partea Sfintei Biserici.

3. Scrierile Sfinţilor Părinţi

Această evlavie către Maica Domnului o propovăduiesc sus şi tare nenumăratele scrieri ale Părinţilor greci, care cuprind cele mai înalte şi strălucite laude despre Preasfânta Fecioară Maria.

Sfinţii Părinţi înţelegând, că prin vrednicia de Maică dumnezeiască nimeni nu s-a apropiat mai mult de Dumnezeu decât Maria - cum grăieşte Sfântul Sofronie (Cuvântarea la Bunavestire), se năzuiesc din toate puterile să încarce pe Maica Domnulu cu cele mai alese cuvinte de laudă, şi de prea mărire.

Aşa Sfinţii Părinţi ne spun că Maica lui Dumnezeu a fost scutită de orice păcat, că Ea a fost cu totul sfântă, înzestrată de Dumnezeu cu toate darurile. Ei numesc pe Preafericita Fecioară: mai sfântă decât îngerii, mai fericită decât Scaunele, mai înfrumseţată decât Heruvimii, mai mărită decât Serafimii, mai înaltă decât cerurile, mai curată decât Soarele, mai presus decât toată sfinţenia, mai sfântă decât toate făpturile.

Mai încolo o numesc: fără prihană, una curată, singura prea curată şi cu totul nepătată, singura binecuvântată, preasfântă, pururea binecuvântată..,

Sfântul Andrei, episcopul Cretei - ne înfăţişează ca învăţătură a Sfântului Apostol Andrei despre Maica Domnului, următoarele : Precum omul cel dintâi Adam a fost făcut şi plăsmuit din pământ nepătat, nesupus blăstămului (care adecă păstra încă binecuvântarea primită la început), aşa s-a născut şi al doilea Adam, din pământ fecioresc, ce n-a fost supus niciodată blăstâmului. Adecă a fost de: lipsă ca şi Fiul lui Dumnezeu să se nască om din o Fecioară nepătată, care să fie binecuvântată între toate muierile, scutită şi de pata păcatului strămoşesc.

Sfântul Ignaţiu, mucenicul (care a fost pruncul acela, pe care l-a luat Mântuitorul Iisus în braţele sale), numind pe Maria, Purtătoarea lui Hristos, o mai numeşte plină şi îmbelşugată cu toate darurile, minune cerească, privelişte dumnezeiască.

4. Maica Domnului în cărţile bisericeşti

Toate cărţile noastre bisericeşti sunt pline de atari laude de ale sfinţilor Părinţi întru cinstea şi prea mărirea Preasfintei Fecioare Maria, Maica lui Dumnezeu. Îndeosebi să fim cu băgare de seamă la laudele Mariei, cuprinse în Canonul de mângâiere sau Paraclisul către Maica Domnului, precum şi în Acatistul Preacuratei, care se găsesc tipărite şi deschilinit.

Din aceste laude ale sfinţilor Părinţi despre Născătoarea de Dumnezeu, şi pururea Fecioară Maria cuprinse în cărţile noastre bisericeşti, vom pomeni numai câteva. O numesc: mare minune; dânsa este priveliştea cea mai minunată între lucrurile minunate; Ea este casa mărirei, ea plinimea darurilor, dânsa este adâncul tainelor ascunse de Dumnezeu;. scaun minunat, biserică sfinţită, Rai cuvântător, mărirea Îngerilor, Împărăteasa şi Doamna celor muritori, pierderea dracilor.

Pe lângă aceste pe Maria o aseamănă cu Cerul în care Dumnezeu cel preacurat şi strălucitor şi-a aşezat sicriul său, cu Răsăritul, care aduce Soarele, ce nu apune, cu pământul cel nepătat, din care s-a alcătuit cel dintâi om, cu Raiul cel prea plăcut al desfătărilor, sădit de dreapta lui Dumnezeu, cu corabia de mântuire şi de scăpare a lui Noe, cu scara cerească a lui Iacob, cu tabla legii scrisă numai de degetul lui Dumnezeu.

De aceea pe Maria o cheamă întru ajutor, fiindcă, dânsa este scularea celor căzuţi, ea este nădejdea celor fără nădejde, folositoare gata celor ce aleargă la Dânsa, ea este tăria celor slabi, ea siguritatea celor ce stau, şi aşa mai departe.

În aceste numiri şi laude ale Mariei, oricine poate vedea ce gânduri înalte, şi măreţe au avut Sfinţii Părinţi despre Maica Domnului, despre marea şi înalta sa vrednicie, de asemenea se poate vedea şi dragostea cea mare, pe care o nutreau Sfinţii Părinţi, şi marii Dascăli ai lumii faţă de Preasfânta Fecioară Maria.

Sfântul Dionisie Areopagitul, (întors la creştinism de Sfântul Apostol Pavel) a mers din Atena la Ierusalim, şi la Efez, ca să vadă cu ochii săi pe Maica lui Dumnezeu» El ne spune, că de nu l-ar fi oprit credinţa, era gata să se închine la Maica Domnului ca şi la Dumnezeu, într-atâta se revărsa din gura ei mirosul darului, şi strălucirea tuturor virtuţilor.

5. Pricina marii evlavii a răsăritenilor către Maica Domnului

Între pricinele, care s-ar putea aduce pentru această evlavie osebită a răsăritenilor către cea binecuvântată între toate muierile, este şi aceea, că ei în mare parte au primit credinţa de la iubitul Apostol al Domnului, de la Sfântul Ioan Evangelistul. Acest prea mărit, şi întru tot lăudat Apostol, cum ne spune Sfântul Ieronim, a întemeiat mai toate Bisericile din Asia mică, locuită pe atunci în cea mai mare parte de greci.

E cunoscut apoi că scaunul său de reşedinţă statornică era Efesul, de unde el cârmuia bisericile răspândite în ţinurile din jur şi de unde adeseori se pornea ori pentru a întemeia noi Biserici, ori pentru a întări tot mai mult în credinţă pe acele Biserici, care primiseră credinţa.

Dar Sfântul Ioan, precum ne arată Evangelia scrisă de el, a primit de la Iisus Hristos răstignit pe Cruce, pe Maria ca Maică, iar el a fost dat de Iisus Mariei ca fiu: „Muiere, iată fiul tău", „Iată Maica ta".

Prin aceste cuvinte, cum ne învaţă Sfântul Toma de Villanova, „Domnul a tipărit îndată în inima feciorelnică o anumită iubire de mamă către Ioan, mai puternică şi mai înflăcărată, decât cum se obicinueşte natura a da maicelor. Iar întru cele dinlăuntru ale Apostolului, Iisus a sădit o cinste fiiască faţă de Preasfânta Fecioară, pe care nu o are nici un fiu de la natură către maică-sa.

Şi acum cine va îndrăzni să tragă la îndoială, că Sfântul Ioan, care a iubit cu atâta înfocare pe Preasfânta Fecioară, a învăţat pe învăţăceii săi deodată cu iubirea către Iisus Hristos Dumnezeul nostru, şi iubirea către Maria, Maica lui Dumnezeu?

Sfântul Ioan, propovăduind Evanghelia la creştinii din Răsărit, de bună seamă a desfăşurat vrednicia preaînaltă a Maicii Domnului, virtuţile neasemănate întru care ea a strălucit, darurile cele mari cu care a fost îmbogăţită din partea lui Dumnezeu, îndemnând pe credincioşi să-i dea cinstea cuvenită ei ca Născătoarei de Dumnezeu, să o laude, şi să o prea mărească mai mult decât pe toţi îngerii şi Sfinţii din Rai.

Căci Sfântul Ioan înţelesese cum se cade cuvintele acele ale Mântuitorului: „Iată Maica ta"!

„Aceea lucrare măiastră - ne învaţă Sfântul Bonaventura - întru care Cuvântul lui Dumnezeu trup s-a făcut, cu sârguinţă, cu osârdie s-a încredinţat lui Ioan din partea Fiului. Lui Petru i se încredinţează Biserica, lui Ioan Maria...Lui Petru i se dau lucruri şi treburi zgomotoase, iar lui Ioan lucruri liniştite; aceluia biserici, mănăstiri, şi altarul sângiurilor, acestuia altarul tămâierii, şi Sfânta Sfintelor".

Aşadar, după ce răsăritenii au învăţat credinţa creştinească de la marele Apostol Ioan Evangelistul, ei au trebuit să aibă un mare gând despre Maria, Maica lui Iisus Hristos, şi să nutrească faţă de dânsa o mare evlavie, mare dragoste. Aceasta au dovedit-o şi prin fapte, precum am văzut mai sus, pe vremea Saborului din Efes, şi aceasta o dovedesc, o arată, şi astăzi, pentru că peste tot în Răsărit, mare şi cinstit este numele Mariei, mare şi înflăcărată este evlavia către Maica lui Dumnezeu.

6. Evlavia românilor către Maica Domnului

Noi, românii, suntem ca o punte de trecere între apuseni şi răsăriteni. Pe noi Traian ne-a adus de la Roma pe aceste plaiuri, şi împreună cu credinţa şi legea creştinească de la Roma, am adus cu noi, şi evlavia către Maica Domnului, pe care au propovăduit-o acolo Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel, şi urmaşii lor.

Aruncaţi de soartă în aceste părţi ale Răsăritului, am îmbrăcat haina rânduielilor bisericeşti răsăritene, am primit obiceiurile ritului grecesc, care astăzi ne este aşazicând prefăcut în sânge, şi ţinem la aceste rânduieli bisericeşti răsăritene, greceşti, cu toată tăria, şi cu toată dragostea sufletului nostru.

Deodată cu rânduielile bisericeşti răsăritene, am moştenit de la răsăriteni cărţile lor bisericeşti, cele pline de laude şi de prea măriri întru cinstea Născătoarei de Dumnezeu. Astfel dar s-a sădit în sufletul poporului românesc evlavia şi dragostea cea mare a răsăritenilor către Maica Domnului, care adusă din Roma, de la leagănul obârşiei şi credinţei noastre, a crescut tot mai tare între români din veac în veac.

Duşmanii creştinismului, turcii, care veacuri de-a rândul au cutropit ţările româneşti, au fost puşi la fugă dinaintea cucernicilor soldaţi creştini români, povăţuiţi de marii căpitani ai României: Ştefan cel mare, Petru Rareş şi Mihai Viteazul, care purtau în fruntea armatelor lor steaguri pe care erau zugrăvite Icoane de ale Maicii Domnului.

Această mare evlavie a românilor faţă de Maica Domnului o dovedesc multele Icoane sfinte ale Născătoarei de Dumnezeu, care se găsesc nu numai în aproape toate casele credincioşilor, ci şi in nenumărate biserici din toate părţile locuite de români. Căci românii nu se îndestulesc cu Icoana Maicii Domnului care trebue să fie pe fiecare Iconostas în şirul uşelor împărăteşti: de-a stânga, alături de Icoana Mântuitorului, ci în toate bisericile vom găsi şi alte Icoane ale Maicii Domnului, care sunt cinstite în chip osebit, din partea poporului.

Unele din atari Icoane sunt chiar şi făcătoare de minuni, ţinute în osebită cinste din partea poporului credincios, care aleargă cu miile şi zecile de mii în pelerinaj în fiecare an la bisericile ori Mănăstirile cu atari Icoane ale Maicii Domnului,

Atari locuri de pelerinaj sunt de pildă Sfintele Mănăstiri de la Nicula, Bicsad, Moiseiu, Prislop, biserica din Cojocna, Fizeşiu şi altele, ca să pomenim numai pe cele mai cunoscute.

Mărturie despre această evlavie a românilor către Maica Domnului, ne sunt şi scriitori străini, între care pomenim pe călugărul iezuit P. Nicolae Nilles în cartea sa: Symbolae vol. I. tipărită în Insbruck, la anul 1885. Acesta la pagina 144 grăeşte despre datinele religioase ale poporului românesc. Spune, că românii au multe şi dese zile de ajun şi de post; înşiră cele 4 posturi de peste an, cum şi zilele de miercuri şi vineri de peste tot anul. E mare şi cinstirea Crucii, pe care o pun la capătul satelor şi înaintea Bisericii, şi o cinstesc şi se închină ei când trec pe lângă vreo Răstignire. Apoi este foarte mare cinstea către Născătoarea de Dumnezeu Fecioara Maria şi către icoanele ei. În bisericile lor sunt altarii vestite cu icoane de ale Sfinţilor şi ale Maicii lui Dumnezeu.

Una dintre aceste Icoane ale Născătoarei de Dumnezeu Maice, a fost văzută lăcrămând cu trei ani înainte de aceasta (adică la anul 1694), într-un sat aproape de Cluj". Aşa glăsuieşte o scrisoare a unui preot călugăr iezuit despre starea religioasă şi morală a românilor, cu un raport militar din anul 1697, păstrată în Biblioteca Palatină din Viena.

În această scrisoare este vorba despre Sfânta Icoană a Maicii Domnului de la Nicula despre care sună această cărticică, în care voiesc să pun înaintea cetitorilor istoria acestei Sfinte Icoane a Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioara Maria.

Însă înainte de a grăi despre această Istorie, vom desfigura învăţătura creştinească a Bisericii celei adevărate, despre evlavia către Maica Domnului. Apoi vom vedea mai multe arătări, vedenii şi minuni de ale Preasfintei Fecioare.... şi numai pe urmă vom spune istoria Maicii Domnului de la Nicula.

Capitolul I - În ce stă evlavia către Maica Domnului

Precum la stricăciunea şi ruinarea lumii, au lucrat împreună un bărbat şi o femeie: Adam şi Eva, aşa şi la repararea şi îndreptarea lumii au lucrat Iisus Hristos şi Maria. Aşa a hotărât Dumnezeu, în sfaturile înţelepciunii sale vecinice, ca Unul născut Fiu al său, la plinirea vremii să se facă om din Preasfânta Fecioară Maria. Iisus Hristos este izvorul din care izvorăsc toate darurile, toate bunătăţile, iar dumnezeiasca sa Maică Maria este ca un canal sau ţeavă prin care curg toate darurile cereşti, până când ajung la noi.

De aceea după evlavia şi dragostea către Domnul nostrum Iisus Hristos, începătorul şi plinitorul mântuirii noastre, noi trebuie să avem evlavie şi dragoste către Maica Domnului Maria, pe care însuşi Domnul nostru Iisus Hristos a rânduit-o de mijlocitoare şi împărţitoare a tuturor comorilor cereşti. Însuşi Dumnezeu a pus toată lumea sub scutul Mariei care e Doamna şi Stăpâna lumii întregi. Ea este maica tuturor oamenilor, ea îi scuteşte ca pe fiii ei. Maria este împărăteasa Bisericii întregi de pe toată faţa pământului, ea o scuteşte şi o apără, precum o împărătească scuteşte şi apără pe supuşii ei.

Art. I. - Pentru ce trebuie să iubim pe Maica Domnului?

Evlavia către Maica Domnului stă în încrederea aceea fără margini, care ne face să alergăm după ajutor la Maica lui Dumnezeu în toate lipsurile, în toate nevoile, în toate trebuinţele vieţii noastre. În aceste nevoi noi alergăm la Preasfânta Fecioară Maria, fiindcă dânsa este maica noastră, lăsată nouă de Iisus când trăgea de moarte pe Cruce: Iată maica ta! şi aşa noi suntem fiii ei: Muiere, iată fiul tău! *În toate necazurile şi amărăciunile vieţii noastre deci, noi alergăm la Maria, Maica Domnului, ca la maica noastră la apărătoarea şi scutitoarea noastră.*

Pricina acestei mari încrederi, ce trebue să o avem în preacurata Fecioară Maria este:
1. că fără de Maria noi în rânduiala darului nu putem face nimica.
2. cu Maria, adică prin ajutorul şi mijlocirea Mariei, toate le putem.

1. Fără de Maria nu putem nimic

E lucru limpede, că Dumnezeu este slobod întru împărţirea darurilor sale. El, de sine singur, poate să dea darurile sale, cui îi place şi cum îi place.

Dar Sfinţii Părinţi şi marii Dascăli ai Bisericii şi ai lumii ne învaţă, că Dumnezeu a statornisit o altă rânduială de lucruri.

⇒ *Aşa Sfântul Bernard ne spune, că Dumnezeu Însuşi voieşte, ca toate darurile să treacă prin mânile Mariei. Aşadar nu vin daruri pe pământ, care mai înainte să nu treacă prin mâinile Mariei.*
⇒ *Sfântul Anzelm învaţă, că va pieri nesmintit, cel ce nu va fi slujit acestei Preasfinte şi Preacurate fecioare cu o evlavie sinceră.*
⇒ *Gerson scrie, că Dumnezeu voieşte ca nici o binefacere să nu vină din Cer, fără întrepunerea şi mijlocirea Mariei.*
⇒ *Sfântul German, patriarhul din Constantinopol ne învaţă, că nimeni nu se va mântui în veci, fără de scutirea şi apărarea Mariei.*

Pricina acestei rânduieli dumnezeieşti este, fiindcă Dumnezeu voieşte să dea Maicii sale marea cinste de a fi mijlocitoare între El şi oameni. La Maria deci trebue să ne îndreptăm nesmintit, căci ea este vistiernica Cerului, împărţitoarea darurilor cereşti. De aceea oricine vrea să dobândească daruri, trebue să alerge la Dânsa; să o cheme întru ajutor cu rugăciunile sale, şi să o cinstească, să o iubească, să o fericească. Aşa a voit Iisus Hristos să cinstească pe Maica sa. Toate darurile se dobândesc prin vredniciile lui Iisus Hristos, Cuvântul vecinic, Fiul lui Dumnezeu făcut om; pentrucă El singur este cel mai înalt mijlocitor. Însă Iisus împărţeşte comorile darurilor sale prin Maria, care toate le dobândeşte de la Fiul său.

2. Cu Maria toate le putem

Adică prin mijlocirea Mariei se poate dobândi orice dar, orice bunătate. *Pentru că PreaSfânta Maria ne voieşte tot binele cu putinţă, şi rugăciunile, pe care le face dânsa către Dumnezeu pentru noi, sunt pururea ascultate, numai noi să avem în ea toată încrederea, încredere deplină. Că Maria, Maica lui Dumnezeu, ne voieşte tot binele, se dovedeşte prin aceea, că ea este maica noastră, maica cea mai iubitoare şi cea mai iubită, care ne-a primit, de fii ai săi la picioarele Crucii, ne-a primit de fii din înseşi mâinile lui Iisus, care trăgea de moarte, şi ne-a aşezat în inima ei lângă Iisus, pentru a ne iubi în Iisus, a ne iubi ca Iisus şi pentru Iisus.*

De altă parte Maria, prin atotputernicia rugăciunilor sale, poate face tot binele, pe care îl voieşte. Vecinicul Părinte nu tăgăduieşte nimic prea iubitei sale Fiice, Spiritul Sfânt nu tâgăduieşte nimic Miresei sale atât de bune; iar Fiul lui Dumnezeu nu poate tăgădui nimica Aceleia, care l-a purtat nouă luni în sânul ei prea curat, care ca o dulce maică l-a nutrit cu laptele său, şi i-a fost tovarăşă în viaţa de

necazuri pe pământ, cărora se supuse pentru mântuirea şi răscumpărarea neamului omenesc.

Dacă uneori rugăciunile, pe care le îndreptăm către Maica Domnului Maria, rămân fără roadă, nu sunt ascultate, vina este toată a noastră, pentru că noi nu le însoţim cu aceea încredere, ce ar trebui să o avem în Maria.

Astfel istoria tuturor veacurilor şi istoria de astăzi într-un glas ne arată pe Maria, Maica lui Dumnezeu, de canalul prin care ne vin toate darurile. Maria a stârpit ereziile, greşelile şi rătăcirile în credinţă din toate veacurile, Ea a depărtat şi înlăturat atâtea pedepse din lume, pe care mânia lui Dumnezeu le ţinea gata să le pornească asupra păcătoşilor...

De aceea cântă Sfânta Biserică la Paraclisul Maicii Domnului: „Că de nu ai fi stai tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi păzit până acum liberi?" Maria a liniştit atâtea valuri şi vifore în viaţă, a mântuit pe atâţia nefericiţi, care au chiemat-o într-ajutor cu credinţă. Maica lui Dumnezeu, Maria a vindecat pe atâţia bolnavi, a mângâiat pe atâţia necăjiţi, a întors la calea cea bună pe atâţia păcătoşi. De aceea tot în rugăciunea Paraclisului, Maria cu dreptul e numită: „Bucuria tuturor întristaţilor, şi folosinţa asupriţilor, şi dătătoare de nutremânt a flămânzilor, mângâierea străinilor, adăpostirea celor învăluiţi, cercetarea bolnavilor, acoperământul şi proptirea celor neputincioşi, toiagul bătrâneţelor tu eşti, Maica Dumnezeului celui Preaînalt.

Rugăciunile îndreptate către Maica lui Dumnezeu, şi astăzi fac atâtea minuni, şi minuni de binefaceri, de daruri osebite, pe care le dobândesc atâţia credincioşi creştini, prin mijlocirea călduroasă a Maicii Domnului la Fiul său şi Dumnezeul nostru.

Tot aşa şi pelerinajele la atâtea Mănăstiri din lume închinate Preasfintei Fecioare Maria, câte şi mai câte minuni lucrează, chiar şi în zilele noastre! Dovadă atâtea vindecări minunate ce se fac tot mereu la vestita Mănăstire a nepătatei Fecioare de la Lourdes în Franţa, cum şi în alte locuri. Dovadă însăşi Mănăstirea noastră de la Nicula, de unde Maica Domnului împărţeşte atâtea daruri şi binefaceri sufleteşti şi trupeşti - pe seama cinstitorilor - care o cercetează cu credinţă şi cu dragoste.

Mărturii a acestor daruri sunt voturile de aur şi de argint, care se găsesc în cele două dulapuri mari lungăreţe cu uşe de sticlă, pe care le poate vedea oricine, şi care dovedesc atâtea vindecări dobândite prin chemarea într-ajutor a Maicii Domnului de la Nicula!!

Acolo, unde Maria e cinstită şi iubită, legea creştinească înfloreşte, poruncile lui Dumnezeu se păzesc cu sfinţenie şi inimile oamenilor se jertfesc lui Dumnezeu în măsura dragostei cu care iubesc pe Maica Domnului.

Iar acolo, unde Preacurata Fecioară Maria nu se cinsteşte, cum e Ia protestanţi, la luterani, calvini, reformaţi, unitari, pocăiţi şi alţii, acolo şi legea lui Dumnezeu lâncezeşte, religiunea se stinge; acolo nu se deprind virtuţile creştineşti, nu se cercetează Sfintele Taine, credincioşii adică nu mult îşi bat capul cu sufletul lor, nu se mărturisesc, nu se cuminecă.

Acestea sunt atât de adevărate, încât se poate zice, că evlavia către Maria este termometrul sigur sau măsurătoarea căldurii ori răcirii credinţii.

Pe urmă Sfinţii Părinţi şi Dascălii cei mai mari ai Bisericii ne învaţă, că evlavia către Maica Domnului este un semn aproape sigur, al înainterânduirii (predestinării) de a ajunge în ceata celor aleşi şi fericiţi din Rai. Atâta este de folositoare evlavia şi încrederea în Maica Domnului!

Art. II. - Însemnătatea evlaviei către Maica Domnului

Din cele de până acuma este limpede, că nu ne putem închipui nici o evlavie mai trebuitoare, mai de lipsă, mai îndatoritoare, mai sfântă, mai solidă sau temeinică, mai mângâietoare, mai mântuitoare şi mai de obşte, ca evlavia către Maica Domnului, către Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioară Maria.

1. Evlavia cea mai trebuitoare

Pentru că am văzut şi desfăşurat învăţătura Sfinţilor Părinţi, că toate darurile, pe care Dumnezeu le împărţeşte oamenilor pe pământ, trebuie să treacă prin mâinile Mariei. Căci dacă Dumnezeu ne-a dat cel mai mare dar: pe Domnul nostru Iisus Hristos, prin Maria - este foarte cuviincios şi cu dreptate, ca şi celelalte daruri să ni le dea tot prin Maria, prin mijlocirea Mariei, pentru rugăciunile, pe care Ea le face pentru noi către Dumnezeu.

Avea deci dreptate Sfântul Anzelm, când zicea, că „neamul, care nu va sluji Maicii Domnului, va pieri”.

2. Evlavie îndatoritoare

Căci prin Maria s-a săvârşit cel mai mare lucru între toate lucrurile, adică mântuirea şi răscumpărarea lumii întregi. Mai încolo pentru vrednicia de Maică a lui Dumnezeu, cu care a fost îmbrăcată Maria, a fost şi va fi totdeauna lăudată, prea mărită şi înălţată mai presus decât toate fiicele Evei, şi de aceea în Cer Maria, Maica lui Dumnezeu este lăudată şi prea mărită mai mult decât cum sunt lăudaţi toţi îngerii şi Sfinţii laolaltă. Pentru aceea Sfânta Biserică a statorit o cinste cu totul osebită pentru Maria, Născătoarea de Dumnezeu, (pe care o numesc teologii cult de hiperdulie) adică o cinste mai presus decât aceea ce se dă îngerilor şi Sfinţilor (cult de dulie) şi numai cu ceva mai prejos decât cinstea ce se dă lui Dumnezeu (cult de latrie).

În urmă dacă pe dealul Căpăţinelor (Calvarie) Iisus Hristos ne-a dat pe Maria să fie maica noastră, în Rai Maria a fost pusă de împărăteasa şi Stăpâna noastră. De aceea noi avem datorinţa cea mai mare de a ne purta faţă de Maria ca nişte fii iubitori, ca nişte supuşi ascultători, cinstitori şi slugi credincioşi.

3. Evlavia cea mai sfântă

Căci Maria este cea mai sfântă între toate zidirile, ea singură e mai sfântă decât toţi îngerii şi decât toţi Sfinţii din Rai, laolaltă luaţi. Ea este mai înaltă decât cerurile, şi mai curată decât strălucirile soarelui, cum cântăm în Paraclis. Apoi sfinte sunt toate pricinile, care ne îndeamnă la această evlavie.

Aceste pricini sunt:
1. cinstea ce o datorăm Mariei pentru înalta ei vrednicie de Maică a lui Dumnezeu,
2. recunoştinţa cu care suntem datori faţă de Dânsa pentru „binefacerile ei necontenite,
3. ascultarea de poruncile dumnezeieşti destul de lămurit date prin atâtea arătări ale Maicii Domnului în mai multe locuri din lume, pentru ca să fie cinstită în toată lumea.
4. Sfânta Biserică ne îndeamnă în atâtea chipuri să purtăm evlavia cea mai călduroasă către Maica Domnului. De aceea Sfânta Biserică a aşezat sărbători şi posturi în cinstea Preacuratei Fecioare, a statornicit frumoase rânduieli de rugăciuni către Maica Domnului, cum sunt Paraclisul, Acatistul şi altele.... De aceea la toate rânduielile noastre bisericeşti, cântările de la: „Şi acum”-uri sunt în cinstea PreaSfintei Născătoare de Dumnezeu, aşa că noi răsăritenii de ritul grecesc suntem neîncetat în legătură cu Maica Domnului, prin atâtea rugăciuni şi cântări în cinstea ei, de la toate rânduielile liturgice sau bisericeşti.

5. Sfinţii lui Dumnezeu au socotit totdeauna deprinderea acestei evlavii ca o datorinţă netrecut de lipsă pentru ca să ajungem la mântuire. O astfel de evlavie pricinueşte în noi cele mai sfinte urmări, cum sunt: dobândirea tuturor virtuţilor, câştigarea tuturor darurilor în viaţa aceasta şi asigurarea Raiului în viaţa viitoare.

4. Evlavia cea mai temeinică

Fiindcă e întemeiată pe învăţăturile şi simţămintele cele mai sfinte ale creş-tinismului adevărat faţă de Maica lui Dumnezeu, Împărăteasa îngerilor şi a oamenilor şi Stăpâna lumii; cea mai strălucită, cea mai aleasă, cea mai frumoasă, cea mai mărită între toate făpturile.

5. Evlavia cea mai mângâietoare

Ce dulceaţă, ce mângâiere mai mare ca aceea, de a avea ca maică pe însăşi Maica lui Dumnezeu, asigurându-ne astfel de bunătatea şi scutul Maicii Domnului, care nu se uită la vrednicia celui ce se roagă Ei, ci numai la gândul şi căldura aceluia, care i se roagă?

Ce mare mângâiere este a alerga la Maica lui Dumnezeu cu încredere fiiască, în toate prilejurile, în toate necazurile, amărăciunile, în toate lipsurile! Câtă bucurie şi veselie trezeşte într-un suflet cu adevărat creştinesc şi singur numai numele: Maria! Oh! Maria! cântăm ţie: Maria!

6. Evlavia cea mai mântuitoare

Această evlavie este pentru noi izvorul tuturor darurilor, pentru ca să ne asigure vrednicia cea fericită. Câţi şi câţi păcătoşi au să-şi mulţumească îndreptarea lor la această evlavie? Câţi drepţi şi sfinţi au să-şi mulţumească Maicii lui Dumnezeu darul acela mare de a fi rămas statornici în bine şi în virtuţi până în sfârşit, până la moarte ? Câţi fericiţi din Rai au să mulţumească Maicii Domnului fericirea lor pe veci, de care se bucură acum!!

Evlavie de obşte (universală)

Deja începutul creştinismului până în zilele noastre, de-a lungul tuturor veacurilor, această evlavie către Maica Domnului au deprins-o statornic toţi Sfinţii, a fost recomandată de toţi Părinţii şi Dascălii Bisericii, a fost îmbrăţişată de toţi credincioşii, a fost mărturisită de toate popoarele. Mulţi Regi şi împăraţi şi-au pus ţările lor sub scutul Preacuratei Fecioare Maria, Maica lui Dumnezeu. S-au ridicat

mii şi mii de altare, s-au zugrăvit mii de Icoane în cinstea Maicii Domnului, s-au zidit mii şi mii de Biserici, care au de hram pe Maica Domnului Maria, ori vreo sărbătoare a ei; s-au aşezat sărbători în cinstea Maicii lui Dumnezeu.

Apoi s-au alcătuit mii şi mii de tovărăşii (societăţi, reuniuni, cununi) de bărbaţi şi de femei sub numele şi scutul Marie numite: Reuniuni Mariane, Cununa Preacuratei Vergure Maria.

Câte minuni s-au făcut prin mijlocirea Maicii Domnului? Lumea întreagă este o carte mare, care vesteşte tot mereu pe fiecare faţă, binefacerile împărătesei Maice Maria!!

Pentru a arăta cu fapta cât de mult trebuie să ne năzuim a nutri marea evlavie către Maica Domnului, e de ajuns a spune, cât demult a făcut însăşi Preacurata Fecioară ca să îndemne pe oameni să se pună cu încredere sub scutul ei, ridicând în cinstea ei nouă Biserici, nouă Mănăstiri, împodobind tot mai mult bisericile ridicate, mai ales pentru a fi scutiţi de nefericirile, ce erau să vină asupra lor, atât sufleteşti, cât şi vremelnice. (Atari minuni şi arătări ale Maicii Domnului - vom înşira în Cap. II.)

Deci limpede vedem din Istoria Bisericii, că Sfinţii de toate vârstele şi din toate popoarele din lume, au nutrit totdeauna cea mai mare evlavie către Maica Domnului, mijlocitoarea tuturor darurilor; şi s-au năzuit din toate puterile lor să răspândească această evlavie şi în alţii. Cu cât erau mai mari Sfinţi, cu atâta desfăşurau mai tare zelul, râvna lor pentru această evlavie către Maica Domnului, pe care o socoteau drept chiezăşia cea mai sigură a celor mai alese daruri în viaţa aceasta, şi de vecinică mărire în viaţa dincolo de mormânt.

De aceea Sfântul Bernard - marele cucernic al Maicii Domnului, scria aşa: „Să tacă mila ta o prea fericită Fecioară, de se va afla cineva, care să nu fi dobândit ajutorul tău, când l-a cerut în lipsurile sale!" Iar în alt loc ne îndeamnă pe toţi să alergăm la Dânsa cu încredere, prin aceste cuvinte: „Oh creştinule, care te învăluieşti între valurile acestei lumi - dacă nu voieşti să pieri în vifor, priveşte şi te uită la Steaua aceasta: la Maria. - De se vor ridica vânturile ispitelor, de te vei lovi de stâncile prilejurilor rele, uită-te la Stea, cheamă într-ajutor pe Maria. De vei fi cuprins de valurile semeţiei, trufiei, a cârtirii, a urii, a mâniei, pizmei ori lăcomiei, zgârceniei
priveşte Steaua cheamă pe Maria – dacă corabia sufletului tău va fi purtată de valuri şi va fi în primejdie pentru poftele trupeşti, necurate şi desfrânate priveşte la Maria! Dacă începi a te cufunda pentru greutatea păcatelor tale şi pentru urâciu- nea conştiinţei tale, ori speriat de judecata dumnezeiască te necăjeşti şi te

temi să nu cazi în prăpastia deznădăjduirii, cugetă-te la Maria... În primejdii, în strâmtorări, în împrejurările cele mai grele şi mai primejdioase, gândeşte la Maria, cheamă într'ajutor pe Maria... Maria să nu plece niciodată din gura ta, nu plece nicicând din inima ta, şi pentru ca tu să dobândeşti ascultarea rugăciunilor tale, totdeauna grăieşte despre Maria, despre viaţa ei... despre laudele şi măririle ei, şi urmează pildele vieţii sale, căci urmându-o pe ea, nu ieşi din cale, rugându-te ei nu deznădăjduieşti; cugetând la Dânsa nu greşeşti, nu rătăceşti ţinându-te de ea nu cazi, apărându-te Dânsa, nu te temi; fiindu-ţi ea Maica ta nu te osteneşti; şi fiindu-ţi ea mijlocitoare şi rugătoare caldă eşti sigur, că vei ajunge la limanul mântuirii şi fericirii veşnice".

Că, în aceste cuvinte ale Sfântului Bemard, nu este mărire de vorbă (exagerare) o dovedesc nenumăratele fapte, pe care le găsim în istoriile cele mai adevărate vrednice de toată credinţa, dintre care vom vedea unele, în cele ce urmează …

Cap.II – Arătări, vedenii şi minuni de ale Maicii Domnului

I. Douăsprezece arătări, minuni

Între atâtea fapte, care ne dovedesc şi întăresc adevărul mângâietor despre puterea evlaviei către Maica Domnului Maria, despre care am grăit în cele de mai înainte, aducem următoarele:
1. Preasfânta Fecioară Maria s-a arătat în chip văzut Sfântului Grigore, făcătorul de minuni, episcopul Neocesareei, unde a murit la anul 270. Împreună cu Maica Domnului, era şi Sfântul Ioan Apostolul şi Evanghelistul. Preacurata Fecioară a poruncit Sfântului Ioan să înveţe pe Grigore tare amănunţit tot aceea ce trebuia să creadă şi să propovăduiască despre marea Taină a Preasfintei Treimi. Sfântul Ioan ascultând de Preasfânta Fecioară, a dictat lui Grigore învăţătura de credinţă bine hotărîtă şi amănunţită, pe care Grigore a scris-o cu multă luare aminte, apoi vedenia s-a făcut nevăzută dinaintea ochilor lui. Aşa cetim în viaţa Sfântului Grigore, făcătorul de minuni. Sfântul Ioan Apostolul şi Evanghelistul, care, precum am văzut la început, a întemeiat mai toate bisericile din Asia mică.
Sfântul Ioan, fiul prea mărit al Maicii Domnului Maria, să facă rugăciuni călduroase către Preasfânta Fecioară, ca să înveţe pe aceia, pe care el i-a renăscut în Hristos a doua oară, unitatea şi curăţenia credinţei creştineşti!

2. *Sfântul Chiril, patriarhul din Alexandria* care a apărat la Soborul din Efes vrednicia Mariei de adevărată Maică a lui Dumnezeu, împotriva ereticului Nestorie, patriarhul Constantinopolei - cum am văzut la început - a fost ajutorat din partea Maicii Domnului în ceasul morţii, şi-a dobândit iertarea păcatului ce-1 făcuse, având o părere greşită despre Sfântul Ioan Gură de Aur.

3. Barbarul Rege Isiam, la o pâră mincinoasă a ereticilor împotriva *Sfântului Ioan Damaschinul*, a poruncit să-i taie mâna dreaptă. Maica Domnului s-a arătat în chip văzut lui Ioan, şi i-a pus mâna înapoi la locul ei. Drept mărturisire despre această minune, a rămas ca semn, un fel de fir roşu în locul unde mâna s-a realipit de braţul său.

4. *Sfântul Grigore cel mare, papa de la Roma*, cu Icoana Preacuratei Fecioare Maria, ce se zice că a fost zugrăvită de Sfântul Apostol Luca (care icoană şi astăzi se păstrează în Roma în Biserica numită Santa Maria Maggiore), pe care a purtat-o o ciumă îngrozitoare, pe urma căreia muriseră aproape toţi locuitorii Romei, aşa că oraşul Roma era să rămână pustiu.

Tot acest mare Papă al Romei a trimis ca un dar scump şi ales unui bun prieten al său: Sfântul Leandru, arhiepiscop din Sevllia, o icoană a Maicii Domnului, care şi azi e în mare cinste în Guadalupe (Spania). Această icoană şi astăzi face o mulţime de minuni, şi e cinstită fdarte mult nu numai în toată Spania, ci în lumea întreagă.

5. *Sfântul Ideltonz, episcop din Toledo tot în Spania*, fiind că apărase foarte mimunat împotriva ereticilor elvidiani, fecioria sau verguria de-a pururea a Maicii Domnului, s-a învrednicit să vadă pe Preasfânta Fecioară şi să i se închine pe scaunul său vlădicesc din Toledo. Maica Domnului era înconjurată de o mare mărire. Sfântul episcop a primit din mâna Născătoarei de Dumnezeu, un felon ceresc, care şi astăzi se păstrează între moaştele bisericii catedrale din acel oraş.

6. *Rupert, abatele din Tuite*, era slab de minte şi nu se încredea în el, că va putea înţelege şi pricepe atâtea taine ascunse în Sfânta Scriptură. Maica Domnului i-a dobândit atât de mare lumină de ştiinţă încât a fost unul dintre cei mai înţelepţi oameni din vremea sa, făcând mai multe minuni şi în viaţă şi după moarte.

7. E lucru ştiut, că *Sfânta Casă din Nazaret,* în care a locuit PreaSfânta Fecioară cu Sfântul Iosif şi împreună cu ei vreo treizeci de ani dumnezeiescul Răscumpărător Iisus – în 10 mai 1291 – îngerii lui Dumnezeu au mutat-o din Nazaret: întâi lângă Fiume, apoi în Italia la Loreto, unde se află până în ziua de astăzi. Dumenzeu a făcut minunea aceasta, ca să nu fie necinstită de necredincioşii turci această Sfântă Casă, care încă de pe vremea apostolilor a fost strămutată într-o cucernică bisericuţă sau capelă. În dânsa era un altar cu o cruce de lemn cu chipul Mântuitorului şi cu o statuă (icoană) de lemn de cedru, care închipuia pe Maica Domnului lucrare săvârşită, cum se crede de Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca.
Împreună cu pereţii acestei Sfinte Case între care Cuvântul lui Dumnezeu trup s-a făcut – (rămând în Nazaret numai temelia Casei) – a fost adusă în chip minunat şi icoana Maicii Domnului, mai sus pomenită. Despre această mare minune, am publicat încă în anul 1911 o broşură de 56 de pagini în "Biblioteca din Blaj" nr.3 intitulată: "Sfânta Casă din Loreto", schiţa istorică în care se cuprinde pe larg toată istoria acestui minunat fapt şi minunile săvârşite de Maica Domnului în acel loc ales de Dumnezeu întru cinstea PreaSfintei Fecioare.

8. *În Scutari, cetate în Albania se cinstea o Icoană a Maicii Domnului, zugrăvită pe zid, numită Maica bunei Şlujbe.* Răcindu-se evlavia acelor creştini, înainte de a veni peste ei pedeapsa lui Dumnezeu, că au căzut sub stăpânirea turcilor, doi prea cucernici cinstitori ai Maicii Domnului, îngenunchiară înaintea Icoanei, şi se rugară cu toată căldura inimii lor, cerând sfat, că oare în care parte să fugă dinaintea turcilor. Ridicându-se din genunchi, nu mai văd Icoana la altar, ci văd ca

un nor alb, care se dezlipeşte de altar, şi se porneşte din biserică, ieşind afară. Se pornesc şi ei după acel nor, ca răpiţi şi traşi de o negrăită vedenie. Norul zboară către Apus, cucernicii creştini sunt traşi de o putere nevăzută, şi merg uitându-se tot la nor, care înconjurat de o tainică strălucire, lasă puţintel să se vadă şi Sfânta Icoană a Maicii Domnului, zburând dusă de acel nor. Astfel merg povăţuiţi de nor, până ajung la porţile oraşului Roma. Aici norul şi Sfânta Icoană s-au făcut nevăzute dinaintea ochilor lor, întocmai ca şi Steaua de la naşterea Mântuitorului, când magii s-au apropiat de Ierusalim. Aceasta s-a întâmplat deoparte ca să li se probeze credinţa, iar pe de altă parte pentru ca să fie îndatoraţi să grăiască despre minunea acea mare a Sfintei Icoane a Maicii Domnului. Au şi spus la toţi ceea ce s-a întâmplat cum au venit cu Sfânta Icoană adusă de norul cel alb, care de către seară se îmbrăca în lumină roşie, cum au trecut peste mare, deodată cu norul şi cu Icoana şi altele.

Sfânta Icoană a ajuns în 25 aprilie 1467 în oraşul Genazzano, cam la 30 kilometri spre sud vest de la Roma. În acest oraş s-au şi aşezat cei doi buni creştini din Albania, cinstitori ai Maicii Domnului. În Genazzano era târg de ţară chiar în ziua de 25 aprilie, când Sfânta Biserică atât apuseană cât şi răsăriteană prăznuieşte pe Sfântul Apostol şi Evanghelist Marcu.

O creştină foarte evlavioasă de acolo, cu numele Petruceia începuse a zidi din banii ei, precum şi din alte colecte o biserică mai mare decât cum era până atunci biserica în care slujeau călugării augustiniani, ca să se cinstească PreaSfânta Fecioară, Maica bunului Sfat în o biserică mai încăpătoare. Dar făcându-se multe împotriviri bunei creştine, după ce ridicase un singur perete, se întrerupse zidirea. Buna creştină, întocmai ca o prorociţă, zicea mereu: “ O mare Doamnă trebuie să vină şi să se aşeze în zidirea începută de mine".

Deci în 25 aprilie pe la Vecernie, în faţa unui numeros popor adunat la târg de ţară, Icoana Maicii Domnului soseşte, adusă de îngeri prin aer, înconjurată de norul aurit, şi se opreşte atârnând fără răzimătoare - nici deasupra, nici dedesubt - lângă zidul bisericii ridicat de Petruceia, către drum.

Toate clopotele din oraş încep a suna a sărbătoare, trâgându-se ele singure. Mulţimea de credincioşi izbucneşte în strigăte de bucurie, de mirare, de veselie. Vestea acestei minuni se răspândeşte în toate lăturile. La Roma o aud şi cei doi albanezi, care apoi merg de se aşează în Gennazzaro.

Din 27 aprilie până în 10 august 1467, se vindecă 161 bolnavi de deosebite boale grele. Cu toţii dau bani ca să se isprăvească zidirea bisericii.

Această Sfântă Icoană a Maicii Domnului, întocmai aşa stă şi astăzi, cum s-a aşezat de la început în acel loc ales de ea. Adică stă dezlipită de părete, la o distanţă de un deget bun de la perete.

Această neîntreruptă minune, pe care o poate vedea şi astăzi oricine, cum am văzut-o şi eu smeritul şi nevrednicul scriitor al acestei cărticele, a fost recunoscută prin proces canonic din partea Papei de la Roma Paul al Il-lea.

Papa Inocenţiu XI a dăruit două cununi de aur, care s-au pus pe capetele Maicii Domnului şi a dumnezeescului Prunc de pe aceea icoană.

Papa Urban VIII în anul 1630 a mers în persoană să se închine înaintea acestei Icoane. Papa Clement XI în anul 1667 a dat indulgenţă plenară de-a pururea la toţi cei ce vor cerceta aceea biserică în 25 aprilie până la întroptirea praznicului Sfântului Marcu. S-au ridicat apoi în multe locuri biserici închinate Preasfintei Fecioare, Maica bunului Sfat.

9. *Darul ştiinţei şi al înţelepciunii l-a primit de la Maica Domnului şi Albert, marele din tagma călugărească a Sfântului Dominic,* care era să iasă din mănăstire, socotind că el nu va fi în stare să înţeleagă ştiinţa despre Dumnezeu, pe care o învăţau cu mare râvnă călugării din aceea tagmă. I s-au arătat unele Fecioare, împreună cu Preasfânta Fecioară Maria, Maica lui Dumnezeu. Fecioarele l-au sfătuit să ceară ajutor de la această Maică dulce: de la Preacurata Fecioară Maria, care este scaunul înţelepciunii.

Albert, rugându-se cu evlavie către Maica Domnului, s-a făcut unul dintre cei mai mari învăţaţi ai lumii, învrednicindu-se de numele: marele Albert sau Albert cel mare. El a fost învăţătorul celor doi mari dascăli ai Bisericii: Sfântul Toma de Aquino şi Sfântul Bonaventura.

10. *În Valtelina (în Italia) unde voiau sâ năvălească orotestanţii, se arată Preacurata Fecioară la anul 1504 - boierului Mariu Omodei, şi i-a poruncit să spună poporului să zidească o biserică în locul unde îi erau aşezate atunci sfintele ei picioare.* Drept semn, că într-adevăr Maica Domnului a fost aceea, care i s-a arătat, i-a spus că se va vindeca de grabă fratele său, de multă vreme greu bolnav.

11. *La Motta, în Friuli (tot în Italia,) la anul 1510, Maica Domnului s-a arătat la un ţăran, căruia i-a poruncit să îndemne pe cetăţeni şi pe cei din jur, să postească trei Sâmbete în cinstea ei.* Preasfânta Fecioară îi făgăduește că toţi aceia, care o vor cinsti în acel loc, unde s-a arătat ţăranului, vor dobândi de la Dânsa minunate

daruri. Aceasta a fost atât de adevărat, încât Biserica, ce s-a ridicat acolo în cinstea Maicii Domnului, s-a numit biserica Maicii Domnului făcătoare de minuni: Preacurata Minunilor.

12. *În Roma, Preacurata Fecioară s-a arătat la o biată femeie oarbă, şi i-a spus, că dacă vrea să-şi dobândească vederea ochilor, să cerce în Rione dei Monti într-un şopru de fân*, ce era stricat, căci acolo va găsi o Icoană a sa, zugrăvită … şi aflând aceea Icoană şi sărutându-o, va dobândi vederea. Faptul a întărit vedenia, aceea Icoană apoi a Maicii Domnului a făcut mii şi mii de mi-nuni pe seama celor din Roma.

II. Arătările Maicii Domnului în Franţa

1. Preasfânta Fecioară Maria s-a arătat la doi copii - păstori - pe muntele Salette, în dieceza de Grenoble în Alpi - (Franţa)

Această vedenie a avut un mare răsunet în întreagă lumea.

Era 19 septembre din anul 1846, într-o zi de sâmbătă. Doi prunci: Maximin Girand de 12 ani şi Melania Mathieu de 15 ani scoteau vitele stăpânilor lor la păşune într-o poiană de pe muntele Salette. Era o zi frumoasă, cerul fără nori, soarele strălucea cu dulceaţă. Către amiazi copiii aud de departe trăgându-se clopotele pentru rugăciunea de amiază, îşi scoaseră merindea din traistă şi mâncară lângă un mic părăuaş numit Sezia. Apoi luându-şi traistele, au trecut părăuaşul.
Îndreptându-se spre o fântână ce se secasee. îşi puseră jos traistele şi culcându-se de amiazi, adormiră. Mai întâi se trezi Melania, se uită după vite, nu le vede nicăieri, deci trezeşte pe Maximin, şi amândoi aleargă de ceea parte a părăului, ca să cerce unde sunt vitele. Văzându-le străchiind către poalele muntelui Gargas, se întoarseră amândoi la fântâna cea seacă, ca să-şi ia traistele lor.

Acolo văzură o lumină strălucitoare, o lumină ca de soare, cum spuneau copiii, dar şi mai strălucitoare ca soarele, şi în mijlocul acelei lumini văd o Doamnă prea frumoasă şi plină de mărire, care şedea.

Ne-am speriat, zise Melania, dar Doamna se sculă şi zise: Veniţi, fiilor mei, nu vă temeţi, eu am venit aici, pentru ca să vă spun o mare noutate, o mare veste. Rostind aceste cuvinte, Doamna plângea şi plânse toată vremea cât ne-a grăit, eu am văzut cum îi curgeau lacrimile pe faţă. Mai apoi zise către prunci: „Dacă poporul meu nu vrea să asculte şi să se întoarcă la calea cea bună, voi fi silită să las slobod braţul Fiului meu. El este groaznic de mânios, încât eu nu mai pot opri mânia Lui cea cu

dreptul pornită asupra oamenilor, ca să-i pedepsească. Pricina acestei mânii dumnezeeşti este sudalma, şi înjurarea sfântului său nume şi necinstirea Duminecii şi sărbătorilor. Dacă se strică roadele pământului, pricina este săvârşirea acestor fărădelegi. Nefericirile în lume vor creşte tot mai mult, dacă oamenii nu vor face adevărată pocăinţă. Dar dacă se vor întoarce cu toată inima şi cu adevărat, atunci din îmbelşugare li se vor dărui lor roadele pământului.

Apoi Maica Domnului întrebă pe prunci: „Fiilor mei, rugaţi-vă voi bine?

Copiii răspunseră: Nu prea bine, Doamnă!

Trebuie. să vă rugaţi bine, fiilor mei, zice mai încolo Maica Domnului, trebuie să rugaţi bine, seara şi dimineaţa. Când nu veţi putea zice rugăciuni multe, să ziceţi cel puţin un "Tatăl nostru" şi o „Născătoare de Dumnezeu" iar când aveţi vreme rugaţi-vă mai mult, ziceţi mai multe rugăciuni".

În urmă Maica Domnului zise de două ori: „ Ei bine, copiilor mei, să spuneţi acestea la tot poporul meu".

Zicând aceste cuvinte, Maica Preacurată se ridică la o anumită înălţime, şi după ce a privit cerul, apoi pământul, s-a făcut nevăzută, ziseră pruncii, şi nu am mai văzut altceva, decât o strălucire în aer, apoi şi această strălucire în scurtă vreme nu am mai văzut-o.

Aceasta este povestirea celor doi prunci, care apoi au spus-o tot mereu în aceeaşi formă.

Vestea acestei arătări minunate a Maicii Domnului, s-a răspândit pretutindeni şi din toate părţile aleargă şi pelerini să cerceteze locul sfânt şi să bea apă din izvorul lângă care şezuse Preacurata Fecioară, că de atunci nu mai secase fântâna şi părâuaşul.

S-au făcut mai multe minuni şi se dobândiră mari daruri chemându-se în ajutor Maica Preacurată de la Salette.

În acel loc sfinţit prin arătarea şi prin lacrimile Împărătesei Cerurilor s-a ridicat o strălucită mănăstire, vestită până în ziua de astăzi.

În anul 1866 necredincioşii în gazetele lor cele rele, au început a trage la îndoială această arătare a Maicii Domnului.

Atunci Maximin a tipărit o carte, în care scrie: „Pentru ca de acum înainte nimeni să nu mai cuteze a trage la îndoială faptul de pe muntele Salette, eu ca martor al arătării Maicii Domnului din 19 septembre 1846, astăzi în vârstă de peste 30 de ani, în deplină putere a minţii mele, liber şi neatârnător, susţin sus şi tare, că departe de a mă lepăda să cred ce am văzut şi auzit pe muntele sfânt, dimpotrivă: sunt gata să-mi dau şi viaţa mea pentru a susţine şi apăra adevărul acelei mari întâmplări.
Apoi înşiră povestirea... cum o spuseseră şi în viaţa lor de prunci.

2. Arătarea Maicii Domnului la Lourdes

În o peşteră din Massabielle de pe vârful unui munte, ce se ridică lângă Lourdes (dieceza Tarbes în Franţa) din înalţii Pirenei, s-a arătat unei sărmane copile - în ziua de 11 februarie 1858 - o Femeie împodobită cu cerească frumuseţe, înconjurată cu o osebită strălucire, având pe o mână mătăniile sfântului Rozariu.

Această femeie în acelaşi an la 25 mărţişor, la praznicul Buneivestiri a spus că: Ea este Nepătata Concepere .

Cu patru ani înainte de aceea, Papa de la Roma Pius al IX-lea, în 8 decemvrie 1854, a adus hotărîrea de credinţă că Maica Domnului s-a conceput fără pata păcatului strămoşesc, care învăţătură creştinească trebuie să o creadă fiecare creştin ca învăţătură descoperită de Dumnezeu. La patru ani după aceea, însăşi Maica Domnului, prin arătarea ei la Lourdes, întăreşte acest adevăr de credinţă statornicit de Papa Pius IX.

Maica lui Dumnezeu se arată cu milostivire copilei Bernardina Soubirons. Ea era o săracă şi bolnăvicioasă păstoriţă de 14 ani, lipsită de orice învăţătură, fără carte, dar evlavioasă, cucernică, bună şi nevinovată, ca o fetiţă de 2-3 ani, care împreună cu alte câteva fete tovarăşe, aduna din pădure lemne uscate, nişte vreascuri de foc. La cea dintâi arătare, tânăra fată Bernardina s-a speriat, dar mai apoi a prins curaj, şi s-a umplut de bucurie şi de dorinţa ca să mai vadă pe aceea frumoasâ Doamnă, care după un pătrar de oră se făcu nevăzută. Mai târziu apoi această Doamnă se arătă singură numai sărmanei Bernardine, care se punea în genunchi şi se ruga către Maica Sfântă rostind mătăniile.

Când i s-a arătat a treia oră în aceeaşi peşteră, cerească Doamnă de Dumnezeu Născătoare a făgăduit fetei că o va face fericită, nu în lumea aceasta, ci în ceealaltă lume, numai ea, fata Bernardina să-i tăgăduiască, cum că se va întoarce acolo la

peşteră de 15 ori. Ea a tăgăduit-o aceasta, şi şi-a împlinit făgăduinţa în mai multe răstimpuri, cum a putut.

La vedeniile şi arătările aceste, Bernardina se schimba la faţă într-o persoană cu totul cerească, aşa că era nesimţitoare chiar şi la flacăra unei lumini aprinse între degetele sale.

Mii de oameni, bărbaţi şi femei au alergat la aceea peşteră, îndată ce s-a răspândit vestea, că s-a arătat acolo de mai multe ori Maica Domnului.

La a cincea arătare, în ziua de 24 februarie 1858, sub ochii Bernardinei, în vederea ei a izvorât din o piatră de stâncă a peşterei un izvor, o fântână, care până atunci nu s-a mai pomenit acolo. Apa din acest izvor săvârşea neîntrerupt minunate vindecări de tot felul de boale grele, pe care doftorii nu le puteau vindeca nicidecum. Aceste vindecări se făceau în o minută, cât ai bate în pălmi.

Episcopul din Tarbes a numit o comisie, care să statorească adevărătatea acelor vindecări. S-au adus înainte vreo 30 de cazuri de minunate vindecări cu apa din noul izvor de la peşteră. Dintre aceste medicii cei mai vestiţi au constatat peste 15 vindecări, care nicidecum nu se puteau tăgădui ori trage la îndoială, că ar fi adevărate minuni.

S-au pornit toate uneltirile diavoleşti ale lumei, ca să-şi bată joc de credinţa în arătările Maicii Domnului la Lourdes... Bernardina a fost chinuită în tot felul din partea primarului din Lourdes, apoi de către şeful poliţiei, de procurorul Judecătoriei, de Prefectul judeţean, de Ministrul Cultelor de la Paris, toţi juraţi împreună cu doftorii din loc şi din jur, şi cu cei ce scriau la gazetele cele necredincioase, ca să ia în râs şi să batjocorească tot ce e sfânt. Toţi aceştia spuneau că vedeniile Bernardinei şi minunile cele mai strălucite sunt numai nişte închipuiri, visuri, năluciri.

Dar toate încercările şi năzuinţele lor au rămas zădarnice. Ei nu au putut împiedica ori dezminţi următoarele:
1. arătările Maicii Domnului, care de la 11 februarie până în 16 iulie 1858 s-au repetat de 18 ori.
2. ridicarea unei Capele (bisericuţe) cum a poftit Maica lui Dumnezeu, care apoi s-a străformat într-o măreaţă şi strălucită biserică, ce a costat peste 2 milioane de franci, bani foarte mulţi pe acelea timpuri...
3. minunatele vindecări, care au sporit tot mai tare cu numărul şi au fost şi sunt şi astăzi tot mai însemnate şi mai sigure...

Din pricina acestor vindecări, apa din Lourdes e cercată cu evlavie în toate părţile din lume, iar Nepătata Fecioară, care s-a arătat la Lourdes, este chemată într-ajutor cu o deosebită încredere din partea creştinilor de pe întreg rotogolul pământului.

Acolo aleargă în tot anul zeci şi sute de mii de pelerini din toată lumea şi se fac în tot anul o mulţime de minuni prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria.

Minunile acestei arătări a Maicii Domnului le-a descris foarte frumos Henric Lasserre, unul dintre cei vindecaţi prin Nepătata Fecioară de la Lourdes, redobândindu-şi într-o minută vederea aproape pierdută. Cartea este întitulată; Istoria Doamnei noastre de la Lourdes.

Trebuie să se ştie, că la vestita Mănăstire de la Lourdes, este o Diregătorie sau Oficiu de mai mulţi doftori sau medici, care statoresc şi întăresc vindecările ce se întâmplă prin adevărate minuni.

Este un ziar acolo cu numele: Journal de la Grotte (Ziarul peşterii), în care se publică tot mereu procesele verbale ale constatărilor făcute de medici despre vindecările prin adevărate minuni, pe care Dumnezeu le face prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria.

Cap. III. - Icoane lăcrămătoare şi plângătoare ale Maicii Domnului

Nenumărate sunt minunile, pe care le-a făcut Maica Domnului pe seama evlavnicilor săi, pe care i-a încărcat cu nespuse daruri cereşti, precum am văzut şi în cele mai dinainte. Mii şi mii de cărţi s-ar putea scrie despre atari minuni şi daruri împărţite de Preasfânta Fecioară celor ce cu încredere au alergat la Dânsa. Ea a cercetat, a îmbrăţişat şi a şters sudorile de pe atâtea frunţi obosite ale cucernicilor săi, a mângâiat şi şters sudorile pe patul morţii la atâţia care au nutrit evlavie către Dânsa. Ea a mângâiat, a scăpat de ispite şi de primejdii pe atâtea suflete, a vindecat mulţime de bolnavi, care îşi pierduse nădejdea de însănătoşare.

Pe cât de mare a fost dărnicia ei faţă de cucernicii săi, pe atât de minunată a fost mila Maicii Domnului şi faţă de păcătoşii, care s-au îndreptat către Dânsa cu adevărată durere şi părere de rău.

E cunoscută istoria Mariei egiptene, a cărei pomenire o săvârşeşte Sfânta noastră Biserică în fiecare an în 1 aprilie, precum şi în Duminica a cincea a Sfântului şi Marelui Post. În tinereţele sale a dus o viaţă plină de păcate şi necurăţenii, trăgând mulţime de suflete la iad. Într-o zi, parte din curiozitate, parte din o luminare neobişnuită, se hotărî să plece la biserica cea vestită din Ierusalim, zidită de Sfânta Elena pe dealul Căpăţinelor, numită Biserica Sfintei Cruci. Ajungând la uşa bisericii, se simte împinsă înapoi de o Putere neînvinsă. Se încercă de două ori trei ori să biruiască această împotrivire tainică, dar tot mereu e respinsă cu putere. Atunci înfricoşându-se şi începând a tremura, a cunoscut limpede, că Dumnezeu o respingea pentru păcatele şi fărădelegile ei cele urâte, pentru care Dumnezeu nu voia să o sufere în faţa sa, în Sfânta Biserică. Era gata să cadă în deznădăjduire, când dintr-odată îşi ridică ochii în sus, şi vede o Icoană a Maicii Domnului, aşezată în pridvor deasupra uşii bisericii. I se părea că Maica milostivirii se uită la ea plină de îndurare. Maria Egipteana prinde curaj, cade îngenunchi înaintea Icoanei, şi vărsând lacrimi şi suspinând, se ruga aşa: „Preasfântă Marie, acel Dumnezeu, pe care l-ai născut tu, s-a făcut om şi şi-a vărsat sângele său pentru mântuirea bieţilor păcătoşi... Oh, Maică, fie-ţi milă de mine, şi ajută pe această păcătoasă părăsită de toţi şi de Dumnezeu însuş respinsă. Eu mă hotărăsc să-mi schimb viaţa şi să fac pocăinţă, dacă îmi vei dobândi dar şi iertare de la binecuvântatul tău Fiu".

După aceea se ridică din genunchi, se încercă să între în biserică, şi acum nu mai simţea nici o împotrivire. Intrând în biserică, se aruncă în genunchi înaintea Sfintei Cruci, pe care a fost răstignit Mântuitorul şi plângându-şi cu amar păcatele sale, ceru de la toţi iertare pentru smintelele date; pe urmă făcu o spovedanie de toate păcatele din întreag viaţa sa. După aceea iarăşi s-a dus în pridvorul bisericii, a

îngenuncheat înaintea Icoanei Maicii Domnului, ce era deasupra uşii bisericii, şi îi mulţumi pentru darurile, pe care i le-a dobândit. S-a rugat apoi Preasfintei Fecioare să-i fie de acum înainte maică dulce, să o primească sub scutul ei, sub acoperământul ei. S-a jertfit şi consfinţit întreagă spre slujba Maicii Preacurate, legându-se cu tărie că de acuma înainte va fi credincioasă servitoare.

Luminată de Maica lui Dumnezeu, se retrase într-o pustietate înfricoşată şi sub scutul acestei puternice mijlocitoare, învinse ispitele cele mai crâncene şi atacurile înverşunate ale dracilor, ale satanei... învinse urâciunea şi toate împotrivirile fîrii stricate, birui asupra imboldurilor trupeşti, asupra patimilor şi pornirilor celor rele ale trupului, şi aşa rămase statornică întru pocăinţă aspră 47 ani. Astfel prin mijlocirea Maicii Domnului, această vestită păcătoasă se prefăcu în mare Sfânt!

Prin aceasta ne-a arătat, că nici un păcătos, ori cât ar fi de deznădăjduit pentru multele sale păcate, nu trebue să-şi piardă curajul şi încrederea în Maica Domnului. Căci dacă are părere de rău de păcatele sale şi bunăvoinţă de a se întoarce şi a face pocăinţă, poate fi sigur că va fi ajutorat şi scutit de această Maică a îndurării, a milostivirii.

În istoria de mai sus a întoarcerii Mariei egiptene, avem o pildă de Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Mii şi mii de minuni a făcut Născătoarea de Dumnezeu, în nenumăratele sale Icoane, în toate veacurile creştinismului, voi pomeni aici numai câteva pe lângă cele din Cap. II, ca să nu fiu prea lung, şi pentru ca apoi să putem vorbi mai pe larg despre lăcrimarea şi plângerea Icoanei Maicii Domnului de la Nicula.

La Sfântul Severin în judeţul Marche (Italia) la anul 1519 o statuă (chip cioplit) a Maicii Domnului îndurerate a vărsat îmbelşugate lacrimi, şi în urma minunilor, care s-au făcut acolo după aceea, poporul a sporit tot mai mult în evlavia către Maica Domnului.

La Treviglio, judeţul Milanului, tot în Italia, la anul 1552 o Icoană a Maicii Domnului plânge şi asudă sudori groase din belşug. Minunea aceasta este atât de strălucită, încât generalul francez Lautrec încetează de a mai jefui şi prăda ţinutul, şi se uneşte cu cetăţenii, ca să laude şi să binecuvânteze pe Maica Domnului Maria.

La Brescia - tot în Italia, în anul 1526, o Icoană a Maicii Domnului îşi mişcă ochii - cu duioşie, îşi deschide mânile - care în icoană erau împreunate; de asemenea dumnezeiescul prunc din braţe, îşi îndreaptă ochii spre dumnezeiasca sa Maică,

întinzându-i cu dragoste mâna. Minunea aceasta pune în mişcare întreg oraşul, se pornesc spre evlavie către Maica Domnului şi cei mai răi şi părăsiţi creştini, şi credinţa se întăreşte împotriva greşelilor şi rătăcirilor, pe care le propovăduiau pe atunci protestanţii, în frunte cu Luther, Calvin şi alţii.

Zicem apoi despre ceea ce s-a văzut la Roma la anul 1796?! În Roma, capitala creştinătăţii, sunt peste 300 de biserici, în cari se cinstesc fel de fel de Icoane vestite ale Maicii Domnului. Preasfânta Fecioară în mai multe Icoane, mai ales în acelea, în care era cinstită din partea credincioşilor în chip osebit în faţa unei mulţimi mari de popor îndesuit, în care erau mulţi învăţaţi, dar necredincioşi şi stricaţi, îşi deschide ochii săi plini de milostivire şi de dragoste, plini de lumină şi de viaţă. Maica lui Dumnezeu, în chipul din acele Icoane, acum îşi mişcă ochii cu dulceaţă jur împrejur, acum îi ridică cu milă spre cer, acum se uită în jos la poporul credincios, care îngenunchiat la picioarele Preasfintei Fecioare, se ruga cu evlavie şi călduros. Credincioşii creştini, la o privelişte ca această minunată amestecă cu suspine şi gemeţi evlavioasele si cucernicile lor rugaciuni si oftari si izbucnesc intr-un planset cu hohot… Urmează apoi lacrimi de pocăinţă, îşi recunosc păcatele şi fărădelegile, se mărturisesc cu mare părere de rău, se cuminecă aprinşi de focul dragostei dumnezeieşti, se îndreaptă… se fac creştini buni.

În 11 iulie 1519, Icoana Preacuratei Fecioare din o comunitate numită Sfântul Calocer, zugrăvită de călugări benedictini pe la anul 1474, a plâns cu lacrimi de sânge viu. Plângerea aceasta a ţinut trei zile ca prin aceasta Maica Domnului să arate, amărăciunea şi durerea sa cea mare pentru atâtea răutăţi, păcate şi fărădelegi, ce se făceau pe atunci în judeţul Milanului, unde era şi satul cu Icoana plângătoare a Maicii Domnului, întâmplarea aceasta minunată s-a constatat nu numai din partea călugărilor Sfântului Vincenţiu, care slujeau în aceea biserică, ci şi din partea mulţimii de credincioşi, care s-au adunat acolo din toate parţile şi care au dobândit De la Preasfânta Fecioară alese şi însemnate daruri... Călugării au cules acel sânge ce curgea din Icoană şi l-au aşezat într-o sticlă cuviincioasă.

Acel sânge după cum spune o cucernică tradiţie şi astăzi se păstrează în Paris, în Sfânta Capelă.

Sfântul Carol Boromeul, arhepiscopul din Milano, care nutrea mare evlavie către această Icoană, a îndemnat pe foarte mulţi să alerge la aceea Biserică cu Icoana plângătoare a Maicii Domnului, care până în ziua de astăzi se numeşte Preasfânta Fecioară a Plângerii.
La această Icoană făcătoare de minuni se fac pelerinaje cu mari procesiuni de credincioşi din toate părţile – în fiecare an – în 11 iulie.

Mai pomenesc apoi istoriile despre Icoane de ale Maicii Domnului plângătoare, cum sunt icoanele din Tal în anul 1694, din Iaurin (Gyor) în anul 1697, din Maria-Pociu în 1697 şi cea din Târnavia în 1708. Toate aceste localităţi erau în vechea Ungarie dinainte de război.

După toate aceste, acum ne putem apropia şi mai tare de istoria Sfintei Icoane a Maicii Domnului de la Nicula, având să grăim mai întâi despre celea ce le vedem acum cu ochii noştri, adică despre satul Nicula, Mănăstire şi cele din jurul ei.

Cap IV - Nicula, Mănăstirea şi împrejurimile

1. De la Gherla spre Nicula

Nicula este un mic sat curat românesc - din judeţul Someş - în Transilvania. De la Gherla, oraşul de reşedinţă al episcopiei cu acelaşi nume, până în Nicula, este o cale de vreo 5 kilometri. Calea se poate face ori cu trăsura, până în sat, sub dealul Mănăstirei, ori pe jos, destul de comod în răstimp de 1-2 ore.

Mergând pe jos din Gherla spre Nicula, apuci pe partea de către Răsărit a oraşului, pe drumul vicinal, care conduce înspre Câmpia Ardealului. Ieşind din oraş şi lăsând drumul vicinal, mergi pe o cărăruşâ ce suie pe un mic deal, de pe care se desfăşoară înaintea ochilor o priveliştе încântătoare înspre curgerea Someşului mic, care trecând pe lângă Gherla, se grăbeşte spre Dej, să se împreune cu Someşul mare.

Un şes frumuşel se deschide între Gherla şi Dej, care se împarte în două prin străbătierea liniei de cale ferată. Spre răsărit de la Someşul mic, în partea de către deal se văd înşirate satele româneşti: Mintiul Gherlei, Petreşti, Salatiu şi Mănăstirea, (Benediugul).

De la aceste comune privind drept spre miazănoapte se văd munţii Lăpuşului, iar la poalele lor, mai jos în valea Someşului mare, se zăreşte comuna Cuzdrioara, iar puţin mai spre deapta se văd vârfurile muntelui Ţibleş.

De pe cărăruşa micului deal al Gherlei; de unde ne-am desfătat în priveliştele mai sus înşirate, mergând tot înainte, te pogori intr-o altă vale îngustă, ce vine dinspre vestita mare comună ungurească săcuiască Sicu. Urmând calea tot în sus, îndată ţi se deschide o altă vale înfundată, şi părăsind drumul vicinal, de la Răstignirea ce este între două drumuri, apuci spre stânga pe drumul, ce te duce în sus la Nicula.
Depărtarea de la Dej este de 176 kilometri.

2. Comuna Nicula

Nicula este un sat vechi. Urme istorice despre acest sat, se găsesc pe la anul 1326. Numele de Nicula - cum spune tradiţia – s-ar trage de la un anumit pustnic, al cărui nume era Niculae.

Comuna e aşezată într-o vale strâmtă, înconjurată de toate părţile de dealuri mari. O parte din dealuri se cultivă cu cereale şi vii, altă parte este de păşune pentru vite.

Roadele hotarului peste tot sunt slabe, de aceea po' porul e sărac, şi e nevoit să se ocupe cu comerciu de icoane, cărţi poporale, lumini şi altele.

Fazele prin care a trecut comuna de la anul 1326, le pomenim aici numai în trăsături generale.

Cel dintâi moşier (domn de moşii) sau stăpân al Niculei la anul 1369 este pomenit Ştefan Vass de Sântejude. In anul 1456 Nicula o aflăm atârnătoare de Unguraş (Bâlvânyosvâr), regele Matei Corvin în anul 1458 dăruieşte Nicula subguvernatorului Ardealului Ioan Gereb de Vingard.

În 1463 ajunge sub stăpânia familiei Banffy. Această familie în 1467 sc răscoală împotriva regelui, de aceea regele Mateiu Corvinul dăruieşte şi Nicula Episcopiei din Oradea.

În anul 1553 se ţine de Gherla. În annl 1694 proprietarii Niculei sunt parte fiscul, parte nobilii români niculeni.

De la anul 1702 încoace apoi se înşiră cu numele familiile româneşti nobile, arătându-se la fiecare familie câţi iobagi şi câţi clăcaşi sau răzeşi avea.
În anul 1602 comuna Nicula a ars toată, locuitorii unguri, alcătuiţi în comunitate bisericească unitară de prin veacul al 16-lea, au fost ucişi toţi în acel an.

Din castrul (lagărul) de la Nicula, aflăm pe principele Ardealului Mihail Apaffy, că în 26 aprilie 1662 subscrie mai multe diplome de donaţiuni, sau de dăruire, de danii...

Toate aceste date, şi incă mai pe larg şi mai amănunţit, se găsesc în Monografia judeţului Someş (Solnoc-Dobâca) tom. V. tipărită în Dej la a. 1901 de Iosif Kâdâr, în care se cuprinde cu de amănuntul sau mai pe larg istoria fiecărei comune din judeţ, în temei de acte şi documente scoase din mai multe arhive, fie ale ţării, fie arhive private ale familiilor nobile...

Intrând în comuna Nicula, străbătută de o cale principală, vezi casele credincioşilor zidite frumos, în mare parte de piatră şi bine îngrijite. În mijlocul comunei este biserica parohială de piatră, zidită la anul 1869. Lângă ea din sus se vede frumoasa casă parohială, zidită în anul 1912 sub păstorirea preotului de fericită pomenire Iosif Lemenyi, care a cheltuit mulţi bani din ai săi, ca să dea parohiei Nicula, prin care trec atâtea zeci de mii de pelerini în cursul anului, o casă vrednică de păstorul sufletesc al comunei atât de vestite, ce este Nicula.

Atât biserica de astăzi a niculenilor, cât şi casa parohială, şcoala zidită în 1904, casa comunală cumpărată de la oraşul Gherla, cu 110.000 lei, precum şi clopotele bisericii aduse în 1929 în locul celor recuperate pe vremea războiului, dovedesc că locuitorii acestui sat sunt buni credincioşi şi buni români, cum au fost şi părinţii, moşii şi strămoşii lor, la care găsim biserică încă din anul 1552.

Mergând tot înainte pe drumul principal, ieşi din sat, şi apuci drumul de deal către Mănăstire, pe care o zăreşti cât ce intri în sat. Acest drum este cam anevoios de urcat, mai ales pe vreme ploioasă, însă evlavia credincioşilor dornici de a ajunge ia picioarele Maicii Domnului de la Mănăstirea Nicula, biruieşte toate greutăţile şi oboselele în suirea sau urcarea dealului.

Avem bună nădejde, că acest drum de deal se va regula şi îmbunătăţi, fiind luat de drum judeţean în urma hotărârei din anul trecut a consiliului judeţan Someş.

Comuna Nicula are astăzi 176 case cu peste 840 locuitori, toţi români greco-catolici, fără nici un suflet evreiesc. De însemnat este, că pentru vestea cea mare a Mănăstirii de la Nicula, în anul acesta comuna NicuIa s-a ridicat la rangul de comună cu reşedinţă de notar. Notariatul deci va purta numele acestei vestite. comune, iar nu a unei comune ungureşti, cum era mai înainte.

Niculenii in vremurile de demult au fost oameni nobili - sau nemeşi - cum li se zicea pe atunci, şi în revoluţiile de sub principii ardeleni, luau parte la războaie ca dărabanţi din miliţia teritorială de pe acele vremuri. Astăzi însă nu mai găsim decât o slabă umbră din nobilimea de odinioară, care s-a măcinat pe încetul de-a lungul veacurilor.

Iosif Kâdâr în Monografia judeţului la anul 1837 înşiră proprietarii cu drept de nobili locuitori în Nicula în număr de 45 familii. La anul 1866 dintre 160 fumuri conscrise, 142 fumuri din Nicula erau nobile.

Proprietari nobili erau familiile: Pop, Tămaş, Cupşa, Chifor, Paşca, Prodan, Mircea, Fetke (Fekete), Roman, Raţiu, Belindean, Vaida, Floriari, Ancean, Tecar, Pavel, Bob, Bruckenthal, Feier, Şomlea Podea, Mureşan, Buzdugan, Dorgo, Lazăr, Ghimba Butuza, Juga, Cioltul, Chendreşan, Muntean, Man Boeriu, Stoian, Fuia, Salai şi Ungur. La fiecar nume arată şi numărul familiilor nobile.

Pe la mijlocul veacului trecut niculenii erau vestei ca iconari sau pictori (zugravi), care zugrăviau icoane în o formă oarecare stilizată şi vopsită pe sticlă, pe hârtie, pe pânză, ori pe scândură. Icoane astfel zugrăvite de niculeni, şi astăzi putem găsi în

multe locuri din Ardeal, prin biserici vechi, mai ales prin judeţul Someş, şi prin judeţele vecine cu acesta.

În biserica parohială din Nicula - sat, deasupra chivotului din altar se poate vedea Icoana Preasfintei Treimi, zugrăvită de un locuitor din Nicula. Privind de aproape şi amănunţit această icoană, poţi vedea măiestria şi dibăcia de zugravi a vechilor niculeni... Aceştia poate că au învăţat măiestria de zugrăvire de la călugării, care petreceau la Mănăstire, şi care zugrăveau şi Icoane sfinte, pe care le vindeau credincioşilor care veneau la Mănăstire, iar celea nevândute le dădeau sătenilor săraci ca să le vândă pe sate, pe la târguri.

Pictarea pe sticlă după isvoade era un bun izvor de câştig pentru săracii din Nicula, pentru că după isvoade oricine putea zugrăvi. De aceea până la capătul veacului trecut aproape la fiecare casă se pictau icoane pe sticlă. Erau unele femei, cari aveau adevărate ateliere de icoane, la care lucrau la zi câte 10 femei pentru plată.

Niculenii vindeau aceste Icoane pe la târguri şi pe sate, spunând că ar fi făcute de călugări de la Mănăstire.
Icoanele litografate ale cehilor, colorile acestora mai bătătoare la ochi, precum şi preţul mai mic al acestora, a pus capăt picturii pe sticlă.

Arta sau meseria aceasta de zugrăvire între niculeni, - astăzi aproape se stinge - Unii dintre locuitori însă sunt cunoscuţi şi astăzi sub numirea de iconari, fiindcă umblă cu icoane de vândut, cu făclii, cărţi de evlavie şi altele... Dar icoanele sunt în mare parte de la librarii din Gherla, procurate din străinătate. Astăzi sunt numai doi niculeni care pictează răstigniri şi Icoane de pe prapori, dar cu o zugrăvire foarte simplă.

3. Pe deal către Mănăstire

Călătorul pelerin intrând în comună şi zărind Sfânta Mănăstire, e cuprins de cucernice simţeminte de evlavie şi dragoste către Maica Domnului, care a sfinţit acest pământ prin lacrimile ei. Urcând dealul spre Mănăstire, care se ridică la o înălţime de vreo 100 de metri peste comună, credinciosul pelerin este stăpânit de simţeminte tot mai călduroase către Preasfânta Fecioară, făcătoare de minuni din acest sfânt loc.

Fiecare duce cu sine o dorinţă, o rugăminte, o cerere la Maica Domnului, ca să i-o împlinească. Spre marile praznice ale Maicii Domnului, la Sfântă Mărie mare şi la

cea mică [1], cetele de pelerini vin pe jos din mari depărtări, şi aproape pe toată calea vin prea mărind pe Născătoarea de Dumnezeu şi pe Maica luminii prin fel de fel de cântări.

Sosind în Gherla, umblă pe la toate bisericile din oraş. răsunând toate străzile şi bisericile de cântări şi laude în cinstea Maicii Domnului, de se cutremură întreg oraşul. De la Gherla apoi spre Nicula - mereu cântă pe drum şi prea măresc pe Maica Domnului, ştiind că nu mai au de făcut mult drum până la Mănăstire.

Apropiindu-se de Sfânta Icoană, laudă şi măresc pe Maica Domnului prin cântările lor frumoase, şi la urcarea pe acest drum pieziş, fie cât de rău şi tinos. Drumul din comună până la Mănăstire are o lungime de 1 kilometru şi 100 metri. Umbra pădurii din jos de Mănăstire, răcoreşte plăcut pe pelerinul plin de sudori, şi îndată ne aflăm într-o poiană încântătoare, in faţa Sfintei Mănăstiri cu Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

4. Mănăstirea cea mare

Poiana, platoul sau „podereiul", pe care se găseşte Mănăstirea cea mare, zace la o înălţime de 220 metri peste nivelul mării, şi pe acelaşi meridian ca Blajul şi Atena. Lângă aceasta, ceva mai jos spre miazănoapte, se găseşte Mănăstirea cea veche.

Terenul, pe care e aşezată Mănăstirea şi celelalte case din jur, are o suprafaţă de 11 jughere 1285 stânjeni pătraţi. În jurul Bisericii celei mari, numită Mănăstirea cea nouă, este un câmp larg, înţelenit, loc de cosât, pe care vedem ici colo câte un pom, ori vreo Răstignire, iar la o distanţă de vreo 50-60 metri de la zidurile de către miazăzi apus, poiana se închide spre deal cu o frumoasă pădure de stejar, fag, carpen şi cer care formează proprietatea Mănăstirii de la Nicula. Pădurea are o suprafaţă de 12 jugere.

Din uşa bisericii sau Mănăstirii celei mari, care se deschide spre apus, amăsurat rânduielilor bisericeşti răsăritene, se desfăşură înaintea ochilor privind spre apus, o privelişte încântătoare. Jos în vale vezi aproape tot satul Nicula, cu biserica parohială. Privind pe deasupra satului, vezi creasta dealului transversal, ce desparte valea Someşului de către valea Secului, pe care vii de la Gherla spre Nicula. Însă

[1] *La Sfântă Mărie mare (15 august) vin câte cu 2-3 zile înainte de praznic, adecă începând din 12-13 august, iar la cea mică (8 septembre) cu o zi înainte - adică începând din 7 septembrie*

aruncându-ţi privirea mai departe, spre apus în văzduhul nemărginit, se văd în fund munţii Huedinului, ca nişte uriaşi,..

Biserica cea mare – de la uşa de întrare - până la zidul din fund al altarului, are o lungime de 30 metri ,70 cm. Lărgimea ei este de 11 metri, 35 cm. S-a zidit din piatră cu boltitură de cărămidă între anii 1875-1879, de către măiestrul italian Laurenţiu Zottich.

Stilul bisericii este cel roman. Ideia de a se zidi această mare biserică, pe locul de astăzi, este a fericitului întru pomenire Mihail c. Ivaşco, fost profesor de Teologie în Gherla, şi administrator al Mănăstirii. El a adus banii de lipsă spre acest scop, la care a adaus şi din modesta sa plată de profesor de pe acele vremuri, numai ca să-şi vadă împlinită dorinţa sa: ca laudele şi măririle Maicii Domnului să răsune într-o biserică mai mare. Dar biserica era numai sub acoperiş, când bunul Dumnezeu a orânduit, să cheme la sine pe acest vrednic slujitor al său, mort în vestea de sfânt.

Deşi nu era isprăvită biserica, prohodul preotului Mihail s-a săvârşit în această biserică, de faţă fiind şi Episcopul Gherlei de atunci Mihail Pavel de fericită pomenire.
Osămintele pământeşti ale acestui sfânt preot s-au aşezat în o groapă din sus de altarul bisericii sau Mănăstirii celei vechi. Pe crucea simplă de marmoră de la cap se citeşte: „Mihail Ivaşco, prof. de teologie, şi adm. Mănăstirei Nicula, repausat la 29 iulie 1878, în anul etăţii 42, a preoţiei 21“.

Intrând în biserică, te minunezi de frumuseţea şi mărimea ei. Această biserică mare; din pădurea din sus de Nicula, ar putea cuprinde loc de frunte în oricare oraş, şi i-ar sta bine chiar şi de catedrală pentru oricare reşedinţă episcopală. în fruntea bisericii vedem minunatul iconostas aurit. Icoanele de pe el sunt lucrate toate de mâna vestului canonic din Gherla, de pe vremuri: Mihail Şerban.

În mijlocul iconostasului vedem aşezată Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, cu pruncul Iisus în braţe, despre care vom vorbi pe larg în cele ce urmează.

Sfânta Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului este aşezată înaintea uşei împărăteşti - între doi stâlpi - gătiţi în aşa chip, încât Icoana se poate ridica şi slobozi. În vremea celebrării, Sfintei Liturghii, Sfânta Icoană de regulă se ridică deasupra uşei împărăteşti.

Această biserică, acoperită cu tinichea roşie, a fost fără turnurile de acum vreme de vreo 30 de ani. Cele două turnuri s-au zidit numai în anul 1905, pe când era administrator al Mănăstirii canonicul Ioan Ivaşco, fratele lui Mihail Ivaşco, întemeietorul bisericii, despre care am grăit mai sus. Întreprinzătorului acestei zidiri a turnurilor i s-a plătit suma de 2000 (două mii) coroane, bani mulţi pe acele vremuri.

În turnuri erau trei clopote, cel dintâi în greutate de 520 kg. cu scrisoarea: „În onoarea Adormirei Preacuratei Vergure Maria“; al doilea de 330 kgr.: „În onoarea nepătatei Concepţiuni a Preacuratei Vergure Maria“, iar al treilea de 110 klgr.: „În onoarea Naşterei Preacuratei Vergure Maria”.Acest din urmă s-a dăruit sfintei Mănăstiri din partea fericitei în Domnul cucernica văduvă a lui Ştefan Nagy, născută Ieremias Varvara din Mintiul Gherlei.

Astăzi este în turn numai clopotul cel dintâi, cel mare, împreună cu un clopoţel mai mic din biserica-mănăstirea cea mică, după ce celelalte două au fost recuperate pe vremea războiului în anul 1916, împreună cu celelalte clopote de prin oraşe şi sate.

Biserica are un cor mare şi larg, nala bisericii are jur împrejur scaune de şezut, amăsurat prescrierilor ritului bisericilor răsăritene. În presbiteriu, e aşezat tronul pentru Arhiereul-Episcop, în faţa amvonului.

Tronul arhieresc, împreună cu scaunele laterale de pe lângă păreţi, s-au făcut la stăruinţa marelui Arhiereu al Gherlei de fericită pomenire Vasile c. Hossu, care a avut mare dragoste faţă de acest locaş sfânt, petrecea multă vreme vara şi toamna la această Mănăstire, şi a lăsat ca în această biserică să i se aşeze osămintele trupeşti, înaintea Icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, faţă de care nutrea osebită şi mare evlavie. În scopul acesta i s-a şi zidit criptă în presbiteriul, respective nala bisericii, tocmai în faţa Sfintei Icoane, între amvon şi tronul arhieresc, şi se aşteaptă numai transportarea osămintelor trupeşti din cripta bisericii parohiale-catedrale din Gherla, ca să se aşeze în cripta Mănăstirii de la Nicula, pregătită amăsurat dorinţei marelui Arhiereu de binecuvântată şi fericită pomenire.

În altar, care nu e aşa larg, cprinde mult loc masa altarului, la care pot celebra comod 3-5 preoţi deodată. Lungimea mesei altarului este de 3 m, 14 cm. iar lăţimea de 1 m, 20 cm.

În mijlocul prestolului este un frumos tabernacol (chivot) de lemn, cu aurităr ţiitoare, şi sculptură frumoasă. Acesta s-a pregătit în institutul corector din Gherla pe vremea când era administrator al Mănăstirii canonicul Ioan Papiu.

Sub corul mare şi încăpător sunt mai multe chiliuţe - despărţăminte - care servesc de scaune pentru mărturisirile credincioşilor pe vremea marilor pelerinaje.

5. Mănăstirea cea veche

De la biserica cea nouă, ceva mai jos, spre miază-noapte, se găseşte biserica cea mică, numită Mănăstirea cea veche, închinată Preasfintei Treimi. Aceasta e făcută din lemn, cu un turnuleţ ascuţit, cum se făceau mai de mult turnurile bisericilor de lemn.

După cum se spune, această biserică ar fi fost făcută la porunca şi cu cheltuiala grofului (conte) Sigismund Corniş, guvernator sau cârmuitor al Ardealului, între anii 1700-1712.

Biserica are fundament de piatră, pe care au fost aşezate tălpile, pe urmă păreţi din lodbe de stejar, care au o înălţime de 1 m, 90 cm. Biserica la întemeiarea ei a fost împărţită în 4 părţi. Tinda femeilor are un cor, în care abia încap 3 persoane. Tinda era despărţită de nala bisericii prin un perete de bârne, care astăzi nu mai este.

Altarul are 3 uşi, cu un fel de Iconostas pe care e zugrăvit în coloare negrie chipul Tatălui, iar de două părţi Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel. Boltitura bisericii este din scândură pe două grinzi înstrâmbate şi vopsite în culoarea curcubeului. Peste scândură este trasă pânză, pe care apoi s-a vopsit. Pe boltitură sunt zugrăviţi cei patru Evanghelişti: Matei, Marcu, Luca şi Ioan.

Sub primul episcop al Gherlei Ioan Alexi de fericită pomenire, biserica a fost reparată şi zugrăvită de pictori sau zugravi din Nicula, a căror pictură pe atunci mai era în obicinuinţă.

Pe partea dinspre Miazănoapte a boltiturei este scrisoarea aceasta: „Aceasta Stă Mănăstire s-a renoit şi zugrăvit... sub ocârmuirea Prea Sfinţiei sale Ioan Alexi întâiul Episcop al Gherlei prin stăruinţa preotului local Grigore Moldovan de măiestrul din Nicula Ştefan Belindeanu, care afară de material a zugrăvit-o gratis în vara anului 1860. „Iar în alt loc: „Măiestru de lemn Feîer Grigore din Nicula”.
Vechea mănăstire din bârne de lemn, este acoperită cu şindile sau draniţe. Are o lungime de 11 m., 50 cm. iar lăţimea e de 4 m., 10 cm.

Tinda şi nala bisericii au fost padimentate cu scânduri, cusute cu cuie de lemn. Altarul are bolţitură tot de scândură, şi pictură vânătă, astăzi afumată şi înegrită de fumul tămâiei şi al luminelor, întocmai ca şi cea dintâi;

"Pe cerime este pictată Prea Sfânta Treime. Altarul e pardosit cu piatră cioplită. Prestolul e din piatră cioplită, aşezat pe un stâlp tot de piatră. După tradiţia poporului, unde e acel stâlp, a fost odinioară cioata nucului.

Când s-a reparat biserica, i s-a luat şi Iconostasul, făcut pe două table de scândură. Pe aceste erau zugrăviţi cei 12 Apostoli, a căror nume este scris în limba slavonă. Tot în anul 1860 i s-au tăiat din nou 7 ferestri, 4 la naie şi 3 la altar, căci până atunci naia avea o fereastră în peretele de către miazăzi, în formă de pătrat de 18/18 cm., şi altă fereastră rotundă în peretele dintre răsărit-miazăzi, în diametru de 28 cm.

În turnul bisericii au fost două clopote mici, pe unul era inscripţia 1401, şi avea două gravuri de laturi. Acest clopot, turnat din nou în 1908, a fost recuperat pe vremea războiului. Al doilea clopot care astăzi este aşezat în turnul de la Mănăstirea cea mare-nouă, are scrisoarea slavonă: „Ot rosdestva Xtova 1696 - holita" - adică: in acelaşi an 1696 de la Naşterea lui Hristos.

Această mică biserică este a se înşira între cele mai vechi monumente de artă naţională, de astăzi. Nu de mult s-a acoperit din nou, deşi astăzi nu se mai slujeşte în dânsa Sfânta Liturghie. Credincioşii pelerini însă arată cea mai mare cinste şi faţă de această veche biserică, înconjurându-o de zeci şi sute de ori, sărutând icoanele din dânsa, păreţii ei şi dinlăuntru şi din afară, şi luând ,de leac din pământul din jurul prestolului; care de mai multe ori a trebuit să fie înlocuit cu alt pământ.

6. Casele din jurul Mănăstirilor

Pentru adminstratorii Sfintei Mănăstiri de la Nicula şi pentru trebuinţele preoţilor, cantorului şi ale îngrijitorilor Mănăstirii şi a averilor ei, lângă Mănăstirea cea mică se găsesc: o casă pentru preoţi cu 4 odăi, şi una pentru cantor şi făt cu trei odăi şi o bucătărie. Aceste sunt zidite din cărămidă, acoperite cu şindile.

Din jos de aceste spre miazănoapte se găsesc grajdul de cărămidă, cu şură, de care e lipită o stupărie simplă.

Spre răsărit de la aceste, este localul de restaurant al Mănăstirii, cu o lungime de 10 metri, lăţime de 5 metri. Lângă acesta apoi este localul pentru bucătărie şi o pivniţă. În anul acesta s-a lărgit adăugându-i-se două sale, una mai mare, şi alta mai mică.

Din sus de Mănăstirea cea mare, aproape de pădure, este un frumos edificiu, cu mai multe odăi micuţe şi câteva mai largi. Acesta s-a zidit la stăruinţa fericitului Domnul Episcop Vasile Hossu, drept vilă episcopală, orânduită de reşedinţă de vară pentru Episcopul de binecuvântată pomenire care nutrea o dragoste atât de mare faţă de acest locaş sfânt, care adăposteşte Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului. Această vilă are 2 saloane sau odăi mai mari, lungi de 7 metri, 50 cm. şi late de 5 metri, apoi 7 odăi fiecare câte de 4 metri şi 80 cm. În lungime şi lăţime, în urmă o odaie de baie şi două cămări.

7. Pavilonul de scut al pelerinilor

In partea de către răsărit, din sus de Restaurant este zidit un mare şi frumos pavilon, care să slujească de scut şi adăpost pentru miile de credincioşi pelerini, care cu atâta evlavie aleargă la Maica Domnului de la Nicula mai ales la praznicele cele mari ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Acest mare pavilon s-a zidit în toamna anului 1927, amăsurat planului făcut de inginerul diecezan Sp. D. Teodor Silaşi din Gherla.

Materialul lemnos de brad, trebuincios pentru acest adăpost, lung de 50 metri şi lat de 10 metri, s-a câştigat cu un preţ moderat de la „Regna”, societatea din Bistriţa pentru exploatarea pădurilor grăniţereşti din districtul Năsăudului.

Trei trepte largi conduc în podul pavilonului, unde încă se pod adăposti cu îndemână (comod) vreo 500 oameni. Acest măreţ pavilon a fost pregătit după planul inginerului diecezan, din partea măiestrului lemnar din Gherla, Carol Nagy.

8. Altarul din afara Mănăstirii

Mănăstirea cea mare, deşi destul de largă şi încăpătoare, în anii din urmă s-a dovedit de tot mică, pentru a cuprinde în sine deodată zecile de mii de credincioşi, care aleargă la praznicele cele mari de peste vară, ca să se închine Maicii Domnului de la Nicula, şi să-i cerşească daruri.

De aceea în anii din urmă în fiecare an pe la Sfântă Mărie mare, când regulat vine Preasfinţia Sa Domnul Episcop diecezan, ca să celebreze Sfânta Liturghie, în faţa

alor câte 10.000 (zece mii) şi mai bine, de credincioşi, se ridica câte un podiu de poşte, pe câţiva stâlpi, lângă păretele de miazăzi a Mănăstirei, aşa încât mulţimea de popor să asculte dumnezeiasca Liturghie şi cuvântarea Arhiereului, afară sub cerul liber, pe pajiştea câmpului dintre Vila episcopală şi Mănăstirea cea mare. Şi fiindcă acel podiu nu era destul de tare şi sigur, urcându-se pe el şi mulţi credincioşi, mai ales intelectuali; de aceea s-a ridicat în acelaş loc un podiu statornic, construit în primăvara anului 1929, amăsurat planului pregătit de acelaş domn inginer diecezan, judeţean şi al oraşului Gherla: Teodor Silaşi.

Această lucrare are priveliştea unei mici biserici în liber; lungimea este de 16 metri, iar lăţimea de 7 metri. E acoperită cu tinichea numai partea de mijloc, treptele cele de trei laturi, împreună cu poditura laterală, se pot lua peste iarnă, şi se păstrează în biserica cea mare. Singură lucrarea acestui altar în liber a costat aproape una sută mii lei.
Partea acoperită cu tinichea a acestui altar în liber, are o suprafaţă de 32 metri patraţi, cele două părţi laterale neacoperite au o suprafaţă de 35 metri patraţi, iar partea dinaintea altarului, ca loc pentru doi diaconi, la Liturghia arhierească, are o suprafaţă de 12 metri patraţi.

Acest altar este de mult folos pentru Mănăstire, când se adună mare mulţime de poporeni la praznicele Maicii Domnului, şi la alte praznice de peste vară. Pentru că se pot celebra deodată câte două Sfinte Liturghii, una înlăuntrul Mânăstirei celei mari, şi alta înafară în liber, la acest altar.

De multe ori credincioşii se cuminecă din câte 2 potire - deodată - şi înlăuntru şi în afară, atât este de mare numărul bunilor pelerini cari se împărtăşesc cu Sfintele Taine. Iar când slujeşte câte un singur preot, fie în biserică, fie afară, (iar ceilalţi câte 4-10-15 preoţi ascultă mărturisirile credincioşilor), adeseori e trebuinţă să se pună pe altar câte 3 potire, în care se face consacrarea, ca mulţimea de credincioşi să se poată cumineca din 3 potire, în aceeaşi vreme.

Tot de la acest altar în liber, se rostesc adeseori cuvântări în cinstea praznicelor Maicii Domnului şi a altor praznice de peste vară, la mulţimea de credincioşi, care în biserica cea mare nu pot încăpea cu toţii...

Construcţia acestui altar în liber s-a făcut amăsurat planului prin iscusitul măiestru lemnar din Gherla: Iuliu Gorgenyi, care în anul curent 1930 a făcut şi lucrările de lărgire ale Restaurantului celui vechi.

9. Averea imobilă a Sfintei Mănăstiri

Pe lângă casele şi zidirile din jurul Mănăstirilor şi pe lângă teritorul pe care sunt toate acestea, Mănăstirea are o mică avere, care stă din loc arător, rât, pădure, fânaţ şi loc pustiu de coastă.

Înainte de comasare averea Mănăstirei era în întindere de 64 jughere 1315 stânjeni. După comasare apoi precum arată numerii topografici de la cărţile funduare din Gherla, averea Sfintei Mănăstiri este în total de 87 jughere 61 stângeni. Averea de sub numerii de coală 84 şi 198 - Nicula, s-a dat în partea cea mai mare, prin comasare în o tablă aşezată de la Sfânta Mănăstire, spre deal în sus.

La această avere s-a adaus apoi averea cumpărată de fericitul în Domnul prepozit, Ioan c. Ivaşco, fost administrator al Sfintei Mănăstiri, în întindere de 23 jughere, 635 stânjeni. Această avere s-a cumpărat de la Ioan Florian, şi se cuprinde sub numărul de coală 459 numerii topografici 54-55, 953-961, 964.

Cap V - Istoria Icoanei Maicii Domnului de la Nicula

I. Marea comoară a Mănăstirii

Comoara Mănăstirii de la Nicula este Icoana Preasfintei Fecioare Maria, aşezată la mijlocul Iconostasului, aşa încât se poate ridica şi slobozi, ca să o sărute evlavnicii şi cucernicii credincioşi, care cu zecile de mii cercetează această Mănăstire în fiecare an.

De la această Icoană îşi are însemnătate însăşi Mănăstirea Niculei. Înaintea Icoanei Maicii Domnului din acest sfânt locaş, sufletul creştinului cucernic, e cuprins de tainice simţăminte, se ridică pare că până la cer, şi se împreună cu cetele îngereşti şi ale Sfinţilor, care o laudă şi prea măresc prin fel de fel de cântări, între cari – pare că ne răsună în suflet frumoasele melodii ale cântărilor noastre: „Bucură-te împărătească Maică, mărirea fecioriei, că toată gura cea limpede binegrăitoare, vorbind nu te poate lăuda, cum se cade, ci se întunecă toată mintea a cunoaşte naşterea ta. Pentru aceasta cu un glas pe tine te mărim."

Stăpâniţi de atari măreţe simţăminte, cădem în genunchi înaintea Icoanei Maicii Domnului, şi-i mulţumim pentru toate binefacerile şi darurile, pe care ni le-a dobândit de la bunul Dumnezeu, şi ne rugăm ei, ca să ne slobozească de toate relele şi primejdiile ce ne înconjoară în această vale a plângerilor.

Aceste simţăminte foarte frumos se cuprind în Condacul praznicului Buneivestiri, cântare des repetată la Acatistul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. De aceea o cântăm cu drag şi cu însufleţire înaintea acestei Sfinte Icoane: „Ţie, apărătoarei Doamne, mântuindu-ne din nevoi, mulţumiri de învingere aducem, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire ne-biruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară".
Singur numai bunul Dumnezeu ştie câte lacrimi s-au şters în faţa acestei Icoane, câte dureri şi suspinări s-au alinat, câte inimi şi suflete amărâte s-au mângâiat şi liniştit! Noi, bieţii oameni păcătoşi, numai aceea putem spune, ce vedem.

Dar noi vedem că la Maica Domnului de la Nicula aleargă în tot anul zeci de mii de credincioşi, de toate stările, din toate părţile locuite de români... Pentru ce? Acolo îi duce dragostea lor faţă de Maica Domnului, care în această Icoană, a făcut minuni... şi din care loc şi astăzi împărţeşte nenumărate daruri şi binefaceri pe seama evlavnicilor săi, care aleargă la ea cu credinţă şi cu dragoste.

2. Obârşia Icoanei

Acum se naşte întrebarea, că de unde îşi are obârşia această Icoană a Maicii Domnului, care este istoria ei?

Icoana a fost zugrăvită de preotul român din Iclodul mare (Iclod) cu numele Luca, pe la anul 1681. Iclodul este o comună mare românească, din sus de Gherla. Preoţi români, zugravi bisericeşti, se găseau pe aceea vreme şi în alte părţi din Ardeal, în jurul acesta au fost pictori chiar şi în veacul nostru şi la sfârşitul veacului trecut, cum a fost fie iertatul venerabilul şi harnicul preot din Borşa Clujului Ioan Bochiş, de fericită pomenire, şi alţii...

Nu încape nici o îndoială că preotul Luca din lclod, zugravul Icoanei noastre, a trebuit să fie un preot cucernic, evlavios, aprins de focul dragostei către Dumnezeu şi către Preasfânta Fecioară.

Preotul Luca, precum spune istoria, a vândut această icoană unui nobil român din Nicula cu numele Ioan Cupşa; din care familie şi astăzi se mai găsesc urmaşi în sat.

Ioan Cupşa a dăruit Icoana Maicii Domnului Bisericii parohiale din Nicula, care era zidită lângă sat - în partea de miazănoapte - pe dealul numit „Vergheleu", şi închinată Sfintei Paraschiva.

3. Descrierea Icoanei

Icoana e zugrăvită pe o scândură de brad cleită din două bucăţi, întărită în dos cu două cingătbri, tot de brad.
Icoana are o înălţime sau lungime de 86 cm. iar lăţimea e de 65 cm. Grosimea scândurii are 2 cm. Chipul Preasfintei Fecioare şi a dum-nezeiesculuî Fiu Iisus, pe care îl ţine în braţul stâng, cuprinde întreagă tabla de scândură în proporţie regulată şi potrivită.

Partea din dos a acestei table este giluită foarte simplu. În faţă are o săpătură - în afunzime de vreo 6-7 milimetri, pentru toată suprafaţa. Sfintei Icoane, pe lângă aureolă, un fel de cunună deasupra Capului Prea Curatei şi a dumnezeiescului Prunc, i s-a mai lăsat pe margini un fel de ramă în lăţime de 4 centimetri, vopsită în altă coloare decât Icoana ca atare.

Pe tabla de scândură a fost lipită o pânză, care apoi a fost acoperită cu un strat subţire de ghips, pe care s-a făcut pictura sau zugrăvirea Icoanei.

Această Sfântă Icoană până în anul 1010, a fost acoperită cu catifea colorată şi alte pânzeturi, aşa încât se vedea numai faţa Maicii Domnului şi a dumnezeiescului Prunc Iisus, precum şi mâna dreaptă a Preacuratei. Peste catifea erau cusute cu cuie darurile votive de aur, argint ale credincioşilor, a căror cereri şi rugăciuni au fost ascultate de Preasfânta Fecioară...

La dispoziţia marelui Arhiereu de fericită pomenire Vasile c. Hossu, s-a desvălit Icoana, aşa ca să se vadă toată, aşezându-se în altă ramă. Împunsăturile ce se văd pe Icoană, sunt urmele cuielor, cu cari au fost cusute unele daruri de ale credincioşilor, mai sus pomenite... Despre acele vom grăi mai târziu.

Faţa Maicii Domnului este lungăreaţă, de coloarea spicului de grâu. Ochii negrii, foarte exprimători, aşa că în orice lături le uiţi la Icoană, pare că ochii Maicii Preacurate te privesc, se uită îa tine cu milostivire, cu dragoste. Capul e plecat puţinel spre stânga. Până acum nici un pictor, nici un zugrav nu a putut să decopieze această Icoană, aşa încât copia sa fie întru toate asemenea originalului, adică asemenea cu Icoana zugrăvită de popa Luca din Iclod.

Privirea Maicii Domnului de la Nicula este atât de încântătoare şi fermecătoare, încât limba omenească nu o poate spune şi tălmăci. Dumnezeiescul prunc Iisus are o înfăţişare strălucitoare, cu capul descoperit. Părul capului e negru. Fruntea Maicii Domnului este ascunsă într-un văl de coloare mai mult roşietică, peste care din afară pe creştet în jos atârnă o haină purpurie umbrită cu negru. Haina de sub văl este de coloare albastră.

Pe vălul de pe capul Maicii Domnului şi pe umărul drept are câte o stea, cea de pe cap e mai mare, cu raze albe, iar cea de pe umăr mai mică şi toată e aurită. Maica Domnului ţine pe pruncul Iisus în mâna stângă, iar mâna dreaptă o ţine pe piept. Dumnezeiescul prunc ţine mâna dreaptă arătând spre pieptul Maicii sale, iar în mâna stângă ţine un fel de hârtie răsucită.

Cum priveşti Icoana în partea stângă sunt patru litere mari, care sunt litere greceşti: Maria Teotokos, adică Maria Născătoare de Dumnezeu.

Întreaga icoană, împreună cu cei doi îngeri deasupra celor două colţuri, pare că vrea să dea ceea ce Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca a vrut să dea Icoanei Maicii Domnului, pe care a zugrăvit-o el, şi care se cheamă Povăţuitoare. Adică această Icoană ne înfăţişează trăsurile pe care le au Icoanele răsăritene.

Mai mult nu-ţi spun despre Icoană, iubite cetitorule, ci te rog să osteneşti şi să mergi în persoană să o vezi cu ochii tăi proprii... Aceasta va ajunge mai mult decât orice descriere fie cât de măiestrită... şi decât orice fotografie, de care vei găsi şi în această cărticică.

4. Icoana în biserica parohială din Nicula

Aşezându-se Icoana Maicii Domnului în biserica parohială din Nicula, ea a fost cinstită cu mare evlavie din partea credincioşilor creştini, locuitori ai satului, după cum e obiceiul de obşte al românilor, ca şi a răsăritenilor peste tot, de a prea mări şi lăuda pe Preasfânta Fecioară Maria.

Vestea acestei frumoase Icoane a Preacuratei, zugrăvită în un fel atât de minunat de popa Luca din Iclod, s-a răspândit în tot jurul Niculei. Binecredincioşi creştini şi creştine veneau din toate satele din jur, ca să cerceteze această Icoană a Maicii Domnului, despre care se grăia cu atâta laudă şi mirare, şi să se închine Preacuratei Fecioare, Născătoarei de Dumnezeu. Se mirau cu toţii de această Icoană de toată frumuseţea, simţindu-se adânc mişcaţi la privirea ei cu băgare de seamă. În sufletele bunilor creştini se deşteptau osebite simţăminte de evlavie şi de dragoste către Maica Domnului şi către dumnezeiescul Prunc.

Într-adevăr: simplicitatea lucrării acestei Icoane, farmecul privirii ochilor ei şi frumuseţea feţei Sfintei Icoane, sunt de ajuns să dovedească a fi lucrul unui cucernic zugrav românesc, cum a fost popa Luca din Iclod.

Cumpărându-se această Icoană pe seama bisericii din Nicula, nu s-a avut în vedere să se cumpere vreo Icoană strălucită, de un mare preţ de artă, şi făcută cu multă măiestrie şi rafinărie sau fineaţă artistică: ci Ioan Cupşa a cumpărat această Icoană de la evlaviosul preot din Iclod, fiindcă văzându-o aşa frumoasă, deşi simplă, a socotit că va fi foarte potrivită pentru biserica din Nicula, şi va insufla multă evlavie, cucernicie şi dragoste către Preasfânta Fecioară Maria, Maica lui Dumnezeu, în toţi binecredincioşii creştini care o vor vedea...

5. Plângerea Icoanei

Vremurile de pe atunci erau nişte vremuri grele de războaie şi năvăliri a turcilor şi tătarilor. De o parte tătarii năvăleau în mai multe părţi asupra moşilor şi strămoşilor noştri, prădând pe unde ajungeau. De altă parte împăratul Austriei Leopold, alungând pe turci din ţară, a făcut toate pregătirile ca Ardealul să treacă sub stăpânirea sa. Vremurile tulburate şi războinice pricinuiseră multe rele, neca-

zuri şi neajunsuri. Dintre soldaţii împărăteşti un regiment era aşezat în Gherla, altul în Dej, unde era şi prefectura militară germană.

În iarna anului 1694 vreo câţiva soldaţi germani (nemţi) erau încartiruiţi şi în satele din jurul Gherlei şi Dejului, de o parte pentru ca să câştige mai uşor cele trebuincioase pentru hrană (alimentare), de altă parte pentru ca să controleze mişcarea poporului.

În 15 februarie 1694 câţiva ofiţeri şi soldaţi din regimentul de călăraşi Hohenzollern de la Gherla s-au dus la Nicula. Aceştia erau de religiune romano-catolică. Nefiind pe la ei biserici răsăritene (ortodoxe), au dorit să vadă biserica românească din Nicula. Întrând în biserică, şi uitându-se jur împrejur, ca să vadă rânduielile unei biserici răsăritene, şi-au oprit ochii asupra Icoanei celei nouă a Maicii Domnului. Se uită cu mare băgare de seamă la Icoană mirându-se de frumuseţea ei. Cum se uitau ei cu de-a amănuntul şi cu luare aminte la. Icoană, spre mai marea lor mirare văd, că Maica Sfântă din Icoană plânge, din ochii ei curgeau lacrimi adevărate.
Uimiţi de această întâmplare minunată, de care ei. nu mai văzuseră în viaţa lor, au alergat la preotul din comună la „popa Mihaiu cum îi ziceau credincioşii, ca să-i spună ceea ce au văzut ei. Preotul Mihaiu era un bărbat de vreo 60 de ani, cinstit de toţi sătenii niculeni, pentru viaţa sa cucernică şi evlavioasă şi pentru blândeţele şi bunătatea lui.

Bunul preot Mihaiu, auzind de cele întâmplate în biserică, aleargă şi el la biserică, pătruns de frică şi cu smerenie în sufletul său... Sosind în biserică, însoţit de ofiţeri, soldaţi şi de alţi credincioşi djn sat, uitându-se şi el cu evlavie şi cu mare băgare de seamă; vede şi dânsul limpede, şi cu mare mirare, că Icoana cu adevărat lăcrimează. Femeile din comună, de faţă la această minune, cu năfrămile lor ştergeau lacrimile de pe faţa Maicii Domnului, care însă nu încetau. Căci acele lacrimi nu erau nişte mici stropi pe faţa Icoanei, ci erau ca nişte izvoare care curgeau din ochii Maicii Sfinte pe icoană şi se vărsau pe pământ.

Vestea acestei minuni s-a răspândit cu iuţeala fulgerului în întreg satul Nicula, precum şi în comunele din jur. Din toate părţile alerga poporul la Nicula, ca să vadă această mare minune a lăcrimării şi plângerii Maicii Domnului.

Biserica din Nicula în toate zilele era plină de credincioşi: bătrâni, tineri, bărbaţi şi femei, dornici să vadă cu ochii lor lăcrimarea Maicii Preacurate din Icoana popii Luca de la Iclod... De bună seamă, de va fi trăit pe atunci popa Luca, şi el va fi venit ca să vadă această minune, ce o face Icoana de dânsul zugrăvită..

Lăcrâmarea, a ţinut, cu mici întreruperi din 15 februarie 1694, până în 12 mărţişor acelaşi an, adică 26 zile. Uneori întreruperile erau câte de trei zile, de altă dată însă plângerea ţinea neîntrerupt zile şi nopţi întregi, în aşa mare măsură, încât un tânăr român, care nu avea batistă sau nâfrămuţă, nu răzbea să şteargă cu degetul său lacrimile, ce curgeau jos pe pământ din ochii Maicii Domnului.

Tradiţia poporală susţine că toţi acei oameni, care au mers să vadă cum lăcrimează Icoana, nu au fost omorîţi de tătari ori de turci. Mulţi bolnavi, cuprinşi de boale grele, duşi fiind la Icoană s-au vindecat.

Fiecare dintre cercetătorii acestei minuni, se uitau la Icoană din toate părţile, ca să se convingă pe deplin că lăcrimarea nu se întâmplă din vreo pricină omenească. Cercetătorii acestei lăcrimări, preoţi şi credincioşi de rând, din tot jurul, români, nemţi, unguri, nu au găsit nimic înşelător sau amăgitor în acest mare lucru.

După vreo două săptămâni de la începerea lăcrimării Icoanei, a ieşit în faţa locului - la Nicula - căpitanul garnizoanei din Dej, de atunci: Ioan Vanner, împreună cu căpitanul Goncz Ruszkay şi contele (groful) Sigismund Korniş din Benediug (azi Mănăstirea) lângă Dej, care mai târziu a ajuns cârmuitorul Ardealului. Aceştia au cercetat amănunţit Icoana, ca să se convingă că oare nu este la mijloc vreo înşelăciune? După cercetări serioase, au luat proces verbal, sau protocol în toată regula, în care au statorit, că de la 15 februarie până în 12 mărţişor Icoana Maicii Domnului din Ni-cula - cu puţine întreruperi - a lăcrimat ziua-noaptea.. Toate aceste ei le-au întărit şi cu jurământ.

Prefectul regimentului împărătesc Ioan Vanner, de mai multe ori a şters lacrimile Preacuratei Fecioare cu năfrămuţa sa, pe care apoi, umplându-se de lacrimi, o arăta cu evlavie celor ce stăteau în jurul său.

6. Mutarea Icoanei la Benediug

Convingându-se sus pomenitul prefect al regimentului împărătesc Ioan Vanner împreună cu groful Corniş din Benediug, că această lăcrimare a Icoanei este un lucru mai presus de fire, deci o minune adevărată, groful Corniş, un bărbat evlavios şi mare cucernic - al Maicii Domnului, se hotă-reşte să ducă această minunată Icoană făcătoare de minuni, şi să o aşeze tocmai în frumosul său Castel din Benediug, nu departe de la Dej şi Gherla. La acel castel era mereu armată de pază, deci ca să nu se fure ori să nu se necinstească aceea mare comoară a Icoanei plângătoare a Maicii Domnului, în vremurile tulburi de atunci, groful înconjurat cu armată împărătească, în sunet de trâmbiţe şi fanfară şi de cântece bisericeşti,

în mare procesiune de praznic alor mii de credincioşi din tot jurul, ba chiar şi din părţile mai depărtate ale Ardealului, cu cea mai mare paradă bisericească şi civilă, duce Sfânta Icoană de la Nicula la Benediug. românii, care însoţeau convoiul alcătuit în mare parte de străini, mergeau amărâţi şi mâhniţi în sufletul lor, vărsând lacrimi de durere şi întristare, că li se duce o comoară atât de scumpă şi sfântă.

Pe drumul câtră Dej ieşiră înainte în procesiune dejenii fără deosebire de religie, şi „ştergând cu năfrămi curate Icoana, îşi plângeau păcatele".

În ziua de 12 aprilie 1694, Icoana Maicii Domnului de la Nicula a fost aşezată în capela (mica biserică) Castelului din Benediug, în faţa directorilor civili şi militari, şi în faţa poporului, între cântări după rân-duiala bisericii romano-catolice..

În răstimpul cântărilor şi rânduielilor bisericeşti de aşezare a Icoanei, o singură lacrimă s-a văzut în ochii Icoanei Maicii Domnului. Prin mijlocirea şi rugăciunile călduroase ale Preasfintei Fecioare de la Nicula, groful Corniş, de bună seamă de vechie obârşie românească, întocmai ca atâţia alţi grofi şi baroni din Ardeal, a do-bândit de la Dumnezeu darul de a i se naşte un fecior în familie...

Satul Benediug, astăzi numit Mănăstirea, ajunge de acum înainte un însemnat loc pentru pelerinaj, la care aleargă credincioşi de toate stările, de toate vârstele, ca să se închine Maicii Domnului, şi să-I ducă fel de fel de daruri.

7. Dovedirea oficială a minunii

Dar ca să fie dovedită această minune şi pe cale oficială bisericească, contele Sigismund Corniş a luat în această privinţă toate măsurile cuvenite. În aceeaşi vreme ştiind prea bine contele, că această minunată Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, nu va putea rămânea multă vreme în curtea sa grotească, s-a îngrijit să aducă la curte pe cei mai destoinici pictori, care să decopieze această Icoană, dându-i forme zugrăviceşti cât mai fine, şi mai elegante decât cum a putut zugrăvi un biet preot român de pe acele vremuri... O astfel de copie este si Icoana din biserica Universităţii de la Cluj [2], transportată (dusă) acolo după sfârşitul procesului de adeverire a minunii, despre care vom grăi mai jos.

---

[2] *De fapt icoana Maicii Domnului din Cluj este cu totul astfel de pictura, osebită de icoanele ce se găsesc în vechile Biserici româneşti. Icoana din Cluj este o pictură lucrată de adevărat artist pentru credincioşi din oraş mare, cum era Clujul şi atunci. O astfel de icoană nu putea fi zugrăvită nicidecum de un simplu preot de la sate cum era popa Luca din Iclod. Că din vremea în care Sfânta Icoană a fost dusă la Benediug, s-au răspândit copii (parii) ale adevăratei icoane plângătoare în toată ţara, adică icoane zugrăvite după asemănarea celei de la Nicula, o spune şi*

Astfel dar pe când era Sfânta Icoană în Benediug, pentru adeverirea minunii a ieşit la faţa locului o comisie bisericească de trei părinţi iezuiţi, bărbaţi plini de evlavie şi iscusiţi în ştiinţă, în dreptul bisericesc, şi în toate ramurile sfintei teologii. Presidentul comisiei a fost Păr. Pavel Ladislau Baranyai, parohul romano-catolic (latin) din Alba-Iulia, Ceilalţi doi au fost Sigismund Vizkeleti şi Ştefan Csete preoţi din Cluj. Aceşti trei preoţi mergând şi în Nicula, şi în Benediug, au alcătuit cuvenitele procese verbale, însoţite de tot felul de dovezi despre lăcrimarea Sfintei Icoane.

8. Readucerea Icoanei la Nicula

Părinţii călugări iezuiţi, împlinindu-şi cu sârguinţă slujba lor pentru care au fost trimişi din partea Bisericii – s-au folosit de toate mijloacele ca să se dea acestei Icoane cinstea cuvenită. Ei, fireşte, în marea lor dragoste faţă de biserica lor şi faţă de Maica Domnului, s-au hotărît să ducă Sfânta Icoană la Cluj.

Aici însă au întâmpinat două mari piedici. Anume, groful Sigismund Corniş ar ti dorit ferbinte, ca Sfânta Icoană să rămână la curtea sa; de altă parte românii din Nicula au pretins sus şi tare ca Sfânta Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului să rămână în biserica lor din Nicula, fiindcă Icoana este a lor, şi nobilul Cupşa din Nicula a cumpărat-o de la popa Luca din Iclod pe seama bisericii din Nicula.

Deci pentru ca să se pună capăt acestei certe dintre două partide, după ce românii niculeni cu ameninţări cereau înapoi sfânta Icoană, care era a lor, ca să nu se ivească unele urmări mai serioase şi nevrednice de o cauză atât de sfântă, părinţii iezuiţi, împreună cu groful Sigismund Corniş, au hotărît ca Icoana să se dea înapoi niculenilor.

Se susţine şi aceea că niculenii, însoţiţi de mai mulţi români din satele dimprejur, ca să dobândească Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, atât de scumpă românilor, fiindcă în sat românesc a lăcrimat şi a plâns atât de mult, au ieşit cu bâte, cu furci, cu coase - la Benediug, făcând mult sgomot şi pretinzând cu toată tăria să li se dea îndărăt Sfânta Icoană a Maicii Domnului, care este a lor.

Kadar Iosif în Monografia judeţului, la comuna Nicula. Aceasta o dovedeşte numitul scriitor, provocându-se la Arhiva bisericii evanghelice reformate din Dej. Drept aceea şi icoana din Cluj este numai o copie (parie) sau o icoană făcută după asemănarea celei de la Nicula.

Astfel dar în Dumineca de după Crăciun a anului 1695, Sfânta Icoană a fost dusă înapoi la Nicula cu toată parada bisericească, spre mângâierea şi bucuria nespusă a credincioşilor români din Nicula şi jur, care îşi vedeau iar în mijlocul lor comoara cea mare a Icoanei plângătoare a Maicii Domnului.

Groful în mânia sa, a pecetluit Icoana şi a pus pază aspră militară în jurul bisericii din Nicula, până când vor veni porunci mai înalte de la Mitropolitul Primate al Ungariei, de pe acele vremuri: Cardinalul Leopold Kolonits.

Dar e lucru limpede, că odată văzându-se niculenii cu Sfânta Icoană la ei, nu vor mai îngădui nimănui să o ducă de la dânşii.

Părintele Ioan Hodorean, în cărticica sa: „Istoria Icoanei P. C. V. Maria de la Nicula", (Gherla 1898) la pagina 19 are următoarele: „Un moş bătrân din Nicula îmi povesti odată, că precum a auzit el din bătrâni vorbindu-se prin sat, generalul acela (adică prefectul), care a dus cu sila de la ei icoana în Benediug, s-a aşezat mai târziu la Sibiu. Acolo a fost lovit de o boală grea, încât viermi ieşeau din trupul lui, fiind el încă viu. Iar după ce a murit, a trăznit de două ori în mormântul lui. Mi-a mai spus, că binefăcătoarea, care le-a dat îndărăt icoana şi le-a dăruit clopotele, a fost grofoaia din Benediug".

9. Adeverirea minunei

Comisia bisericească a celor trei părinţi iezuiţi, în pocesul canonic sau bisericesc pe care I-au luat pentru constatarea şi adeverirea acestei minuni a lăcrimării Icoanei, au ascultat mai mulţi martori vrednici de toată credinţa.

Între aceşti martori, unii cu ochii lor au văzut lăcrimarea, alţii au spus ceea ce auziră de la cei ce văzură cu ochii lor...

Catalogul sau lista martorilor este precum urmează:
1. Preotul Mihaiu, de 60 de ani, din Nicula.
2. Sigimund Corniş, proprietarul castelului Benediug.
3. Daniil Cosea, de 26 ani, servitorul lui Corniş.
4. Ioan Kiss, nobil, care fiind calvin, în. urma minunei care a văzut-o, a trecut la religiunea romano-catolică, de 33 ani.
5. Francisc Olasz, catolic, de 18 ani.
6. Seyfridt Bartolomei, catolic, de 21 ani.
7. Ioan Tămaş, de 45 ani. român.
8. Dumitru Mureşan nobil român, de 60 ani.

9. Ioan Cupşa, nobil român, de 50 ani.
10. Nicolae Oombos, de 60 ani.
11. Grigore Pop, de 35 ani.
12. Ştefan Pop, nobil român, de 40 ani.
13. Luca Porturaţ, nobil de 30 ani.
14. Ioan Pop, nobil.
15. Ioan David, pârcălab în Gherla.
16. Mihai Cupşa, nobil de 76 ani.
17. Ioan Pop, fiul preotului Mihai, de 16 ani.
18. Samuil Pop, cantorul parohiei Nicula, de 25 ani.
19. Damian Deac, de 20 ani.
20. Vartolomei Oltean, primarul comunei Nicula.
21. Petru Drăgan, de 20 ani.
22. Petru Paşcu, de 25 ani.
23. Ioan Podea, de 30 ani.
24. Iacob Teodor, de 35 ani.
25. Alexandru Podea, de 60 ani.
26. Ioan Şimon, de 40 ani.
27. Grigore Ghimba, de 25 ani.

Toţi aceştia, ca bărbaţi vrednici de toată încrederea, precum şi alţii din comuna Nicute şi din jur, împreună cu preotul, şi cu groful Sigismund Corniş, au întărit cu jurământul lor, minunea plângerii Icoanei.

În temeiul acestui proces canonic sau bisericesc, icoana Maicii Domnului de la Nicula, a fost declarată: Icoană făcătoare de minuni.

În cartea tipărită în Cluj la anul 1736, în limba latină: „Historia Thaumaturgae Virginis Claudiopolitanae", Ia pagina 138 se spune că toată chestiunea despre această Icoană, cu toate documentele, a fost trimisă la Viena.

Tot în aceea carte, la paginile 143-145 se înşiră cei 27 martori de mai sus. Mai încolo se arată că soldaţii au spus şi numele altor martori, care toţi au mărturisit minunea. Toţi aceşti martori nu au avut nici un interes de a spune neadevărul, nu au fost plătiţi de nimeni, se bucurau de simţuri deplin sănătoase, erau în vârstă potrivită de a cunoaşte şi a spune adevărul... Ei au mărturisit despre plângerea Sfintei Icoane, chiar şi când Icoana a fost dusă de la ei în loc străin.
Parohul locului nu numai a întărit cu jurământ cele întâmplate, ci întreg satul încredinţat grijei şi păstoririi sale sufleteşti a jurat, că toţi au văzut plângerea Maicii Domnului din Icoană, împreună cu soldaţii care au fost atunci de faţă; că ei

au şters lacrimile de pe faţa Maicii Domnului... Toţi au mărturisit pe faţă, că nu poate fi la mijloc nici o înşelăciune, nici o măiestrie ori meşteşug.

Groful Sigismund Corniş a jurat, că nu numai a văzut icoana plângând, ci a cercat toate împrejurările, a fost cu băgare de seamă şi a controlat pe fiecare în deosebi, ca să nu facă vreo înşelăciune.

În aceeaş carte apoi se spun următoarele : „Cine va înşira cu numele oamenii din întreg satul, cine mulţimea de popor, ce alerga să vadă minunea, şi alţi martori a căror nume se păstrează în arhivă, şi se pot vedea în orice zi... Un exemplar din acest Catalog, scris cu mâna proprie, provăzut cu sigile şi închis, l-au trimis la Viena, ca să-l cerceteze Judecătorii în drept".

Dar în aceea carte apoi nu se mai spune nimica despre soarta acestor scrisori la Viena, ce s-a hotărît acolo asupra lor...

Aceasta însă ne-o spune Tradiţia noastră poporală, cum vom vedea în Capul următor.

Cap VI - Tradiţia despre Mănăstirea, şcoala de lângă ea şi despre icoană

1. Mănăstirea

Am văzut că Icoana Maicii Domnului, zugrăvită de popa Luca din Iclod, a fost cumpărată de nobilul Cupşa din Nicula, pe seama Bisericii parohiale din Nicula, şi în această biserică s-a întâmplat plângerea Icoanei, despre care am grăit pe larg în cele de mai înainte.

Se naşte acum întrebarea, cum de Sfânta Icoană nu este şi acum în biserica parohială din sat, ci se găseşte din sus de sat, în poiana descrisă, în biserica numită Mănăstire? Documente limpezi în această privinţă nu avem, ne folosim deci de tradiţia poporală, adică de ceea ce spun bătrânii - ca auzite de ei din părinţi, moşi şi strămoşi. - Se spune deci că nobilii din Nicula, văzând că groful din Benediug Sigismund Corniş le-a luat sfânta şi marea comoară a satului lor: Icoana Maicii Domnului, care a fost proprietatea lor şi în biserica lor a făcut minunea aceea mare, sfinţind cu lacrimi pământul din biserica lor, s-au sfătuit între ei şi au luat hotărîrea de a porni proces în contra contelui din Benediug.[3]

Şi fiindcă era vorba despre un lucru foarte mare, despre o Sfântă Icoană, care a plâns într-un sat românesc, minune statorită în toată forma din partea Bisericii, vestea acestui proces a ajuns până la curtea împărătească din Viena, până la urechile împăratului.

La curtea împărătească tocmai în aceste vremuri curgeau cele mai serioase pertractări pentru Unirea românilor din Ardeal cu Biserica Romei. Interesul Curţii împărăteşti era să câştige pe români pe partea sa, ca să-şi întărească stăpânirea peste Ardeal, cutropit de puvoiul calvinilor şi luteranilor. Drept aceea în procesul acesta al niculenilor contra contelui din Benediug, însuşi împăratul din Viena a adus o hotărâre foarte înţeleaptă. Adică a poruncit, ca Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului să nu fie nici a contelui, nici a niculenilor, adică a bisericii parohiale, ci să se aşeze într-o biserică osebită, care să se ridice pe hotarul Niculei, unde orişicare credincios, de orice lege, să aibă drept să meargă, să se închine sfintei Icoane. Această înţeleaptă hotărâre a plăcut la amândouă partidele, şi aşa însăşi soţia contelui din Benediug, ar fi stăruit pe lângă bărbatul său ca să se zidească Mănăstirea de lemn - de astăzi - despre care am grăit la locul său.

---

[3] *Că niculenii au pornit proces pentru icoană, o spune şi Iosif Kâdâr în Monografia comunei Nicula, mai sus citată.*

Tot cucernica soţie a grofului a dăruit şi cele două clopote mai sus pomenite, unul din 1401 de la castelul lor şi celălalt cu scrisoarea slavonă, anume rânduit pentru Mănăstire.

2. Şcoala călugărilor de la Mănăstire

Călugării, care au slujit la această Mănăstire, pe lângă slujbele bisericeşti, ce le făceau, se mai cuprindeau şi cu zugrăvirea de icoane, cum am spus mai înainte, apoi îndeplineau şi slujba de dascăli sau învăţători pentru copiii nobililor din Nicula şi pentru alţii din jur, care erau dornici de carte. Şcoala de la Mănăstire a ţinut până către anii 1825-30.

Şcoala era o sală mare de lemn, în faţă unde este ridicat astăzi altarul din afara Mănăstirei. Copiii, care umblau la aceea şcoală, văzând pe dascălii lor, călugări, cum se cuprind cu zugrăvirea de Icoane sfinte, luau şi ei hotărârea de a se face zugravi. Dorinţa aceasta se stârnea în ei tot mai tare, începeau a se deprinde de pe atunci, ca şcolari, cu tainele preturei, zugrăvire!.. Şi aşa când erau mari se trezeau şi ei zugravi...

De aceea satul Nicula, aproape două veacuri, a fost un sat de pictori, de zugravi, a căror icoane, s-au răspândit prin tot Ardealul, prin toate părţile locuite de români

3.Tradiţia poporală despre Sfânta Icoană

Cele ce urmează sub acest punct, sunt împărtăşite şi culese din tradiţie, adică din cele auzite de la moşi şi strămoşi, de către învăţătorul de astăzi din comuna Bonţ, D. Vasile Cutcan, un cucernic cinstitor al Maicii Domnului, care a însemnat cu evlavie cele auzite de la bătrâni.

Comuna Bonţ este în nemijlocita apropiere de Nicula. Numitul învăţător spune, că cele de mai jos le-a auzit de la bunică-sa (moaşă sau mamă bătrână) cu numele din părinţi Maria Bota, fata lui Onuţ, născută în 1803 în Bonţ, moartă în 1896, în vârstă de 93 ani. Dânsa le-a auzit de la tatăl său George Bota, născut în Bonţ la anul 1718, la şase ani după cea din urmă năvălire a tătarilor. Acesta le-a auzit de la tatăl său Teodor Bota.

Deci Maria Bota a spus în anii 1894 şi 1895, cam următoarele: Icoana de la Nicula a Maicii Domnului este sfântă şi făcătoare de minuni, însă n-a fost aşa de la început, ci numai la vreo 60 de ani după ce a stat în Biserica din sat Icoana a fost

cumpărată de curatorul Mircea din Nicula, pe 10 fonţi de miere de stup şi doi caşi de la popa Luca din Iclod.

Anul în care s-a cumpărat Icoana, nu se ştie limpede, dar se dă cu socoteală că s-a cumpărat cam pe la anii 1607-1610.

Bătrâna spunea că Icoana a lăcrimat de trei ori, întâi mai înainte de scoaterea turcilor din Ardeal, cam pe la anul 1678. Turcii au făcut mare pradă în ţară. În aceea vreme Icoana a tost ascunsă câţiva ani în sat.

A doua oră a lăcrimat pe la anul 1708, iar a treia oară la 1711. Aceste două lăcrimări au prevestit pacostea venită peste ţară prin năvălirea tătarilor şi prădările, jefuirile făcute de turci, când au trimis în Turcia o sută de sute (zece mii de taleri ?...) în zece căruţe, şi zece mii de piei de capuri de ale oamenilor jefuiţi şi omorâţi de turci.

În anul 1712 iarna, pe la ziua cu lumina (Întâmpinarea Domnului), Icoana a fost îngropată de Liuănte (Leonte) a lui Niculae din Nicula, pe locul unde este astăzi bisericuţa cea mică (vechea Mănăstire). Acolo Icoana a stat îngropată peste 70 de ani, deoarece pe Leonte l-au chinuit şi omorât tătarii, fiindcă nu a voit să le arate unde a ascuns icoana.

Icoana o a găsit un om cu numele Petrea, arând în locul acela. Omul şi-a lăsat plugul şi boii acolo, a fugit în sat să spună că arând a găsit o Icoană frumoasă. Mai mulţi săteni au alergat la faţa locului, dintre care doi moşnegi bătrâni au recunoscut Icoana lor cea îngropată de Leonte. Oamenii au dus Icoana în sat, şi au aşe-zat-o în biserică. Din toate satele din jur au venit o mulţime de oameni, ca să vadă Icoana, între aceia a fost şi tatăl Mariei Bota, cu numele Onuţ şi strămoşul învăţătorului Vasile Cutcan, cu numele Niculae Sabad alias Cutcan.

Bunicul (tatăl bătrân) lui Sabad Nicolae a povestit nepotului său, că el a văzut Icoana lăcrămând, şi pentru aceea a fost ascultat şi jurat împreună cu alţi 9 săteni din Bonţ şi cu 20 săteni din Nicula, şi încă vreo câţiva oameni din satele din jur. Ascultarea martorilor s-a făcut în Bonţ la curtea „diacului cel mare" (Arhidiacon, căci pe la anul 1733, când s-a făcut conscripţia românilor din Transilvania din acel an, din partea Episcopului Ioan In. Klein de Sadu, Bonţul era reşedinţa Arhi-diaconatului cu acelaş nume), în faţa celui de al doilea Vlădică din Blaj, cu numele „Aron, călugăr mare."

Mai încolo bătrâna Maria Bota povestea, că Icoana la porunca grofului din Benediug a fost dusă cu 22 de ani înainte de naşterea ei - de un tist (ofiţer) cătănesc - la Benediug, dar niculenii cu bonţenii, şi alţi oameni din satele dimprejur s-au înarmat cu ce au putut, şi au pornit de au adus iarăşi Icoana la Nicula.

Spunea că şi pe groful Corniş şi pe acel ofiţer i-a bătut Dumnezeu, pentru că au făcut batjocura aceea, de au dus de la ei Icoana, cu puterea... Moartea lor e povestită în mai multe forme. Despre moartea ofiţerului (sau generalului, prefectului) am văzut şi mai sus ce spunea un bătrân din Nicula (Vezi cap. V. p. 8).

Deşi datele anilor, după aceste spuse şi auzite din moşi strămoşi, nu sunt în deplină conglăsuire cu cele arătate de noi, în cap. V. la Istoria Sfintei Icoane, cu toate acestea şi tradiţia poporală, aşa cum este improvizată (creiată) din partea poporului de rând, ne dovedeşte şi întăreşte în trăsuri mai însemnate adevărătatea celor cuprinse în istoria de mai sus...

Cap VII - Neîntrerupte minuni ale Maicii Domnului la Nicula

Aşezându-se Sfânta Icoană a Maicii Domnului în Mănăstirea cea veche poporul român a început a umbla Ia Mănăstire, ca să vadă această minunată Icoană, şi să ceară de la Preasfânta Fecioară deosebite daruri, binefaceri vremelnice şi vecinice. Mai întâi vor fi cercetat acest dumnezeiesc locaş al Mănăstirii - românii şi creştinii din jurul Niculei, din jurul Gherlei, Dejului, din jurul Benediugului... pe unde era mai cunoscută vestea Icoanei Maicii Domnului, care a plâns... Cu vremea apoi vestea aceasta s-a răspândit în ţinuturi tot mai depărtate, pe unde umblau niculenii cu Icoane de vândut... Au început deci a veni din depărtări, ca să vadă această Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului. Mai ales după ce s-a înfiinţat episcopia din Gherla, pelerinage le la Nicula - au luat un avânt tot mai mare, cu deosebire la marile praznice ale Maicii Domnului: la Sfânta Mărie mare şi la cea mică.

Astăzi, începând de la Bunavestire a Preasfintei Doamnei noastre Născătoare de Dumnezeu, credincioşii din jur şi din depărtări, în tot decursul verii pe la praznicele mai mari, până la Ziua Crucii, ba chiar până la serbarea Sfinţilor Arhangeli, neîntrerupt aleargă la Maica Domnului de la Nicula. Pe la Sfânta Mărie mare cercetează acest sfânt loc, câte zece până în două zeci de mii de credincioşi din toate părţile Ardealului, chiar şi de prin Bihor, Sălaj şi Maramureş.

Mulţimea aceasta mare de credincioşi, care cu atâta dragoste aleargă la Nicula, şi între ei sunt foarte mulţi, care vin pe jos, este o dovadă vie şi strălucită, că Maica Domnului de la Nicula - le-a ascultat cererile, dorinţele şi rugăciunile. De multe ori prin mijlocirile acestei dumnezeieşti Maice, de la Nicula, s-au făcut şi minuni, adevărate minuni şi multe minuni. Dar fiindcă aceste minuni nimeni nu le însemnează, nimeni nu le împărtăşeşte mai marilor de la Mănăstire nimeni nu le cercetează şi adevereşte prin adevărate procese bisericeşti, făcute după toată rânduiala, pomenirea acelor minuni se pierde pentru urmaşi, pentru istorie, pentru Mănăstire.

Ceea ce însă rămâne pentru Mănăstire, ca dovadă despre împlinirea multor cereri ale miilor de credincioşi, din partea Maicii Domnului, între care a bună seamă vor fi multe vindecări trupeşti minunate, sunt cele peste 100 bucăţi de daruri votive, de ale credincioşilor împărtăşiţi cu daruri şi bunătăţi trupeşti... Aceste daruri sunt aşezate în două table mari lungăreţe de lemn, închise cu sticlă, care se pot vedea din partea oricărui cercetător, şi sunt atârnate pe perete de-a stânga şi de-a dreapta lângă iconostas. Sunt daruri votive de aur, de argint, şi de alte metale, care au fost dăruite de cucernicii Preacuratei Fecioare, în cea mai mare parte ca semn de

mulţumită pentru vindecările lor minunate, pe care le-au dobândit prin puternica mijlocire a Preafericitei Născătoare de Dumnezeu, de la Nicula.

În o astfel de tablă cu uşă de sticlă sunt între altele, de pildă: 4 inele de aur cu pietrii sscumpe, 2 bucăţi de aur, un chip de bărbat - în argint, 6 bucăţi chipuri de bărbaţi, 12 bucăţi chipuri de femei, 8 perechi de ochi, 5 inimi şi zeci de bucăţi de alte felurite chipuri.

În ceealaltă tablă sau cadru, sunt 10 inimi, 3 chipuri de bărbaţi, 7 de femei, 7 perechi de ochi, şi zeci de alte chipuri de alt fel.

Toate aceste daruri votive alcătuiesc cea mai srălucită dovadă a minunilor săvârşite de Maica Domnului de la Nicula, între care vor fi de bună seamă multe vindecări trupeşti, cum arată darurile votive sau chipurile din cele două table.

Dacă s-ar fi cuprins cineva tot mereu cu adunarea şi constatarea minunilor făcute prin întrepunerea şi mijlocirea Maicii Domnului de la Nicula, atunci fără îndoială s-ar fi putut scrie cărţi întregi despre atari minuni, despre atari vindecări trupeşti. Însă nici mai marii Mănăstirii, învăluiţi şi cu alte multe lucruri, nu s-au cuprins cu constatarea minunilor, nici credincioşii noştri nu au insinuat acele minuni respective vindecări trupeşti, nefiind în firea şi sângele românilor de a bate toba peste tot... când dobândesc un dar ceresc, prin mijlocirea Maicii Domnului. Cu toate acestea, putem înşira unele cazuri de minuni adevărate săvârşite de Maica Domnului de la Nicula.

Pe seama acelora care cu toată încrederea s-au rugat Preasfrntei Fecioare de la Nicula. Vom pomeni aici numai câteva.

1.Părintele Hodorean, în cărticica sa de mai sus, pomeneşte următorul caz minunat: „Martin Câmpean (fost curator primar la Biserica română din Gherla), ne povesti odată, că fiind el calfă (ucenic) de cojocar la un armean cu numele Cristofor Szongott, acela le spunea, că el ca prunc de vreo 10 ani, a căzut greu bolnav de picioare, încât nu putea umbla pe ele deloc. Maica sa avu odată un vis, ca să ţină 9 Sâmbete pentru prunc, şi să-l ducă la Mănăstire. Şi după ce l-a dus şi l-a atins de Icoană, s-a vindecat nu mai decât, a ieşit pe picioarele sale din biserică, şi s-a întors pe jos acasă la Gherla. De atunci Szongott ţinea în tot anul cele 9 Sâmbete şi mergea în tot anul la Nicula. A murit în vârstă de aproape 70 de ani, pe la anul 1860".

2. Bătrâna Maria Bota din Bonţ, moartă în vârstă, în anul 1896, despre care am grăit în cap VI. la p. 3, între minunile întâmplate prin mijlocirea Maicii Domnului de la Nicula, a povestit acestea. O femeie bătrână, cu numele Comăneasa, femeie săracă, J zăcea oloagă în pat, şi nu era cine să-i poarte de grijă, că nu avea pe nimeni. A rugat pe nişte femei să ducă la Mănăstire nişte flori, şi să le apropie de Icoană, Căci a visat, că numai aşa se va vindeca. Şi-a pus florile atinse de Icoană sub cap, şi a doua zi s-a sculat sănătoasă.

3. Tot Maria Bota spunea că o babă, Minăsoaie, şi-a cunoscut ziua morţii cu ajutorul Icoanei. Baba se ducea mereu la bisericuţa cea mică, la vechea Mănăstire de la Nicula, şi se ruga către Maica Domnului să-i descopere ceasul morţii, căci n-are pe nimeni să o îngrijească. Şi-a cumpărat sicriu, şi s-a gătat de moarte cu toate cele trebuincioase, şi a ţinut sicriul în casă. În cea din urmă noapte a vieţii sale şi-a pregătit sicriul singură, l-a pus în mijlociii casei, s-a culcat în el, şi a doua zi vecinii au găsit-o moartă, aşezată în sicriu de sine singură.

4. Părintele protopop-paroh din Gherla Ioan Coste ne spune următorul caz minunat, pe care l-a auzit el însuşi în vara anului 1917, (când era revizor la Exactoratul diecezan) din gura doamnei de mai jos...

În vara acelui an, războiul în care se încăierase lumea, curgea într-una... se desfăşura cu mare cruzime, şi nu se ştia când se va sfârşi... O doamnă din Braşov, soţia unui înalt ofiţer, dus în război, îngrijorată cum era de soarta bărbatului ei, se ruga cu toată căldura pentru el, către Maica Domnului. A plătit mai multe Sfinte Liturghii pentru soţul său pe la bisericile din Braşov. În fiecare zi rostea mătăniile sau rozarul în cinstea Preasfintei Fecioare, ajuna şi postea des, pentru ca bunul Dumnezeu să apere şi scutească pe soţul ei de primejdii.

Într-o noapte i s-a arătat în vis tot jurul satului Nicula împreună cu Mănăstirea şi Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului... Dumnezeu îi spune să se pornească la Nicula, ca să se închine înaintea Icoanei Maicii Domnului de la Mănăstirea din Nicula. Trezându-se din somn, spune la mai mulţi visul ei, şi întreabă că unde este satul Nicula cu Mănăstirea. După multe întrebări i s-a spus că Nicula cu Mănăstirea este un sat lângă oraşul Gherla.

S-a pornit la drum, şi sosind cu trenul în Gherla, s-a înfăţişat înaintea administratorului Sfintei Mănăstiri, canonicul Ioan Ivaşco. Acesta apoi a rânduit ca doamna din Braşov să fie însoţită şi povăţuită până la Sfânta Mănăstire. Din Gherla drumul l-a făcut pe jos... fiindcă doamna aşa dorea. Sosind în valea Niculei - a spus: „Chiar aşa am văzut în visul meu acest ţinut, cu cărarea pe aci, care duce spre

sat, şi de acolo în sus către Mănăstire"... A zis apoi către călăuzitor să nu-i spună nimica, ci să rămână înapoia ei, că dânsa acuma va merge spre Mănăstire, pe sigur... Aşa s-a şi întâmplat. Ea s-a dus singură pe drumul către satul Nicula, şi ieşind din sat a apucat drumul şi cărăruşa ce duce spre Mănăstire, fără să aibă trebuinţă de vreo îndrumare, de ce s-a mirat mult călăuzul...

Nu s-a însemnat numele acelei doamne, nici nu s-a ştiricit ce s-a întâmplat cu soţul ei, întorsu-s-a dela război ori nu: cu toate acestea şi cazul acesta este minunat în felul povestit mai sus, cum adică bunul Dumnezeu îndrumează pe creştini să cinstească pe Maica Preacurată în Icoana sa făcătoare de minuni de la Nicula.

***

Cantorul de acum de la Sfânta Mănăstire Vasile Cosma, spune că înainte cu vreo 20 de ani, însemnase vreo 15 cazuri de vindecări minunate, întâmplate la Sfânta Icoană, care vindecări i le-au povestit înseşi persoanele, care s-au împărtăşit de aceste daruri... Acum însă nu-şi găseşte acele însemnări, ci numai cum îşi aduce aminte spune câteva atari vindecări prin mijlocirea Maicii Domnului de la Nicula. Aceste cazuri le înşirăm mai jos.

5. În anul 1904, un bolnav din părţile Sibiului, care a zăcut pe pat aproape 7 ani, a fost adus la Sfânta Mănăstire. Era aproape numai schelet de om: nişte osuţe cu piele acoperită peste tot cu păr. Până la Mănăstire l-au adus din Gherla cu trăsura. Din trăsură l-au pus într- un cearşaf (lepedeu) şi aşa l-au adus în Mănăstire, unde a fost aşezat pe două scaune. Aci, în Sfânta Mănăstire i s-a făcut Sfântul Maslu, după toată rânduiala bisericească, precum se obicinueşte a se face la oricare greu bolnav. Era atât de slab acest schelet de om, încât numai din mişcarea pieptului se mai vedea că e viu. Cei ce l-au adus spuneau, că de un an de zile nu a mai rostit nici un cuvânt. La sfârşitul sfintei Taine a Maslului, bolnavul a zis după preot, şi încă foarte răspicat şi limpede, cuvintele ce trebue să le zică bolnavul după deslegare către preot: „Binecuvântă, părinte cinstite, şi mă iartă pe mine păcătosul". Aceasta a pus în uimire pe cei ce l-au însoţit şi adus pe el la Mănăstire. După un an a venit el singur la Sfânta Mănăstire. Era deplin sănătos, şi venise ca să dea mulţumită marelui Dumnezeu şi prea binecuvântatei şi preafericitei Fecioare Maria del a Nicula, pentru vindecarea sa minunată, săvârşită prin întrepunerea şi mijlocirea călduroasă a Maicii Domnului.

6. Un tânăr din părţile Rodnei, a cărui părinţi erau foarte avuţi, cam prin anii 1905 ori 1906 a venit la Mănăstire, pe la Sfântă Mărie mică. Tânărul era foarte abătut şi supărat. De doi ani suferea de o boală grea trupească. Umblase la doftorii cei mai învăţaţi din Cluj, Budapesta şi Viena, ca să scape de aceea boală. Însă toate

chieltuielile erau zadarnice, căci nici doftorii cei mai vestiţi nu l-au putut vindeca... A umblat apoi pe la păscălăi, vrăjitori, cum fac mulţi creştini în zilele noastre, când ajung în necazuri boale şi dureri... Dar nici la aceştia n-a atlat vindecare, fiind dânşii cei mai mari înşelători şi amăgitori...

Ajuns în deznădăjduire, tânărul nostru se hotăreşte să-şi curme zilele rătăcind prin codrii munţilor Carpaţi unde să-l omoare fiarele sălbatice. Stând astfel dus pe gânduri, îşi aduce minte - umblând prin păduri - că el nu a prăbălit cu rugăciunile ce le fac preoţii Sfintei Biserici. Se coboară deci din munte, şi se hotăreşte să vină la Nicula.

A ajuns deci la Maica Domnului de la Nicula, s-a rugat dm toată inima către Preasfânta Fecioară, i s-a împărtăşit Sfânta Taină a Maslului, şi a plătit două Sfinte Liturghii.

După Crăciun apoi, un unchieş al tânărului a adus o scrisoare fericitului în Domnul Ioan c. Ivaşco, administratorul Mănăstirii. În aceea scrisoare şi-a descris toate împrejurările boalei la doftori şi vrăjitori, până a ajuns să se vindece prin mijlocirea şi rugăciunile Maicii Domnului de la Nicula. Unchiul său spunea că nepotul său vindecându-se deplin de boala sa, a încheiat căsătorie şi e deplin sănătos.

7. În anul 1907 ori 1908, pe la Rusalii a venit la Mănăstire o pereche de oameni tineri, bărbat şi femeie, din părţile Clujului, care se căsătoriseră în câştegi după Crăciunul din acel an. La două săptămâni după căsătorie, soţia-femeia şi-a pierdut graiul, a amuţit de tot. Încolo era deplin sănătoasă, putea lucra orice lucru, dar nu putea grăi nici un cuvânt.

Au venit amândoi la Sfânta Mănăstire pe jos şi s-au rugat îndelungat către Maica Domnului... cerându-i darul tămăduirei... Se întorc către casă tot pe jos - cum au venit. Cam pe vremea Vecerniei au ajuns pe hotarul Iclodului, unde obosiţi de drum se pun de se odihnesc la umbra unui lemn de pe hotar.

Ridicându-se pentru a porni mai departe, femeia a zis: „Oare n-ar fi mai aproape să mergem peste dealul acela?" Din minuta aceea femeia a vorbit, ca şi când niciodată nu ar fi fost mută...

În acelaşi an pe la marele praznic al Adormirii Preasfintei Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioara Maria, adică la Sfânta Mărie mare, femeia a venit iarăşi la Mănăstire să mulţumească Maicii Domnului pentru minunata sa tămăduire.

Însăşi femeia a povestit toate acestea fericitului în Domnul Ioan Ivaşco, administratorului de atunci al Sfintei Mănăstiri.

8. Mai mulţi inşi din însuşi satul Nicula s-au vindecat în chip minunat prin întrepunerea şi mijlocirile călduroase ale Preasfintei Fecioare Maria de la Mănăstire. Între multele cazuri, pomenim unul întâmplat acum vreo 22 ori 23 ani. Ioan Ungur din Nicula a fost cuprins de o boală grea, care s-a sfârşit cu pierderea minţii, cu nebunia. După mai multă vreme petrecută în această înfricoşată boală, l-au dus la Sfânta Mănăstire, i-au făcut Maslu, şi în scurtă vreme s-a vindecat deplin...

***

Toate acestea cazuri dela 5-8 le adevereşte sus numitul cantor de la Nicula, pe conştiinţa sufletului său, fiind gata oricând să depună jurământ despre cele văzute şi auzite.

9. O femeie numită Iuliana Kertesz, născută în Reghinul-săsesc, judeţul Mureş, romano-catolică, trăia cu bărbatul său în Bucovina, la o fabrică de cherestea sau de scânduri, Iuliana se îmbolnăveşte la o mână, pe care nu o putea deloc mişca. Doi ani de zile mereu îi legau mâna doftorii, încercând să o vindece cu fel de fel de leacuri dar aceste nu aveau nici o putere vindecătoare.

Odată adormind cu pruncul mic al ei lângă sine, visează că se găseşte într-o sală strălucită, unde i se arată PreaSfânta Fecioară Maria cu dumnezeiescul prunc Iisus în braţe. O muiere bătrână, cu o pată neagră pe faţă (aceasta era o vestită cucernică Armeanca din Gherla: Kerei Lucza - care a murit în 16 februarie 1904) începe a-i desface legăturile de la mână.

Iuliana se împotriveşte, nu lasă să i se dezlege mâna. Atunci Maica Domnului îi zice: „Lasă să te dezlege, că s-a auzit în Cer ruga suferinţelor tale, şi nu peste mult te vei vindeca... Dar va trebui să mergi la Nicula, pe cale vei afla apă cu care te vei spăla, şi aşa te vei tămădui. În drumul acesta la Nicula vei lua cu tine ca merinde trei pâini nesărate şi nedospite."

După acest vis se trezeşte din somn strigând: Nicula, Nicula, Nicula!! Servitoarea o aude rostind acest nume, dar nu pricepe ce va să zică: Nicula!

Venind acasă bărbatul ei de la fabrică, îi povesteşte visul ce l-a avut. Bărbatul merge la păstorul sufletesc - parohul de la fabrică, căruia îi spune visul femeii sale. Acesta cearcă prin cărţile sale locurile şi Mănăstirile unde se fac pelerinaje, ca să

afle Nicula. După multă cercetare găseşte că este un astfel de loc, Nicula, cercetat de mulţi credincioşi, nu departe de Gherla... Preotul păstor sufletesc vine la casa bolnavei, spune că a găsit unde e Nicula, apoi îi dă sfatul să facă 7 pâini, din care una să rămână la Biserică, trei să se dea la săraci, iar trei să le ia cu sine ca merinde pe calea cea lungă pe care, cu ajutorul lui Dumnezeu, trebuie să pornească.

Iuliana se gată de drum, şi în ziua următoare pleacă spre Bistriţa cu trăsura. De la Bistriţa apoi biata bolnavă, luându-şi cele trei pâini şi un vas cu puţină apă, începe a veni pe jos, cu mare trudă către Sfânta Mănăstire de la Nicula. Sosind în hotarul Gherlei, întreabă de ciurdarii care păzeau vitele din oraş, (era prin luna mai), că încotro este Nicula. Aceia îi arată drumul ce duce către sat, şi îi mai spun că în ziua următoare merg la Mănăstire foarte mulţi din Gherla, fiind Duminica PreaSfintei Treimi, care la romano-catolici e Duminica cea dintâi după Rusalii.

Biata bolnavă merge încetinel tot înaînte, şi cu mare greu zdrobită de oboseală şi plină de sudori şi de praf, ajunge la biserica din mijlocul comunei Nicula. Aici se rugau înaintea Răstignirei două femei. Stă în loc şi se roagă şi dânsa, dar nu-i venea să creadă că acesta ar fi locul de pelerinaj.

Întreabă deci pe cele două femei să-i spună că oare aceasta este Mănăstirea?... Femeile îi spun că Mănăstirea este în pădure colo sus pe dealul din faţa lor... Deci se roagă lui Dumnezeu şi Maicii Preacurate, să-i ajute ca să ajungă la Sfânta Mănăstire... Reculegându-şi cele din urmă puteri trupeşti, după multă trudă ajunge la Mănăstire. Pe atunci era acolo numai bisericuţa cea mică, adică Mănăstirea cea veche, administrată de fericitul lui Domnul professor Mihail Ivaşco, de binecuvântată pomenire, care era chiar la Mănăstire când sosi bolnava noastră Iuliana.

Sosind aici intră în biserică, şi se roagă cu toată căldura inimii sale către Dumnezeu şi către Preasfânta Fecioară Maria. Sus lăudatul şi prea cucernicul Mihail Ivaşco, întreabă pe bolnava Iuliana, de unde a venit, ce boală are, de câtă vreme, şi altele... Iuliana, ştiind că acesta este mai marele Mânăstirii, îi povesteşte şi lui visul ce l-a avut, cum a ştiricit despre Nicula, cum a călătorit., şi celelalte.., Apoi îl întreabă dacă se găseşte aici apă de tămăduire.

Preotul administrator îi spune că aici este numai Icoana plângătoare a Preafericitei Fecioare Maria, făcătoare de minuni, şi apa ce se foloseşte la Sfânta Liturghie. La sfatul părintelui Mihail, bolnava femeie rămâne în bisericuţă, unde s-a rugat toată

noaptea, iar prea cucernicul evlavios părinte s-a rugat pentru bolnava Iuliana în odaia sa toată noaptea, precum făgăduise bolnavei.

În zorii zilei din Duminica PreaSfintei Treimi (la romano-catolici), părintele Mihail - întreabă pe bolnavă - că simţeşte ceva uşurare în boala ei? Femeia spune că nu simte nici o îmbunătăţire. Atunci părintele Ivaşco îi dă sfatul, că întorcându-se către casă, să se oprească în Gherla şi să între în Biserica cea mare a armenilor din piaţă...

La un ceas după amiazi în Duminica aceea, bolnava Iuliana se ruga în Biserica armeno-catolică din Gherla. Vine Sofia fătului, (mama vestitului cantor armean Nicolae Lengyel), ca să închidă biserica. Roagă pe această străină, pe Iuliana, să iasă din biserică, dar dânsa nu voia să iasă nicidecum. Atunci soţia fătului bisericesc merge la Karei Lucia, (o femeie foarte evlavioasă, care locuia la Teodor Corbui - în casa care este astăzi proprietatea institutului românesc, "Concordia", societate pe acţiuni). Aceasta vine la biserică şi ele, două femei armence, iau pe Iuliana bolnavă de subsuori, şi o duc la nenica Luţa cum îi ziceau prin Gherla...

Când Iuliana vede mai bine pe nenica Luţa, care avea o pată neagră pe obraz, strigă cu mirare: „Maică Sfântă! Această femeie mi-a dezlegat mâna în vis." Îi povesteşte şi ei visul ce l-a avut în Bucovina - Nenica Luţa ţine la sine pe bolnava Iuliana vreo două săptămâni, rânduieşte pentru ea o baie (scaldă), ca să se curăţească de sudorile şi praful drumului îndelungat, apoi spală mâna bolnavei cu apa din Lourdes, de care se găsea întotdeauna la casa lui Teodor Corbui. Apoi lasă pe bolnavă singură în odaie, să se odihnească peste noapte.

Bolnava Iuliana doarme foarte bine, ca scăldată... În zori de dimineaţă, luni, fiind mai multe femei în casă la nenica Luţar toate aud un glas puternic în odaia unde dormise Iuliana... Aud limpede şi răspicat, cum Iuliana rostea ruga de mulţumită: Mulţumescu-ţi, Preasfântă Fecioară Marie, că după atâtea suferinţe mi-ai trimis ceasul tămăduirii"... Nenica Luţa şi prietenele ei intrând în odaie văd cu mirare, că Iuliana îşi întinde mâna sănătoasă ca şi ceealaltă. Era deplin vindecată... A mai petrecut în Gherla vreo două săptămâni, în care vreme a mers mai de multe ori la Nicula, ca să dea mulţumită Preacuratei Fecioare Maria. Apoi s-a întors veselă şi deplin sănătoasă în familia sa.

După vreo doi ani a venit iarăşi la Gherla şi la Nicula, ca să cerceteze pe cei cunoscuţi, apoi a călătorit la locurile sfinte din Ierusalim, şi se spune că acolo ar fi şi murit...

Această minunată istorisire ne-a spus-o prea cucernica şi prea evlavioasa armeanca Catarina Onucsan, numită de toţi nenica Ţiţa, (cică neni), care spune că a istorisit-o şi fie iertatului canonic Ioan Ivaşco... ca auzită de la vestita prea cucernica nenica Luţa...

Dacă repausaţii fraţi Ivaşco, care au administrat Mănăstirea de la Nicula vreo 42 de ani s-ar fi îngrijit să însemneze aceste şi alte minunate cazuri, într-un registru sau protocol anumit, în arhiva Sfintei Mănăstiri am avea astăzi o nepreţuită comoară, care publicându-se, ar face şi mai vestită şi mai cercetată Mănăstirea Niculei... Dar cu durere, cum am spus şi mai sus, nu s-a însemnat nici un caz...

10. Gavrilă Mureşan din comuna Pălatca, plasa Mociu, judeţul Cluj, care trăieşte şi astăzi, şi e în vârstă de vreo 55 de ani, spune că în anul 1914, în 1 iulie (a treia zi de Sân Petru) înainte de apusul soarelui a fost pe la ei o vreme grea, cu fulgere şi trăznete. Cu acel prilej el a avut nefericirea că a fost lovit de fulger, care i-a ars partea dreaptă a trupului, capul, mâna dreaptă şi piciorul stâng. Rudeniile l-au dus în casa fratelui său Vasile. Nu ştia nimic de capul său, era ca mort, nu putea umbla, nici grăi. A doua zi dezbătându-se puţinel de cap şi venindu-şi în ori puţin, a cerut să fie dus la biserică. Aici s-a mărturisit, s-a cuminecat, i s-a făcut Maslu, după care a căpătat oleacă de putere ca să umble încetinel şi să grăiască câte ceva cu anevoie.

S-a rugat apoi de neamurile sale, ca să-l ducă la Sfânta Mănăstire de la Nicula, să se roage la Maica Domnului, să sărute Sfânta Icoană, să i se facă rugăciuni şi acolo. Numitul credincios, şi astăzi în viaţă, spune că de la acest locaş sfânt îşi simţeşte cel mai mare ajutor sufletesc şi trupesc. De atunci în fiecare an vine la Mănăstirea de la Nicula, de mai multe ori.

11. Marişca Vişan, măritată după Vişan Teodor din Gădălin, lângă Apahida, judeţul Cluj, în vârstă de vreo 45 de ani, şi astăzi în viaţă, spune că după mai multă vreme de traiul rău cu soacră-sa, s-a îmbolnăvit de o boală foarte grea. Vreo patru ani de zile a suferit în aceea boală, şi oricât a umblat pe la mai mulţi doftori vestiţi, cheltuind mulţime de bani, nu s-a putut vindeca.

Muierea spune că ar fi fost tulburată de spirite necurate. A întrebat pe mai mulţi preoţi, şi pe mai multe femei, ce să facă, pentru ca să se vindece.

O femeie a învăţat-o să ţină ajun în zilele de la Sfântă Mărie mică până la Ziua Crucii, aşa încât numai de către seară să mănânce - mâncări de post. După ce a ţinut acest ajun, în anul 1924 a venit la Sfânta Mănăstire de la Nicula. Aici s-a

rugat cu toată căldura la Maica Domnului înaintea Sfintei Icoane, ca să-i mijlocească de la Fiul său şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos, darul vindecării de boala ei cea grea. A făgăduit înaintea Maicii Domnului, că dacă se va vindeca, are să vină în fiecare an cel puţin odată la Mănăstire.

Reîntorcându-se acasă, a avut un vis minunat. I se părea că stă în genunchi înaintea Icoanei făcătoare de minuni a Preasfintei Fecioare de la Nicula, unde i se arătă însăşi Maica Domnului într-o strălucire nespus de mare... Preasfânta Fecioară i-a spus în două rânduri, în acel vis, adică de două ori, următoarele cuvinte: "Nu te teme, că pe încetul, pe rând te vei vindeca."

După un an de zile de la această minunată vedenie în vis, cu ajutorul Preacuratei Fecioare Maria, numita muiere spune, că a scăpat de boala ei cea grea. Mai spune că are doi copii, pe care îi creşte în frica lui Dumnezeu şi în evlavia către Maica Domnului, în semn de mulţumită pentru vindecarea ei dobândită prin mijlocirea Născătoarei de Dumnezeu Fecioarei Maria de la Nicula.

12. Maria Pintea, măritată după Grigore Pintea din comuna Rus, plasa Ileanda, judeţul Someş, astăzi în vârstă de 60 de ani, spune următoarele. În tinereţele sale, acum vreo 30 de ani, a fost aşa de bolnavă, încât începea a-i putrezi carnea de pe umeri, de pe şolduri şi de pe coaste... Nu era în stare să-şi poarte mâna ca să-şi facă cruce, nici să mănânce, nici să se apere de muşte. În vremea boalei sale alţii o purtau în cearşaf (lepedeu), iar vara căsenii erau siliţi să o scoată afară din casă de dimineaţa până seara, şi o aşezau într-o groapă de pământ din grădină cam de 15-20 cm. afundă, pentru ca pământul să tragă mirosul cel greu din trupul ei bolnav, pe care nu putea suferi nici o haină.

Boala această â ţinut un an de zile, când trăia numai cu vreo câţiva picuri de apă în fiecare zi.

În boala ei se ruga mereu lui Dumnezeu şi Maicii Praacurate, şi s-a prins că dacă-i va ajuta Dumnezeu şi Maica Domnului, va merge de 7 ori în 7 ani la Sfânta Mănăstire de la Nicula, ca să se închine înaintea Icoanei făcătoare de minuni a Preasfintei Fecioare Maria, Cu toată făgăduinţa sau legătura aceasta, mamă-sa nu avea nici o nădejde că se va însănătoşa.

Dorea foarte mult ca să o ducă la Mănăstirea de la Nicula. S-a rugat deci de ai săi, ca să o ducă la Nicula. Aceştia i-au împlinit dorinţa, şi cu mare greutate o duseră la Nicula. Aici i s-a citit Sfântul Maslu, cu 7 preoţi în Mănăstirea cea veche, unde au dus-o alţii. După ce s-a sfârşit această sfântă Taină, a ieşit pe picioarele sale din

biserica cea mică şi a mers în Mănăstirea cea mare, unde şi-a făcut cea dintâi cruce cu mâna sa, de când căzuse în boală cea grea...

În noaptea aceea - spune numita femeie, că a dormit afară, cum se obişnuiesc şi alţi pelerini, la capătul altarului de la Mănăstirea cea mare A avut un vis frumos, în care a văzut 12 bărbaţi strălucitori, cu păr mare, care i-au spus că Maica Domnului a hotărât vindecarea ei. Era slabă pe urma boalei de un an de zile, dar s-a întors acasă pe picioarele sale.

De atunci a venit la Sfânta Mănăstire nu numai în acei 7 ani următori, precum s-a legat, ci bătrâna muiere spune că până va trăi şi va avea putere, va veni tot mereu la Sfânta Icoană a Maicii Domnului de la Nicula, care a vindecat-o de boala ei cea grea.

De fapt, această credincioasă, Maria Pintea din Rus, este una dintre acele bune şi cucernice femei, pe care o poţi vedea la Nicula şi la Gherla, aproape la toate pelerinajele - începând de la Bunavestire - până la Ziua Crucii, împreună cu cucernicul ei fecior Crăciun.

Aceste din urmă trei vindecări minunate, le-au declarat şi mărturisit sus numitul Gavrilă, şi cele două Mării, în ziua de praznicul Buneivestiri a Preasfintei Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioară Maria din anul acesta 1930.

Declaraţiile le-au făcut la însăşi Sfânta Mănăstire de la Nicula, unde au venit în persoană în pelerinaj, ştiind că la acest praznic al Maicii Domnului se începe şirul pelerinajelor de primăvară...

Scriitorul acestei cărticele fiind de faţă la acest praznic la Mănăstire, stând de vorbă cu sus numitele persoane, am aflat aceste minunate vindecări, şi am lăsat ca numai decât să se descrie din partea cantorului Mănăstirii...

Atari cazuri minunate s-ar găsi cu sutele, dacă am provoca pe credincioşii pelerini, când sunt adunaţi la Mănăstire cu miile, ca să mărturisească şi să facă declarări...

Însă fie de ajuns acestea, pentru a se dovedi mai limpede ca lumina soarelui, ceea ce spuneam la începutul acestui cap, că adică Maica Domnului de la Mănăstirea Nicula, face neîntrerupte minuni... în fiecare an, în orice vreme... chiar şi în zilele noastre... Dar cum am mai spus, poporul nostru, credincioşii noştri nu sunt obişnuiţi a bate toba pentru toate darurile primite de la Dumnezeu prin mijlocirea Preasfintei Fecioare.

Cap VIII - Administratorii Sfintei Mănăstiri

Dacă e adevărat că la Mănăstire au fost călugări, ceea ce tradiţia, cum am văzut, o susţine; atunci e limpede, că cei dintâi administratori sau purtători de grijă a Mănăstirii, au fost respectivii călugări. Dovezi lămurite despre numele acelor călugări, nu avem. Călugărie în toată regulă, şi după toată rânduiala, încă nu va fi fost. De la o vreme apoi nu se mai pomeneşte de călugări la Nicula, aşa încât administrarea Mănăstirii a trebuit să o ia preotul local din Nicula. Astfel ştim că până la anul 1863 Mănăstirea a fost administrată de preotul Niculei Gregoriu Moldovan.

De la anul 1863 până la 1878 aflăm ca administrator pe vrednicul şi sfântul profesor de Teologie din Gherla Mihail Ivaşco, despre care am mai grăit şi în cap. IV. p. 4. Acest preot, de binecuvântată pomenire, în cursul administrării sale, s-a năzuit din toate puterile să adune banii trebuitori ca să poată ridica o biserică mare, frumoasă, şi vrednică de Maica Domnului, care era atât de cercetată în Icoana ei făcătoare de minuni de la Nicula. Bunul Dumnezeu i-a şi ajutat ca să-şi vadă împlinită dorinţa cea fierbinte să vadă ridicată frumoasa biserică cea mare de astăzi. Biserica era zidită, s-a acoperit cu şindilă (draniţe), s-a tencuit pe dinlăuntru, dar nu avea turnuri.

Tot dânsul a zidit o casă cu două odăi, în partea de către grădină, în cornul drumului ce suie spre Mănăstire.

Îngrijitorul Mănăstirii din anul 1878 Ioan Raţiu, de mai multe ori povestea, că înainte de moarte cu trei zile, fericitul Mihail Ivaşco a zis către el să prindă vacile la car, şi să-l ducă pe deal sus de tot, de unde să mai poată vedea odată munţii Maramureşului, unde se născuse fericitul în Domnul.

Păzitorul Ioan Raţiu a împlinit porunca stăpânului său. Când au ajuns de s-a văzut Ţibleşul, cucernicul preot-profesor s-a rugat lui Dumnezeu mai multă vreme. După aceea a zis către el: Ioane, du-mă acasă, că mai am trei zile de trăit. Tocmai aşa s-a şi întâmplat, în ziua a treia a murit. Acest preot, cum spun cei ce l-au cunoscut, a fost de o viaţă atât de sfântă, încât punea în uimire şi respect pe toţi, care veneau în atingere cu el.

Mulţi sunt de părerea, că dacă s-ar dezgropa osămintele trupului său, s-ar găsi nestricat întreg trupul, adică neputrezit, şi s-ar putea începe proces de canonizare a acelui prea cucernic şi sfânt preot.

De la anul 1878 până în 1891 a admi-nistrat Mănăstirea canonicul-prepozit Ştefan Bilţiu, sub dânsul s-a ridicat Iconostasul în Mănăstirea cea mare, la anul 1883, prin măiestrul măsar Emeric Faragd; auritor a fost Antoniu Schlick, iar frumoasele icoane le-a pictat, cum s-a zis şi mai sus, vestitul canonic Mihail Şerban din Gherla, care era nu numai pictor, ci şi compozitor muzical, vorbea bine mai multe limbi: ungureşte, nemţeşte, franţuzeşte, latineşte, greceşte, şi era bărbat foarte învăţat. Lucrările acestui, frumos Iconostas au costat 2000 (două mii), floreni v. a., bani foarte mulţi pe acele vremuri. În anul 1884 înainte de praznicul Sfânta Mărie-mare, s-a mutat cu mare pă-radă religioasă Sfânta Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Mănăstirea cea veche în cea nouă, aşezându-se înaintea uşii împărăteşti în aşa chip, încât să se poată ridica şi slobozi. Atunci s-a făcut şi sfinţirea Mânăstirii.

Tot sub dânsul s-a ridicat şi un pavilon simplu pentru ospătărie sau restaurant, cu prilejul pelerinajelor.

De la anul 1891 până în 1902 administratorul Mânăstirii a fost prepozitul Ioan Papiu, de fericită pomenire. Sub dânsul în anul 1898 s-a văcălit Mănăstirea cea nouă pe din afară, şi s-a acoperit cu tinichea. În anul 1899 s-a zidit altă ospătărie, la o depărtare: mai mare de Sfânta Biserică, în locul unde este şi astăzi. Tot el a cumpărat vreo 31 jughere de pământ arător şi pădure pe seama Mănăstirei.

În a. 1899 la sărbătoarea Sfântului proroc Ilie, s-a binecuvântat din nou sfânta Biserică cea mare.

La anul 1902, ajunge administrator al Mănăstirii canonicul Ioan Ivaşco, fratele întemeietorului bisericii celei nouă, Mihail Ivaşco, primul administrator de la Gherla.

Sub dânsul s-au edificat în 1905 cele două turnuri ale bisericii, prin măiestrul zidar Teodor Catona şi fiul său, lemnarii Ioan Mureşan şi Alexandru Rus - şi Dumitru Naş - tinichigiu, toţi din Gherla. În anul 1906 s-au adus cele trei clopote de la o turnătorie de clopote din Şopron, despre care am grăit mai sus.

Turnurile au fost acoperite cu aramă, care pe vremea războiului, în iarna anului 1916 a fost luată pentru trebuinţele armatei şi înlocuită cu table zincuite.

În 6/19 august 1906, la sărbătoarea Schimbarea la faţă a Mântuitorului, s-a făcut binecuvântarea sau sfinţirea turnurilor, prin delegaţii episcopali canonicii Ioan Georgiu şi Dr. Octavian Domide.

Tot în anul 1906 s-a construit un pavilion pentru scutirea pelerinilor, în lungime de 50 metri şi 4 metri lăţime, cu trei păreţi de scânduri şi acoperiş de tinichea. Din acest pavilion; în anul 1913, marele Arhiereu de fericită pomenire Vasile Hossu, a început să-şi zidească o vilă în formă de mănăstire (claushru)!» ca reşedinţă episcopală de vară şi adăpost pentru preoţii care au trebuinţă de recreare sau odihnă peste vară. Începându-se însă războiul cel mare al lumii, şi murind Episcopul Vasile, vila s-a terminat numai în anul 1920.

În 1908 tot sub administrarea canonicului Ioan Ivaşco, în locul caselor vechi s-au zidit şapte odăi, împreunându-se cu cele două odăi preoţeşti

În 1913 s-a padimentat din nou Sfânta Mănăstire cea mare, s-au făcut scaunele din jurul păreţilor, amvonul şi tronul episcopal, la dispoziţiile marelui Arhiereu Vasile, care săptămâni de-a rândul petrecea la această sfântă Mănăstire. Aceste lucrări le-a săvârşit măiestrul tâmplar din Gherla Mihail Suhanyi.

Administratorul Ioan Ivaşco - moare - ca prepozit capitular şi prelat papal, în 3 martie 1924, în vârstă de 76 ani şi în anul al 51-lea al preoţiei sale. Dorinţa sa a fost, ca rămăşiţele trupeşti să i se aşeze lângă cele ale fratelui său Mihail. Această dorinţă i s-a împlinit, şi aşa astăzi cei doi fraţi, născuţi în Maramureş - în Apşa de jos, (care acum se ţine de Cehoslovacia), se odihnesc la capătul altarului de la Mănăstirea cea veche, la umbra Sfintei Icoane a Maicii Domnului, pentru ale cărei laude şi prea măriri, au ostenit atât de mult în viaţa lor de pe acest pământ, întinat cu atâtea păcate şi răutăţi.

După moartea administratorului Ioan Ivaşco, preasfinţitul Episcop al Gherlei Dr. Iuliu Hossu, văzând că lucrurile la Sfânta Mănăstire din an în an se înmulţesc, numărul credincioşilor pelerini creşte tot mai mult, a aflat de bine a numi o Comisie administratoare a Sfintei Mănăstiri. Această Comisie stă din trei membri: canonicii Dr. Victor Bojor. Dionixiu Vaida şi protopopul onorar - asesor conzistorial - Teodor Morariu.

Numirea s-a făcut în şedinţa conzistorială din 29 iulie 1924, sub numărul 3125 - 1924.

În decretul de numire se spune că această Comisie se alcătuieşte: „pentru ridicarea la nivelul dorit a nimbului Sfintei Mănăstiri de la Nicuîa, şi pentru bună chivernisiră a averilor acelei Mănăstiri.

Comisia administratoare îndată după numire a început a face orânduielile trebuincioase şi practice pentru provederea credincioşilor în celea sufleteşti cu prilejul marilor pelerinaje de la praznicele Preacuratei.

S-a îngrijit ca Mănăstirea să fie prevăzută cu toate cărţile bisericeşti, apoi preoţii, care sunt chemaţi la sfânta Mănăstire, ca ajutători întru săvârşirea sfintelor Slujbe preoţeşti pentru numeroşii pelerini, să aibă toate cele trebuincioase pentru odihna de noapte. Astfel s-au cumpărat paturi de fier, haine de pat, strujace, cearşafuri, perini, ţoale. Diurnele preoţilor s-au mărit, sporindu-se din an în an şi lucrul şi osteneala preoţilor, cu înmulţirea miilor de pelerini. Aceştia în fiecare an sporesc, mai ales la Sfânta Mărie mare, ca să vadă Liturghia arhierească săvârşită de Preasfinţitul Episcop diecezan, şi să asculte îndrumările părinteşti din gura Arhiereului.

În vara anului 1925 s-au făcut reparări temeinice la Mănăstirea cea mare, atât înlăuntru cât şi în afară, după ce erau mai multe crepături serioase în zidul şi bolti-ura Bisericii celei mari. Aceste reparări au costat 93.020 lei, 20 bani (nouăzeci şi trei mii,), precum dovedesc raţiunile din acel an ale Mănăstirii.

În aceeaşi vară s-a aşezat scara sau treptele de fier la amvorul din biserică, fiindcă cele de lemn de până atunci erau cu totul nepotrivite. Aceste împreună cu scândurile, grinzile şi cele trebuincioase ca material la pavilonul sau şatra ce se ridica în fiecare an pentru Liturghia arhierească, au costat 9880 Lei. S-au reparat apoi din nou faţadele Mănăstirii, şi s-a pus sticlărie nouă, în urma unei mari stricăciuni pricinuite de o mare furtună. Aceste au costat 16.380 lei.

Tot în acel an s-a zidit înaintea Sfintei Icoane din Mănăstire cripta pentru aşezarea osămintelor trupeşti ale marelui Arhiereu Episcop Vasile, de fericită pomenire, care a lăsat ca aici să-i odihnească trupul său până la învierea cea de obşte.

În anul 1926 s-a acoperit cu şindile Restaurantul de lângă Mănăstire, costând suma de 10.784 lei.

În toamna anului 1927 s-a construit pavilonul cel mare pentru scutirea pelerinilor în timp de ploaie, şi peste noapte. Lucrarea aceasta s-a desăvârşit în primăvara şi vara anului 1928. Descrierea acestui pavilion, s-a făcut în cap IV. p. 7.

Societăţii „Regna" din Bistriţa, s-a plătit pentru cherestea liferată în loc în IIva mică, cu preţ favorabil, suma de 83591 lei 21 b., transportul pe calea ferată a lor 3 vagoane de scânduri şi celelalte a costat 11765 lei; întreprinzătorului Dumitru Naş

măiestru tinicher din Gherla, pentru construirea pavilionului s-a plătit suma de 200 000, aceluiaşi pentru lucrări suplimentare la pavilion 7942 lei. În total deci pavilionul acesta a costat peste 300.000 lei.

Între anii 1926-1929 s-au făcut vreo trei fântâni nouă, pentru ca pelerinii să nu ducă lipsă de apă de băut, cum se întâmplase până atunci la marile praznice.

În anul 1928 s-au asigurat contra focului toate clădirile de la Mănăstire, plătindu-se premiul de asigurare pe 1927 şi 1928 în suma de 7744 lei 25 b.

Tot în vara acestui an s-a întărit cu al doilea rând de scânduri poditura pavilonului, s-a făcut aria pavilonului şi s-a umplut cu pământ, prevăzându-se cu trei uşi la cele trei trepte. Aceste lucrări au costat 23.233 lei.

S-au făcut apoi 27 trepte de stejar, pe care te urci de la casele preoţeşti către Mănăstire. Lucrarea acestora a costat 945 lei. Căci, de sine se înţelege, că lemnele de stejar, trebuitoare la toate lucrările ce se fac la Mănăstire, se dau din pădurea Mănăstirii.

În anul 1929, s-a construit altarul în liber, altarul din afara Mănăstirii, descris şi acesta pe larg în acelaşi cap IV. p. 8. - Acest altar împreună cu marele pavilon - scut al pelerinilor – s-au binecuvântat în 6 august 1929, la praznicul împărătesc Schimbarea la faţă a Mântuitorului, prin canonicul Dr. Victor Bojor.

În anul acesta 1930, lângă Restaurantul de până acum, s-a zidit o nouă sală mare, lungă de 9 metri şi lată de 5 metri, în care să poată încăpea şi lua masă vreo 50-60 persoane deodată. De altă lature apoi între bucătărie şi restaurant se face o odaie de 3X4 metri, pe care să o folosească cel ce ia în arendă Restaurantul pentru praznicele de peste vară. Aceste lucrări le-a săvârşit, cum s-a spus şi la alt loc, măiestrul lemnar din Gherla: Iuliu Gorgenyi.

Comisia de acum, care administrează Sfânta Mănăstire, se îngrijeşte tot mereu, ca bunii credincioşi, care aleargă cu miile şi zecile de mii pe la praznicele cele mari de vară ale Maicii Domnului, să fie prevăzuţi cu învăţăturile creştineşti cuvenite, să li se facă destul tuturor trebuinţelor sufleteşti din acele sfinte zile, şi pe cât îngăduiesc puterile băneşti ale Mânăstirii, să aibă şi îndemânările trupeşti, ce se pot avea la un locaş dumnezeiesc aşezat în pădure.

Tot în acest loc mai însemnăm, că deşi la Mănăstire până acuma încă nu avem preot, care să locuiască statornic acolo, cu toate aceste oricine poate merge la

Mănăstire oricând, pentru că acolo se găseşte tot mereu un îngrijitor sau păzitor al sfântului locaş dumnezeiesc şi al averilor Mănăstirii.

Până la 1885 păzitorul Mănăstirii a fost Ioan Raţiu din Nicula, de atunci apoi a servit de îngrijitor şi făt al Mănăstirei Ioan Cosma, care şi-a împlinit datorinţele sale până în anul 1929 când a murit, în 25 al Maicei Preasfinte. Acesta din tinereţele sale a învăţat cântările şi rânduielile bisericeşti în aşa măsură, încât dânsul în cursul vieţii sale de până acum a învăţat şi deprins, peste 20 de inşi în toate cântările şi rânduielile cantorale. Fiind dăruit de Dumnezeu cu un glas bun şi melodios, cu străduinţă şi sârguinţă laudă şi prea măreşte pe Dumnezeu şi pe Preasfânta Fecioară Maria, în acest vestit loc, de unde Maica Domnului împărţeşte atâtea daruri şi bunătăţi pe seama cucernicilor, care cu credinţă şi cu dragoste o cinstesc şi o cercetează la Nicula...

Cap IX. - Indulgenţă plenară la Mănăstirea de la Nicula

Înainte de încheierea acestei cărticele, trebuie să mai pomenim şi de marele dar, ce este legat de această Sfântă Mănăstire de la Nicula, care păstrează în ea nepreţuita comoară a Icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Preasfinţitul Domn Episcop diecezan Dr. Iuliu Hossu, văzând miile şi zecile de mii de credincioşi, care în fiecare an aleargă la Nicula, la izvorul îndurărilor şi tămăduirilor, la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară Maria, a aflat de bine a cere de la Roma, ca Preasfântul Părintele şi Patriarhul nostru Papa Piu, cu puterea ce o are de la Mântuitorul Hristos ca urmaş al Verhovnicului Apostolilor, a Sfântului Petru, să îmbogăţească acest vestit locaş de pelerinaj, cu măreţul dar al indulgenţei plenare sau depline. Adică cei ce merg la această Mănăstire, spovedindu-se acolo şi cuminecându-se, apoi rugându-se în Mănăstire după gândurile Preasfântului Părinte Papa, să se ispăşească deplin, să li se ierte toată pedeapsa vremelnică datorită păcatelor.

De aceea Prea Sfinţia Sa Domnul Episcop a scris la Roma şi a cerut acest mare dar pentru Mănăstirea din Nicula, precum şi pentru celelalte Mănăstiri ale noastre de la Bicsad, Moiseiu şi Strâmbu.

Las să urmeze aici traducerea liberă în româneşte a decretului original latin de la Roma

Prot. Nr. 2700 – 1928 Sfânta Congregaţiune „Pentru Biserica răsăriteană" (din Roma), în temeiul împuternicirilor date ei de Preafericitul Părinte Papa Piu XI. din darul lui Dumnezeu Patriarhul Romei celei vechi cu bunăvoinţă concede (dă) şi cu îndurare împărtăşeşte în Domnul Indulginţă plenară tuturor şi singuraticilor credincioşi de ambele sexe (bărbaţilor şi femeilor), care cu adevărată părere de rău de păcatele lor, mărturisindu-se şi cuminecându-se, vor cerceta cu evlavie Biserica Sfintei Mănăstiri de la Nicula din dieceza românească a Gherlei, în zilele de Duminici şi sărbători ţinute după ritul greco-român, precum şi în zilele până la întroptirea acestor sărbători, şi acolo vor rosti câtăva vreme rugăciuni cucernice către Dumnezeu pentru răspândirea Sfintei Credinţe şi după gândul Preasfântului şi Preafericitului Părinte Papa de la Roma.

Această Indulginţă plenară se poate aplica în formă de rugăciune şi spre folosul sufletelor din purgator sau locul curaţilor. Mai sus pomenita Indulginţă plenară se dă şi se împărtăşeşte în Domnul pe timp de 7 ani. Dat în Roma din Curţile Sfintei

Congregaţiuni „Pentru Biserica răsăriteană” în ziua de 19 octomvrie 1928. ss. Aloisius Cardinal Sincero Secretar (L. S.) ss. H. T. Cicognani Ads.

Pentru lămurirea acestui mare dar de la Roma, am scris broşura Nr. 8. din Biblioteca poporală, întitulată: Roma şi Mănăstirile Româneşti Unite de la Nicula, Bicsad, Moiseiu şi Strâmbu. Gherla 1929. Editura şi proprietatea Tipogr. „Aurora" A. Todoran. Preţul 1.0 lei.

Acolo se găseşte mai pe larg învăţătura Bisericii despre Indulginţe, ce este indulginţa, împărţirea indulginţelor, ce se cere la dobândirea Indulginţelor, cum se câştigă Indulginţa plenară... etc... Tot acolo se găsesc tot felul de rugăciuni, de pregătire pentru dobândirea oricărei Indulginţe depline, de încheiere, şi rugăciuni de ale noastre cu indulginţe.

Încheiere

Ţinţa (scopul) tipăririi acestei cărticele a fost în locul întâi, ca să crească şi să sporească în poporul nostru românesc tot mai mult evlavia şi dragostea către Preasfânta Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare şi pururea Fecioară Maria.

Să se înrădăcineze în bunii noştri români, credinţa şi convingerea, că toate darurile ce le împărţeşte Dumnezeu în lume, ne vin prin mijlocirea şi pentru rugăciunile Maicii Domnului, care pururea se roagă pentru noi. Deci toţi câţi vor ceti această carte, să se hotărească a nutri adevărată evlavie, cucernicie şi dragoste către Maica Dumnezeului nostru.

Toţi să zică din inimă rugăciunea Sfintei noastre Biserici din troparul: Toată nădejdea mea întru tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperă-mântul tău.

În locul al doilea, smeritul şi nevrednicul rob al lui Dumnezeu, publicatorul acestei cărţi, ca unul din administratorii Sfintei Mănăstiri de la Nicula a socotit, că e bine să se arate credincioşilor noştri şi în scris istoria Sfintei Icoane a Maicii Dnmnului de la Nicula... Şi în legătură cu această Istorie a Icoanei făcătoare de minuni, să se descrie ceva din istoria comunei Nicula, obârşia Mănăstirii, şi celelalte cuprinse în această carte.

Prin aceste doresc ferbinte, ca să se înmulţească şi să sporească din an în an cercetătorii acestui sfânt locaş dumnezeiesc de la Mănăstirea Nicula. Aici Maica Domnului aşteaptă pe toţi evlavnicii şi cinstitorii săi, ca să le împărtăşească daruri şi binefaceri sufleteşti şi trupeşti, vecinice şi vremelnice pentru ei, pentru scumpii din familiile lor, din neamul lor... Să alerge deci cât de mulţi şi cât de multe la acest Izvor al îndurărilor, al milostivirilor, care este Maica Domnului de la Nicula..., singura nădejde a celor fără nădejde, celor învinşi ajutătoare, folositoare gata celor ce aleargă la Dânsa, şi tuturor creştinilor scăpare.

Din minunile neîntrerupte ale Maicii Domnului de la Nicula, înşirate în cap VII. la punctele 4 şi 9, se vede limpede, cum însuşi Dumnezeu îndreaptă pe cei necăjiţi şi pe cei bolnavi la Preasfânta Fecioară de la Nicula!!...

În sfârşit scriitorul acestei cărticele, roagă pe toţi cetitorii şi cercetătorii Maicii Domnului de la Nicula, că de cumva ar şti vreun caz de vindecare şi tămăduire minunată prin mijlocirea acestei Sfinte Icoane, făcătoare de minuni a Preacuratei Fecioare de la Mănăstirea Nicula, să-l descrie frumos, şi să-l trimită la adresa sa,

ori pe adresa Sfintei Mănăstiri de la Nicula, posta Gherla, judeţul Someş, Transilvania, ca să se introducă în protocolul de la Mănăstire, care de acum înainte va sta pururea deschis pentru păstrarea minunilor făcute de Maica Domnului de la Nicula.

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, în vremea vieţii mele nu mă lăsa ajutorului omenesc nu mă încredinţa, ci însăţi mă sprijineşte şi te îndură spre mine.

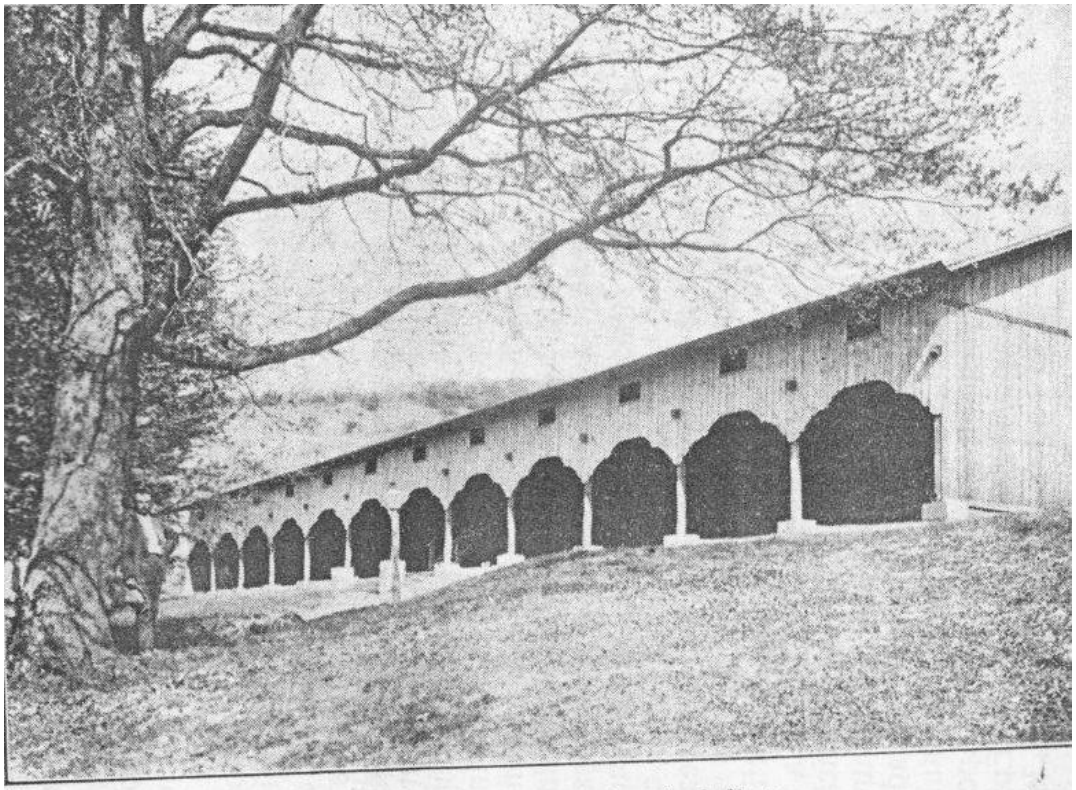

Pavilonul de scut al pelerinilor

Vila episcopală

Casele pentru preoți și cantor

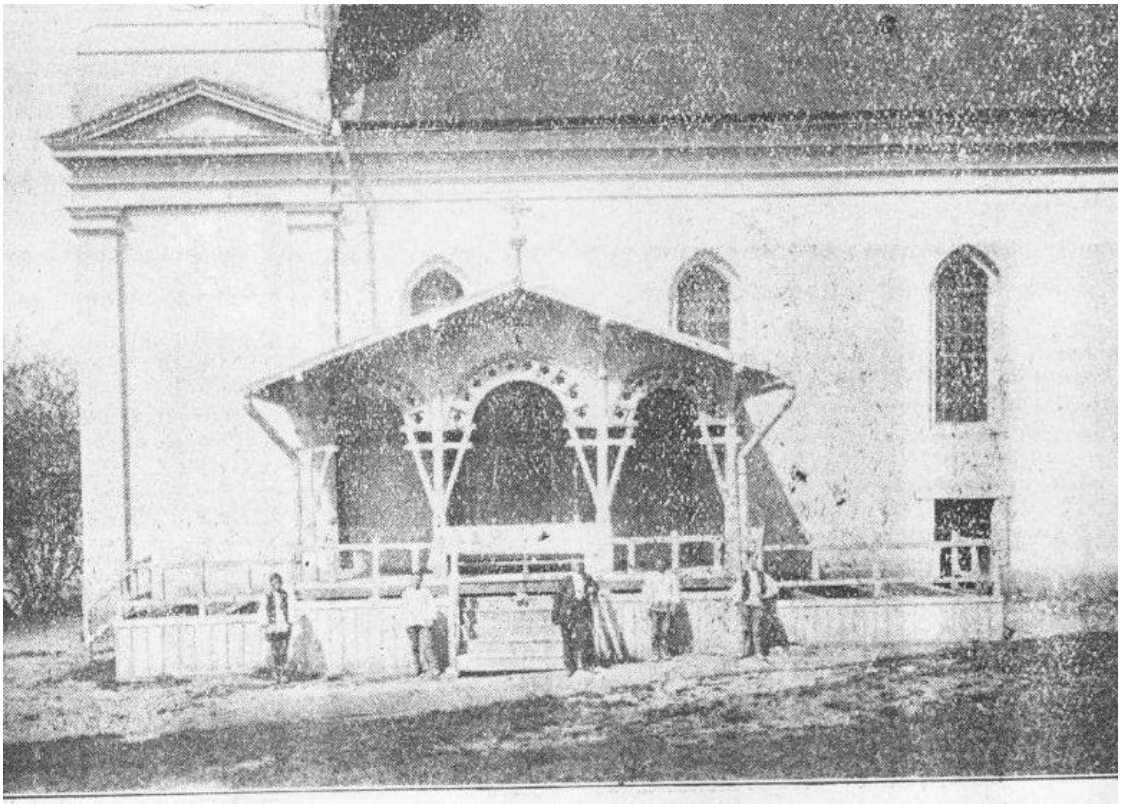

Altarul dinafara Mănăstirei

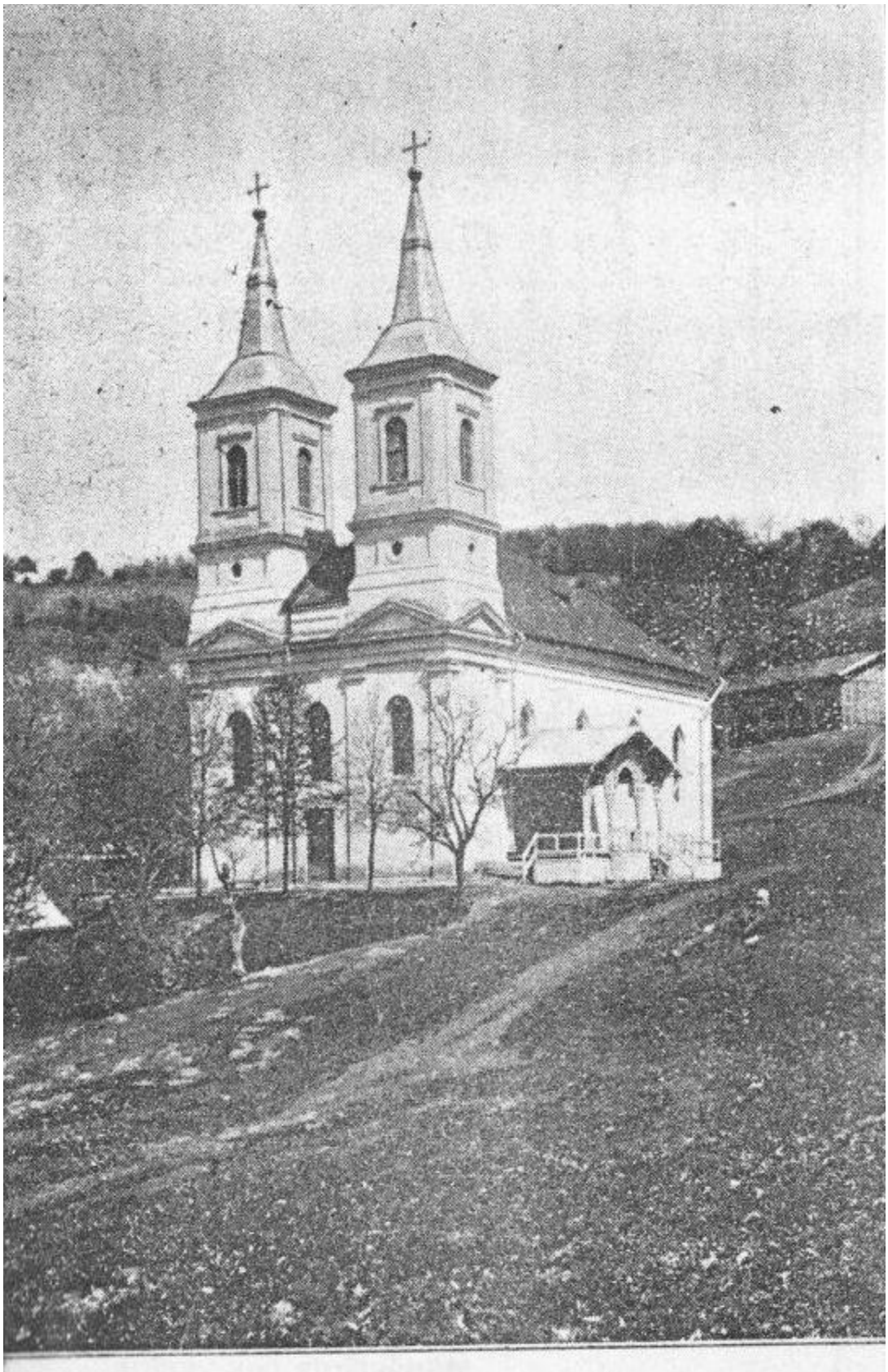

Mănăstirea cea mare

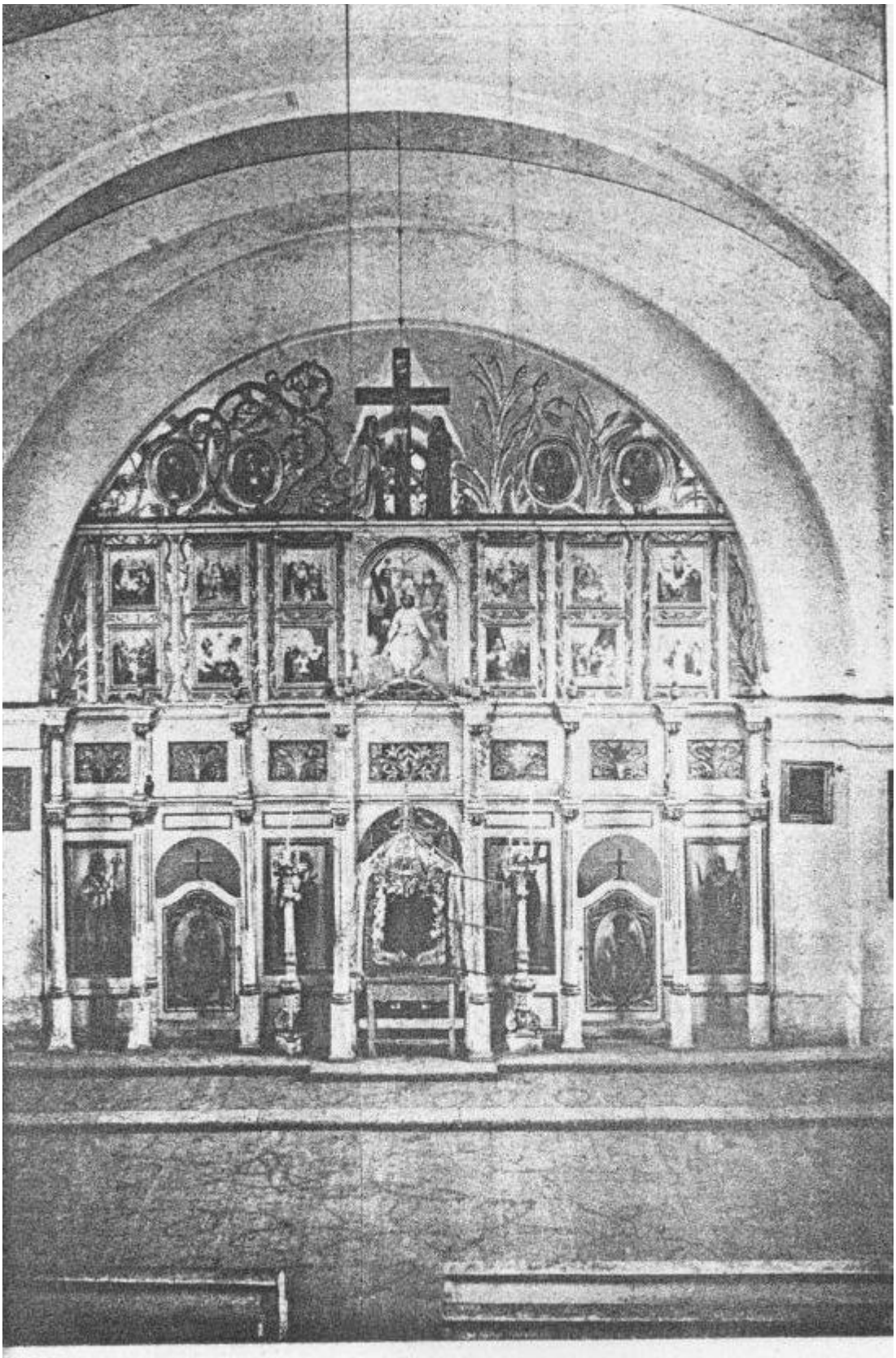

Iconostasul Mănăstirei din Nicula

Maica Domnului dela Nicula

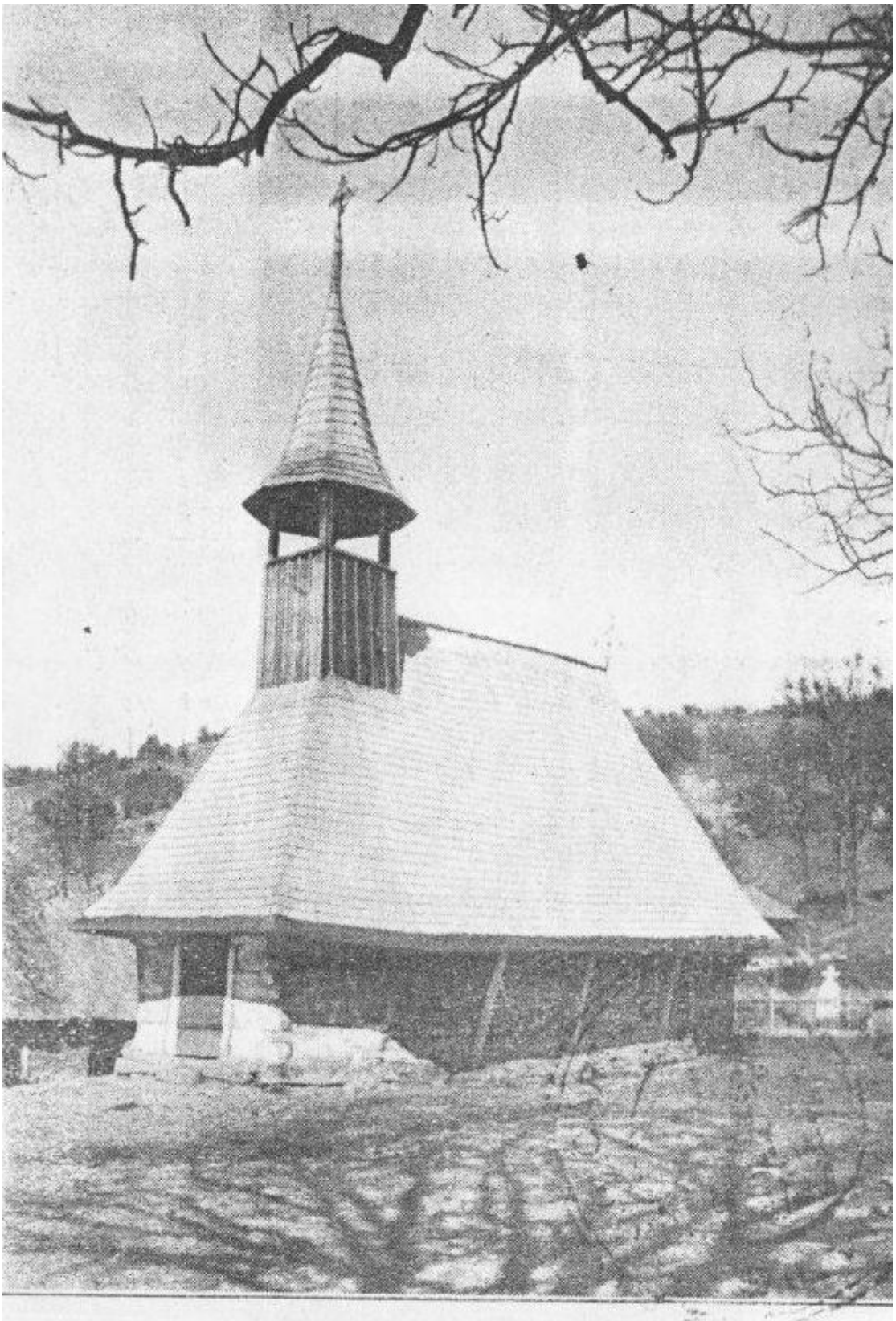

Mănăstirea cea vechie